

ХОЧЕТЕ ГОВОРИТИ ПО-ЧЕСЬКОМУ

1

CHCETE MLUVIT' ČESKY

HELENA REMEDIOSOVÁ

**ХОЧЕТЕ
ГОВОРИТИ ПО-ЧЕСЬКОМУ?
1-й ТОМ**

**CHCETE MLUVIT ČESKY?
1. DÍL**

(Чеська мова для початкових курсів)

Harry Putz Publisher

1. vydání, dotisk do strany 200, Praha 2022, v pdf formátu pro volné užití
© PhDr. Helena Remediosová, Ing. Harry Putz, 1992
Illustrations © Wilfried von Rohden, Zdeněk Válek
©Translation: PhDr. Věra Lendělová, CSc.

ISBN 978-80-902165-4-9

Harry Putz Publisher

Вступ	7
Система голосних і приголосних у чеській мові	19
ТЕМА 1	24
Бýt (бути) – 25, Kdo, co, kde (хто, що, де) – 26, 27, Іменники – 28, Прикметники – 30 Pokoј – 31	
ТЕМА 2	36
Місцевий відмінок – 37, Дієвідмінювання типу „-ám, -uju“ – 41, Знахідний відмінок – 42, Присвійні займенники – 44 Pan Kubát a jeho rodina – 45, Pan Samojlenko a jeho rodina – 47	
ТЕМА 3	52
Числівники 1–100 – 53, Дієвідмінювання типу „-ím, -u“, – 54, Форми інфінітива – 55, Особові займенники у знахідному відмінку – 58 Můj den – 60, Co dělají? – 61	
ТЕМА 4	69
Назви днів, коли? (Kdy) – 70, Вид – 70, Родовий відмінок – 72, Модальні дієслова – 74, Орудний відмінок – 80, ні – ні – 81 Poјedu do Prahy – 81, Poјedeš taky do Prahy? – 83	
ТЕМА 5	87
Числівники 21–1000 – 89, Прийменники, які вживаються з род. відмінком – 89, Прийменник „na“ із знахід. від. – 90, Kde x kam (де x куди) – 94, vědět (знати) – 94, Неозначені й заперечні займенники і прислівники – 96, Майбутній час дієслів доконаного виду – 98, Jít, jet (іти, їхати) – 101 V Praze – 103, Na náměstí – 105	
ТЕМА 6	115
Числівник 1000 - ∞ – 116, Займенник „svůj“ (свій, своя, своє, свої) – 117, Множина іменників у знах. і наз. відмінках – 118, Майбутній час дієслів недоконаного виду – 121, Když (коли, як тільки) – 125 Návštěva – 126, Kubátovi mají návštěvu – 128	
ТЕМА 7	136
Давальний відмінок – Особові займенники – 137, Іменники і прикметники в давальному відмінку – 140, Прийменники, які вживаються з даваль. відмінком – 141, Минулий час – 143, Безсуб’єктні речення – 146, Теперішній час – 148 Kde jsi byl tak dlouho? – 151, Co jsem dělal včera? – 152	
ТЕМА 8	158
Гроші – 159, Род. відмінок/відмінювання іменників і прикметників – 162, Прийменники, які вживаються з род. відмінком – 164, Ступені порівняння – 173 V obchodě Potraviny – 166, V obchodě Oděvy – 169	
ТЕМА 9	185
Форми род. відмінка у множині – 188, Форми займенників у род. відмінку – 191 V kuchyni – 193, V restauraci – 195	

ТЕМА 10	201
Орудний відмінок однини – 202, Прийменники, які вживаються з орудним відмінком – 202, Kam? x Kde? – 206, Дієслова руху – 209, 210, Кількісні числівники – 211, Котра година? (Kolik je hodin?) – 211, Коли? Як довго? Як часто? – 213	
Roční období – 217, Bylo hezky – 223	
ТЕМА 11	229
Форми наказового способу – 230, Кличний відмінок – 233, Форми займенників у орудному відмінку – 234	
Pošta – 236, Dopis, pohled – 237, Telegram – 241, Telefon – 243	
ТЕМА 12	249
Префікси – 250, Місцевий відмінок однини – 254, Форми займенників у місцевому відмінку – 255, Прийменники, які вживаються з місцевим відмінком – 255	
V hotelu – 257, Dovolená – 259	
ТЕМА 13	266
Місцевий відмінок множини – 267, Сполучник „aby“ – 269	
Tělo – 270, U lékaře – 273, Ve zdravém těle zdravý duch – 274	
ТЕМА 14	281
Давальний відмінок множини – 282, Відмінювання числівників – 284, Сполучники з часовим значенням – 287	
Na dálnici – 288, Pokuta – 291	
ТЕМА 15	296
Орудний відмінок множини – 297, Відмінювання іменників „kolega“, „centrum“, „muzeum“ – 299, Речення умовної модальності – 300	
Jednání – 302, Na letišti – 303	
Як ми вітаємося?	308
Написи	315
Таблички граматичних явищ	319
Ключ	329
Чесько-український словничок	380
Скорочення	398

ВСТУП

„Хочете говорити по-чеському?“ така назва 1-го тому сучасного підручника чеської мови для українців і тих, хто говорить по-українськи. Пропонований підручник задуманий авторами для початкових і середніх курсів.

Продовженням цього підручника є його 2-й том „Прагнете говорити по-чеськи ще краще?“, який зараз видано лише для англійської та німецької мов. Обидва томи становлять повний курс сучасної чеської мови.

Мета цього підручника – сприяти швидкому опануванню чеської мови на засадах комунікативного методу так, щоб після засвоєння ви були спроможні орієнтуватися й домовитися в усіх повсякденних ситуаціях суспільного життя – у місті, в готелі, ресторані, магазині, на пошті, на вокзалі, в аеропорту, на митниці, на автостраді, в офісі тощо. Ви зумієте призначити зустріч, запросити когось у гості, по-чеськи попрощатися з ним, по-чеськи поговорити з друзями про свою сім'ю й про своє хобі... Ви навіть зможете вести нескладні торговельні переговори! Разом із вивченням нових слів і цілих фраз на певну тему, ви засвоїте в цілому основну граматичну систему чеської мови.

Навчальний посібник містить 15 тем.

ожний розділ задумано як окрему тематичну одиницю, що містить основні слова пропонованої теми, багато коротеньких діалогів, два тексти на засвоєння цієї лексики, відповідні граматичні вправи, які орієнтовані на аналіз, узагальнення нового матеріалу, практичне застосування вивченої лексики до теми. У кінці кожного розділу ви знайдете різноманітні за змістом і доступні практичні за формою конwersаційні вправи, і шляхом повторення за педагогом або за магнітофонним записом зумієте зафіксувати нормативну вимову, а також найважливіші фрази, розмовні штампи й граматичні форми.

В останній частині підручника подається цілий ряд написів, з якими зустрінетеся в процесі адаптації в чеському середовищі, достатньо деталізовані важливі конструкції, які потрібно знати при вітанні, звертанні, знайомстві, а ще – коли треба виразити подяку, вибачення тощо.

Тут також знайдете граматичні таблички зі зразками чеського відмінювання, дієвідмінювання і таблички прийменників. Для цілеспрямованої самостійної праці ви можете використати ключ, в якому знаходиться рішення всіх вправ і переклади всіх текстів і діалогів на українську мову.

Для зручності користування посібник закінчується чесько-українським словником.

Автори розробили систему навчання так, що за цим пропонованим підручником можуть опановувати чеську мову і самоуки.

Підручник щедро ілюстрований.

ВСТУП

У вступній темі ви тільки повторюєте за педагогом (або за магнітофонним записом) окремі слова, словосполучення й речення, щоб навчитися володіти правильною вимовою. Повторюючи цей матеріал, ви заодно запам'ятаєте і граматичні форми, з якими зустрічатиметеся і далі.

заодно з підручником спеціально для навчання видано кілька магнітофонних записів (містять тексти до кожної теми, діалоги, вправи – цілком 160 хвилин).

Дякуємо за співпрацю викладачці Карлового Університету, Вірі Лендєловій, к. ф. н., яка уклала український варіант цього підручника.

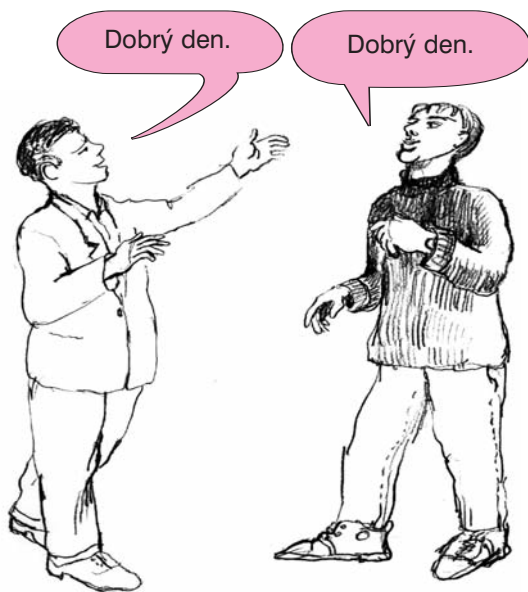
Щороку влітку проводимо чотирнадцятиденні інтенсивні курси чеської мови, які ведуть автори цього підручника, і які призначені для всіх, хто хоче „спробувати“ говорити по-чеськи прямо в чеському середовищі – фахові лектори приділяють курсантам багато часу не тільки під час занять, але й на протязі цілоденної культурної програми.

Бажаємо успіхів у вивченні мови і пізнання нового в житті.

Автори

DOBRY DEN!

ДОБРИЙ ДЕНЬ! (вживається також замість:
„доброго ранку!“
„добрий вечір!“)

Dobrý den.

Dobrý den.

Як ви
поживаєте?

Jak se máte?

Děkuju, dobře.
A vy?

Дякую,
добре.
А ви?

Дякую, і мені
поводиться добре.
До побачення!

Mám se také dobře.
Na shledanou.

Na shledanou.

До побачення!

MOJE RODINA

KDO TO JE? = KDO JE TO?

To jsem já.
To je manželka.
To je dcera.
To je syn.

МОЯ РОДИНА/СІМ'Я

ХТО ЦЕ?

Це я.
Це моя дружина.
Це моя донька.
Це мій син.

JAK SE JMENUJETE?

Syn se jmenuje Tomáš.
Dcera se jmenuje Jana.
Jmenuju se Petr.
Manželka se jmenuje Alena.

ЯК ВАС ЗВАТИ?

Мого сина звати Томаш.
Мою доньку звати Яна.
Мене звати Петро.
Мою дружину звати Алена.

CO TO JE?

=

CO JE TO?

ЩО ЦЕ?/Що це таке?

TO JE ...

ЦЕ...

KDO TO JE?

M

hotel
готель

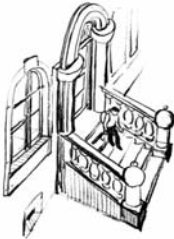

obchod
магазин, крамниця

pán
пан

F

škola
школа

restaurace
ресторан

tramvaj
трамвай

N

město
місто

auto
машина

metro
метро

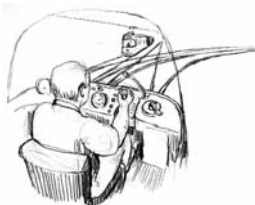
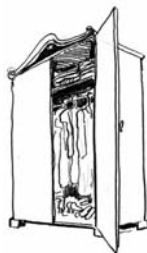

KDE JE PETR?

ДЕ ПЕТРО?

-eve škole
у школіv autě
у машині

ve městě

v Praze
у Празіv obchodě
у магазині**-e, -ž, -š, -č, -ř, -c, -j, -d', -ť, -ň****-i**v restauraci
у рестораніv tramvaji
у трамваїTo je skříň.
Це шафа.ve skříni
у шафі

Интернационализм:

-uv metru
у метроv hotelu
у готелі

JÍDELNA

ЇДАЛЬНЯ

Co to je?
Що це?/Що це таке?
Kdo to je?
Хто це?

čaj
чай

káva
кава

houska
булка

rohlík
рогалик

chleba (chléb)
хліб

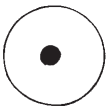
svetr
светр/кофта

židle
стілець

talíř
тарілка

stůl
стіл

v, ve
у/в

na
на

Kde je ...?

Де (є) ... / Де знаходиться?

Je v ...

Je na ...

Він (вона, воно) є/знаходиться в/у ...

Він (вона, воно) є/знаходиться на/в ...

Kde je Alena?

Je v jídelně.

в їдальні

Kde je káva?

Je na stole.

на столі

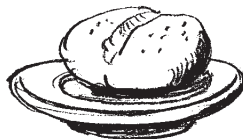
Kde je svetr?

Je na židli.

на стільцеві

Kde je houska?

Je na talíři.

на тарілці

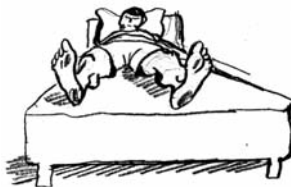
stojí

Він стоїть.

sedí

Він сидить.

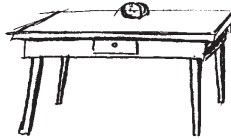
leží

Він лежить.

Kde leží . . . ?
stojí . . . ?

Де він (вона, воно) лежить . . . ?
. . . стоїть?

Houska **leží** na stole.
Булка лежить на столі.

Chleba **leží** na stole.
Хліб лежить на столі.

Svetr **leží** na židli.
Светр лежить на стільці.

Židle **stojí** v jídelně.
Стілець стоїть у їдальні.

Stůl **stojí** v jídelně.
Стіл стоїть у їдальні.

Petr **stojí** v jídelně.
Петро стоїть у їдальні.

1

**JEDEN
JEDNA
JEDNO**

ОДИН Ч
ОДНА Ж
ОДНО/ОДНЕ С

2

**DVA
DVĚ
DVĚ**

ДВА Ч
ДВЕ Ж
ДВА С

M 1

jeden rohlík

2

dva rohlíky

F 1

jedna houska

2

dvě housky

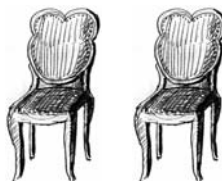
-y

F 1

jedna židle

2

dvě židle

-e

M 1

jeden čaj

2

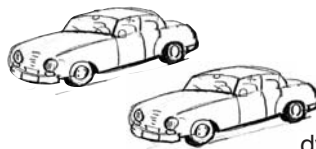
dva čaje

N 1

jedno auto

2

dvě auta

-a

! M 1

(жив. і. ч. р.)

jeden student

2

dva studenti

CO TO JE?
ЩО ЦЕ ТАКЕ?

M
JEDEN

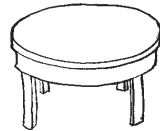
jeden stůl

=

Vidím . . .
Я бачу . . .

1

jeden stůl

N
JEDNO

jedno auto

=

1

jedno auto

F
JEDNA

jedna houska

a > u

x

jednu housku

1

manželka

x

manželku

1

e > i

jedna židle

x

jednu židli

1

jedna restaurace

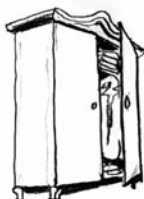
x

jednu restauraci

! **F** skříň (ж. р.; пригласный)

to je skříň – vidím skříň

1

KAM JDE?

Jde do hotelu.
Він іде до готелю.

КУДИ ВІН ІДЕ?

Jde do obchodu.
Він іде до магазину.

M -u

Jde do školy.
Він іде до школи.

Jde do jídelny.
Він іде до їдальні.

F -y

Jde do metra.
Він іде у метро.

Jde do města.
Він іде до міста.

N -a

M, F, N -e, -ž, -š, -č, -ř, -c, -j, -d', -t', -ň:

-e

Jde do pokoje.
Він іде до кімнати.

Jde do restaurace.
Він іде до ресторану.

Jde do tramvaje.
Він увіходить у трамвай.

Co to je?

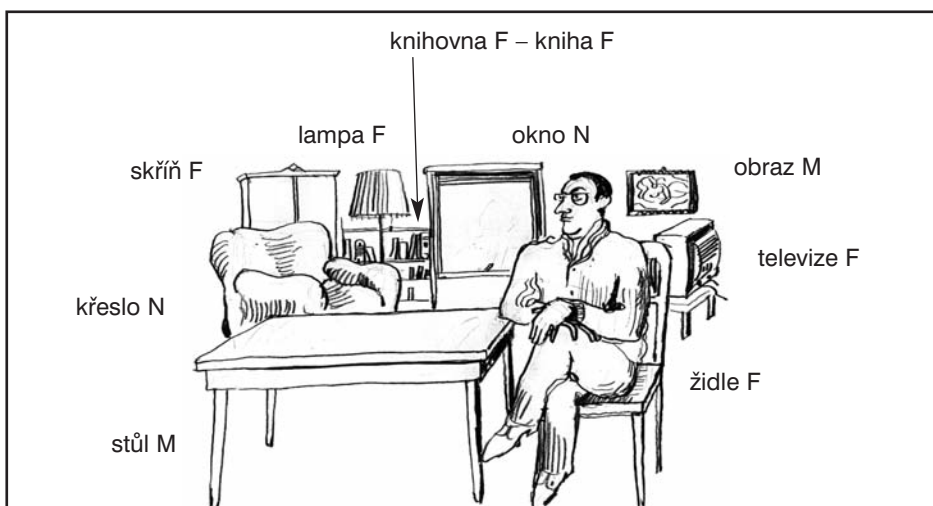
Що це таке?

Co je v pokoji?

Що знаходиться у кімнаті?

Co vidím?

Що я бачу?

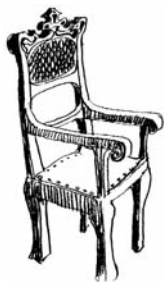

JAKÝ JE HOTEL?
ЯКИЙ ЦЕ ГОТЕЛЬ?
M jaký

Hotel je velký.
Цей готель великий. / Це великий готель.

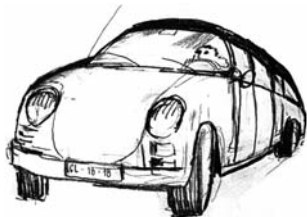

Hotel je malý.
Цей готель малий. / Це малий готель.

JAKÁ JE ŽIDLE?
ЯКИЙ ЦЕ СТИЛЕЦЬ?
F jaká

Židle je velká.
Цей стілець великий. /
Це великий стілець.

Židle je malá.
Цей стілець малий. /
Це малий стілець.

JAKÉ JE AUTO?
ЯКА ЦЯ МАШИНА?
N jaké

Auto je velké.
Ця машина велика. / Це велика машина.

Auto je malé.
Ця машина мала. /
Це мала машина.

ЧЕСЬКІ ЗВУКИ

(ČESKÉ HLÁSKY)

ГОЛОСНИ (vokály, samohlásky):

короткі (krátké)

a e i o u y

˙ čárka

довгі (dlouhé)

á é í ó ú (ů) ý

° kroužek

ˇ háček

ДИФТОНГИ (dvojhlásky):

ou au eu

ПРИГОЛОСНИ (konsonanty, souhlásky):

b c č d d' f g h ch j k l m n ň p r ř s š t ť v z ž
(w x q)

тверді (tvrdé)

h ch k g r d t n

м'які (měkké)

č ř š ž c j d' ť ň

нейтральні (neutrální)

b f l m p s v z

дзвінки (znělé)

b d d' g h v z ž

глухі (neznělé)

p t ť k ch f s š

ЧЕСЬКИЙ АЛФАВИТ (česká abeceda):

a, á b c č d d' e, é (ě) f g h ch i, í j k l m
n ň o, ó p q r ř s š t ť u, ú, ů v w x y, ý
z ž

ВИМОВА (výslovnost):

Голосні: а – як у слові адреса
е – як у слові теніс, зелений
і – як у слові він, діти
о – як у слові орел
у – як у слові тут

Приголосні: с – твердіший, ніж укр. ц (у сполученні з „і“ вимовляється також твердо)
č – м'якший, ніж укр. ч, але твердіший, ніж російський
g – як укр. г' (у словах іншомовного походження, напр. г'удзик)
h – як укр. г
ch – як укр. х
j – як укр. й
k – як укр. к (коли)
ř – специфічний звук чеської мови (приблизно як сполучення звуків р+ж)
š – м'якший, ніж укр. ш
w – те саме, що і „v“, тобто як укр. в
x – як сполучення звуків к + с (напр.: text)
ž – м'якший, ніж укр. ж

ГОЛОСНИ „e/ě“, „i“, „y“:

d' ě ň	+ e	= dě tě ně
	+ i	= di ti ni
	+ í	= dí tí ní

dělám, na stěně
divadlo, naproti, nic
dívám se, svítí, není

– вимовляти м'яко
після м'якого приголосного
завжди пишеться „i“

X

de te ne
dy ty ny
dý tý ný

deset, ten, není
tady, tyto ženy
mladý, týden, nýt

– вимовляти твердо
після твердого приголосного
(за винятком іншомовних
слів) завжди пишеться „y“

g – h – ch – k – r – ř – c – č – z – ž – s – š – j

→

+ e

після них ніколи не вживається „ě“, а тільки „e“

hezký, chemie, keks, genitiv, bere, řeka, cesta, čeká, zelený, žene, zase, naše, jestli

d – t – n – b – p – v – m

→ після них може стояти „ě“

bě [bje] + ě – в останньому складі слова – na obědě, ve městě,
pě [pje] na stěně, o stavbě, na mapě,
vě [vje] na návštěvě, mě, v domě
mě [mňe]

+ e, ě – у середині слова „e“ або „ě“ – den x děti, ten x tělo,
nemá x něco, bere x oběd,
pere x pět, vede x věta,
mele x město

НАГОЛОС (PŘÍZVUK)

Наголос у чеській мові є завжди на першому складі.

Якщо слово виступає в сполученні з односкладовим прийменником

„bez – do – ke – ku – na – o – od – po – pod – pro – před – přes – při – se – u – ve – ze – za“, то наголос переходить на цей прийменник:

do školy – [doškolý], na lavici – [nalavici], ve třídě – [vetřídě]

АСИМІЛЯЦІЯ/УПОДІБНЕННЯ ЗВУКІВ (ASIMILACE, SPODOBA)

Дзвінки приголосні, які подані нижче, уподібнюються в кінці слова їхнім глухим відповідникам.

kov → [kof]
zub → [zup]
had → [hat]

v – f
b – p
d – t

grog → [grog]
sníh → [sních]
obraz → [obras]
jed' → [jet']
muž → [muš]

g – k
h – ch
z – s
d' – t'
ž – š

У сполученні двох звуків (дзвінкий та глухий) дзвінкий уподібнюється глухому:
tužka [tuška], obchod [opchot], odpoledne [otpoledne],

або навпаки – глухий приголосний уподібнюється дзвінкому:
kdo [gdo], když [gdyš], shora [zhora]

Це правило відноситься і до вимови сполучень із двох слів, які вимовляються як одне ціле (якщо перше слово закінчується на дзвінкий а друге починається на глухий, то дзвінкий уподібнюється глухому й навпаки):

pod stolem [potstolem], bez peněz [bespeněs], víš dobře [víždobře],
v pondělí [fpondělí], v jídelně [vjidelně]

Вправа:

a – á

Praha, Kanada, lampa, mapa, má, dá, mává, máma, žádá, svatá, malá, zábava,
Sázava, nadává, laskavá, kavárna, hádavá

e – é

den, vede, deset, pere, neteče, nechceme, nemele, nebere, dnes je ten den, mé, tvé,
lépe, déle, nejlépe, nejděle

i, y – í, ý

mi, my, vyl, pil, lil, ryby, chyby, vily, vidličky, vymyslili, ví, jí, prý, líný, bílý, míří, slíbily, žijící,
milými, vířící

o – ó

potom, pokoj, dopis, poledne, odpoledne, chodba, vagon, gramofon, program, Evropa,
rok, hovor, horko, gól

u – ú, ů

budu, ruku, kus, hůl, kůl, kůň, půjdu, dupu, u sudu, buchtu, domů, pánům, profesorů,
profesoru, trojúhelník, útok, lhůtu, kusů

ě

běhá, běží, tobě, oběma, obědvá, trpěl, pěšky, pět, spěchá, má naspěch, spěte, na mapě,
pěkně, věří, úvěr, věno, svědek, světlý, svět, Věra, země, město, městečko, náměstí,
umění, úsměv, změna, vzpomněl, věděl, děkuji, děvče, výdělek, dědeček, seděl, k vodě,
tělo, štěstí, kotě, těší se, vítězí, těsně, ve městě, něco, Němec, špatně, sněží, sněhobílý,
mě, mně, město, měsíc, měli, měna, zaměstnání

di, dí – ti, tí; dy, dý – ty, tý

dím – dým, ti – ty, mladí – mladý, škodí – škody, rádi – rády, díky – dýky, radí – rady, chodí – schody, vodí – vody, tiká – tyká, čistí – čistý, hostí – hosty, cítí – city, svítí – svity, vrátí – vraty

ni, ní – ny, ný

zvoní – zvony, sní – sny, hodní – hodný, psaní – psaný, dni – dny, páni – pány, daní – daný, krásní – krásný

e, é – ě

děj – dej, vědě – vede, nemá – nemá, daně – dané, těma – téma, stěna – sténá, úterka – úterka, rovně – rovné

ou

houpou, hloupou, poslouchá, moucha, houká, strouhou, smlouvou, louka, knihou, hloubá, moukou, troubí, moudrý, houska
!!! používá – poukazuje – poučuje – doučuje (о+и вимовляється вкупі як один звук)

ř

třída, vepředu, dveře, nahoře, moře, skříň, dobře, talíř, příbor, přicházejí, přináší, přítel, středa, přestávka, řády, převzala, přišel, příklady, přístroj, přestane, říká, otevře, tři, křeslo, prostředek

č

černý, červený, ručník, večer, vidlička, čistý, čaj, omáčka, vyučování, český, čtvrtek, učím se, včera, proč, čeština, Čech, Češka, čtu, čteme, končí, člověk, začíná, prodavačka

ž

židle, žlutý, leží, nože, rýže, protože, lžíce, manžel, žena, prohlížíme, že, život, žije

z

vzadu, na obraze, zítra, zvoní, cizinec, zelený, televize, za chvíli, zajímavý, rozumějí, v Praze, cizí

h

nahoře, hnědý, hodiny, ahoj, vhodný, tehdy, duha, ohromí, pohybuje, huť, hloubá, hodný, hezký, hodina, prohlíží, koho, ho

h – ch

pohyby – pochyby, sluhu – sluchu, míhat – míchat, hlad – chlad, huť – chuť, hýbá – chyba, hloupá – chloubá, nahází – nachází, hodí – chodí

r – ř

dobré – dobře, večery – večeri, zahraje – zahřeje, rým – Řím, rasa – řasa, hory – hoří, var – vař, bratry – bratři

Уподібнення звуків

obchod, teď, odpoledne, kamarádka, hezký, kde, kdo, obraz, na shledanou, nerad, přestávka, procházka, odpovídající, hlad, zpěv, lávka, muž, nůž, dívka, polévka, tužka, uprostřed,

dívka – dívek, tužka – tužek, chyba – chyb, muž – muži, nůž – nože, obraz – obrazu, rád – rádi, třída – tříd, hezký – hezoučkový, kniha – knih, prohlídka – prohlídek

Прийменник + іменник

na fakultě, na chodbě, na televizi, na stole, na skříni, na poště, na okně, na rádiu, na židli, na náměstí, na nádraží, na obraze, na lampě, na Ukrajině

ve třídě, ve škole, ve skříni, ve městě, ve stole, ve filmu, ve slovníku, v nemocnici, v divadle, v Německu, v Rakousku, v rodině, v rádiu, v domě, v restauraci, v hotelu, v noci v obchodě, v práci, v Čechách, v kině, v pokoji, v knize, v Praze, v posteli, v okně, v televizi, v koleji, v kavárně, v programu, v češtině, v přízemí, v Americe, v ústavě, v Anglii, v autě, v Evropě, v Oděse, v Kyjevě

a	і, й, та; а
ale	але, а, однак
ano	так
barevný, -á, -é	колірний, -а, -е
bílý, -á, -é	кольоровий, -а, -е
být, já jsem	білий, -а, -е
cizinec M	бути, я(є)
cizinka F	чужинець, іноземець ч.
co	чужинка, іноземка ж.
Čech M	що
Česka F	чех ч.
černý, -á, -é	чешка ж.
červený, -á, -é	чорний, -а, -е
den M	червоний, -а, -е
dítě N	день ч.
dobrý, -á, -é	дитина ж.
dole	добрий, -а, -е
hezký, -á, -é	униз, насподі
hnědý, -á, -é	гарний, -а, -е,
já	красивий, -а, -е
jako	коричневий, -а, -е
jaký, -á, -é	я
kde	як, наче, мов, немов,
kdo	ніби
kniha F	який, -а, -е
koberec M	де
květina F	хто
lampa F	книжка, книга ж.
malý, -á, -é	килим ч.
mladý, -á, -é	квітка ж., квіт ч.
moderní	лампа ж.
modrý, -á, -é	малий, -а, -е, невеликий,
my	-а, -е, маленький, -а, -е
muž M	молодий, -а, -е
nahoře	сучасний, -а, -е, найнові-
ne	ший, -а, -е; модний, -а, -е
nový, -á, -é	синій, -я, -є;
obraz M	голубий, -а, -е
okno N	ми
on, ona, ono	чоловік ч.
ošklivý, -á, -é	угорі, наверху
pán M	ні
paní F	новий, -а, -е
pero N	картина ж., малюнок ч.
	вікно с.
	він, вона, воно
	негарний, -а, -е,
	некрасивий, -а, -е
	пан, чоловік ч.
	пані, жінка ж.
	ручка ж., перо с.

pokoj M
postel F
profesor M

profesorka F

prosím

rádio N
sešit M
slovo N
slovník M
skříň F
starý, -á, -é
student M
studentka F
stůl M

tady

taky = také

tam

tamten, tamta,

tamto

televize F =

televizor M

tenhle, tahle, tohle

tužka F

ty

Ukrajinec M

Ukrajinka F

uprostřed

vedle

velký, -á, -é

vepředu

visí

vlevo = nalevo

vpravo = napravo

vy

vzadu

zelený, -á, -é

žena F

židle F, křeslo N

žlutý, -á, -é

кімната ж., номер ч.
ліжка с., постіль ж.
професор; викладач,
учитель ч. (див. ст. 25)
професор (професорка);
викладачка, учителька ж.
будь ласка, пробачте,
дозвольте
радіо невід., с.
зошит, зшиток ч.
слово с.
словник ч.
шафа ж.
старий, -а, -е
студент ч. *
студентка ж. *
стіл ч.
тут
також, теж, і, та
там
он той, ось той; он та, ось та
ота; он те, ось те, оте
телевізор ч.;
телебачення ж.
цей, сей; ця, ся; це, се
олівець ч.
ти
українець ч.
українка ж.
посередині, у середині
біля, поряд, поруч
великий, -а, -е, крупний, -а, -е,
грубий, а-, -е
спереду, попереду
висить
ліворуч, уліво, наліво
праворуч, направо
ви
ззаду, іззаду, позад
зелений, -а, -е
жінка ж.
стілець ч., крісло с.
живий, -а, -е

(* відноситься і до учнів середніх шкіл)

A: Dobrý den.

B: Dobrý den.

A: Jste, prosím, profesor?

B: Ano, jsem. A vy jste student?

A: Ano, jsem student.

A: Jste profesor?

B: Ne, nejsem. Jsem také student.

A: Jste cizinec?

B: Ne, nejsem. Jsem Čech.

A: Добрий день.

Б: Добридень.

A: Пробачте, ви учитель/викладач/професор?

Б: Так, я учитель/викладач/професор.
А ви студент?

A: Так, я студент.

A: Ви вчитель/викладач/професор?

Б: Ні, я не вчитель/викладач/професор.
Я також студент.

A: Ви іноземець?

Б: Ні, я чех.

У чеській мовній традиції звертання „pane profesore!“ (п. професоре!), „pan’ profesorko!“ (п. професорко!) вживається також у середніх школах.

Gr

BÝT (БУТИ)

(já)	jsem	(my)	jsme
(ty)	jsi (jseš)	(vy)	jste
(on)	je	(oni)	jsou
(ona)		(ony)	
(ono)		(ona)	

я	ми
ти	ви
він (є)	вони (є)
вона (є)	
воно (є)	

nejsem	nejsme
nejsi (nejseš)	nejste
není	nejsou

У чеській мові, в порівнянні з українською, завжди вживається допоміжне дієслово *jsem, jsi, je...* у теперішньому часі.

У чеській мові необов'язково вживати **особові займенники** з особовою формою дієслова, тому що особу дієслова передано закінченням дієслівної форми.

Я дома.

Já jsem doma.

Jsem doma. (значно частіше вживається.)

vy jste < ви → **Evo a Tomáši, vy jste doma?**
 €во! Томашу! Ви дома?
ви → **Pane profesore, vy jste doma?**
 Пане професоре, ви дома?

Kdo jste?	Jsem cizinec.	Хто ви?	Я іноземець.
Kdo jsi?	Jsem student.	Хто ти?	Я студент.

Je tady profesor? (Чи) Пан професор тут?
 (Profesor je tady?)

Ano, profesor je tady (profesor tady je).
 Так, (пан) професор тут.
Ne, profesor tady není (profesor není tady).
 Ні, (пана) професора тут нема.

Cv

CVIČENÍ (Вправа)

☐ **1. Doplňte** (Доповніть):

Já tady. Vy profesor? Ty doma? Oni tady.
 My tam. Ona profesorka. On cizinec.

☐ **2. Doplňte podle vzoru** (Доповніть за зразком):

Vzor: Já **jsem** Čech, já **nejsem** cizinec.

My tady, my tam. Ty profesor, ty student.
 Ona Češka, ona cizinka. Já cizinec, já Čech.
 Vy student, vy profesor. On Petr, on Tomáš.

☐ **3. Odpovězte** (Відповідайте):

Kdo jste? Jste Čech? Je Češka? Jste cizinec? Jsi student? Je Tomáš cizinec? Je Eva cizinka? Je tady profesorka? Vy nejste Čech? Jste doma? Je (jsou) Eva a Tomáš tady?

☐ **4. Odpovězte** (Відповідайте):

Jste cizinec?	Ne, nejsem.	Jsem	Čech.
Jste profesor?			student
Jste Čech?			cizinec
Jste Ukrajinec?			Čech

Gr

Co je to? = Co to je?
To je pokoj.

Co je to?
 Що це таке?

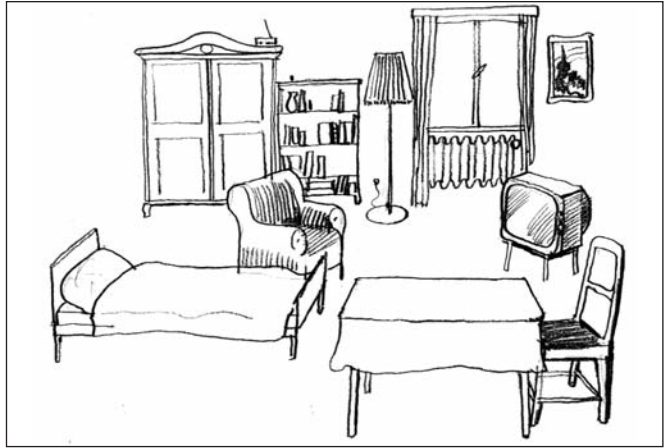
To je pokoj.
 Це кімната.

Kde je pokoj?
Pokoj je tady.

Kde je pokoj?
 Де знаходиться кімната?

Pokoj je tady.
 Кімната тут (знаходиться тут).

Co to je? **To je pokoj.**
To je

Co je tam?
= Co tam je?

Tam je pokoj.
Tam je

Що (знаходиться) там? Там (знахо-
диться) кімната.

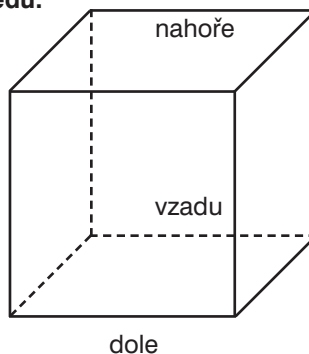
Kde je stůl?
 Де стоїть стіл?

Stůl je vepředu.

skříň
 okno
 obraz
 rádio
 lampa
 postel
 židle
 televize
 křeslo

vlevo
 = nalevo

vepředu

vedle = поряд
 uprostřed = посередині,
 у середині
 (кімнати)

tady x tam = тут x там

vpravo
 = napravo

Je stůl vzadu?
 Je lampa nahoře?
 Je okno vepředu?
 Je rádio dole?
 Je televize vlevo?
 Je postel vzadu?
 Je skříň napravo?

Ne, stůl **není** vzadu, je vepředu.

Ne,

Ne,

Ne,

Ne,

Ne,

Ne,

KDO → **Хто**
CO → **Що**
KDE → **Де**

Іменники (SUBSTANTIVA)

Іменники з закінченням:

нульове (у слів із приго- лос. основи)	M	student (студент), stůl (стіл), obraz (картина),	TEN
	F	čaj (чай), skříň (шафа), postel (постіль), tramvaj (трамвай)	TA
-a	F	lampa (лампа), houska (булка), profesorka (професор/-ка/)	TA
	M	kolega (колега), turista (турист)	TEN
-e (-ě)	F	lavice (лава, парта), židle (стілець), tabule (дошка)	TA
	N	moře (море), vejce (яйце), dítě (дитина)	TO
	M	průvodce (екскурсовод, гід)	TEN
-o	N	okno (вікно), auto (машина), město (місто)	TO
-í	N	nádraží (вокзал), náměstí (площа)	TO
	M + F	průvodčí (кондуктор; провідник/-иця/), paní (пані)	TEN + TA

Існує ряд іменників, які відрізняються за родом у чеській та українській мовах. Це відноситься передусім до слів іншомовного походження, зокрема, до інтернаціоналізмів, напр.: чеське TRAMVAJ (ж. р.) х укр. ТРАМБАЙ (ч. р.), UNIVERZITA (ж. р.) УНІВЕРСИТЕТ (ч. р.), PROGRAM (ч. р.) х ПРОГРАМА (ж. р.), REPORTÁŽ (ж. р.) х РЕПОРТАЖ (ч. р.), EPIGRAM (ч. р.) х ЕПІГРАМА (ж. р.) та ін.

! Не бійтеся заглядати у словник !

A: Ten starý pán je profesor?

B: Ne, to není profesor.

A: Той старий пан – це профе-
сор/викладач/учитель?

B: Ні, це не професор/викла-
дач/учитель.

A: Ta hezká paní je také studentka?

B: Ne, to není studentka, to je profesorka.

A: Та/ота симпатична пані – вона також студентка?

Б: Ні, вона не студентка, вона професор(-ка)/викладачка/учителька.

Gr

ten tento jeden starý pán

**tenhle
tamten**

**ta tato jedna stará paní
tahle
tamta**

**to toto jedno staré okno
tohle
tamto**

M

цей/сей/той/отой/якийсь один старий
пан
цей/сей
той/отой/он той/ось той

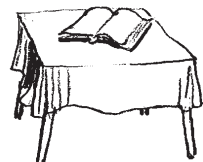
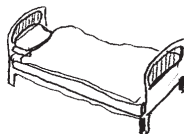
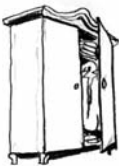
F

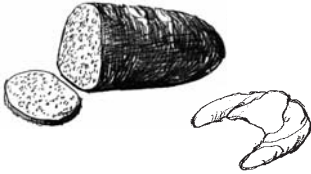
ця/ся/та/ота/якась одна стара пані
ця/ся
он та/ось та/та/ота

N

це/се/те/оте одно(-е) старе вікно
це/се
он те/ось те/те/оте

Скажіть по-чеському, використовуючи займенники „ten, ta, to“:

Gr

ПРИКМЕТНИКИ

(ADJEKTIVA)

– Прикметники з основою на твердий приголосний (tvrdá adjektiva)

чоловічого роду
жіночого роду
середнього роду

starý	-ý
stará	-á
staré	-é

старий
стара
старе

– Прикметники з основою на м'який приголосний (měkká adjektiva)

чоловічого роду
жіночого роду
середнього роду

moderní	-í
moderní	-í
moderní	-í

сучасний, модний
сучасна, модна
сучасне, модне

А. ЯКИЙ, ЯКА, ЯКЕ = JAKÝ, JAKÁ, JAKÉ

ч. р. – який **Jaký** je ten pokoj?
Який ця кімната?

Тен pokoj je **malý a moderní**.
Ця кімната мала (і по-сучасному обставлена).

ж. р. – яка **Jaká** je ta lampa?
Яка ця лампа?

Та lampa je **žlutá a moderní**.
Ця лампа жовта (і вироблена за найновішими параметрами).

с. р. – яке **Jaké** je to okno?
Яке це вікно?

То okno je **velké a moderní**.
Це вікно велике.

В. ЯКИЙ, ЯКА, ЯКЕ = JAKÝ, JAKÁ, JAKÉ

ч. р. – який **Jaký** je to profesor?
Який той професор/
викладач/учитель?

То je **dobrý** profesor.
Той професор/викладач/учитель
добрий.

ж. р. – яка

Jaká to je profesorka?
Яка ота професор(-ка)/
викладачка/учителька?

To je **výborná** profesorka.
Та/ота професор(-ка)/ви-
кладачка/учителька чудова.

с. р. – яке

Jaké je to dítě?
Яка ця дитина?

To je **hezké** dítě.
Ця дитина гарна. / Це гарна дитина.

Cv

□ 5. Jaký je ten

pokoj?
obraz
profesor
stůl?

Ten pokoj je

hezký
malý
starý
nový

ošklivý
velký
mladý
moderní

Jaké je to

rádio?
okno?

To rádio je

staré
velké

moderní
malé

Jaká je ta

lampa?
kniha
židle
televize
studentka
skříň?

Ta lampa je

bílá
černá
modrá
stará
hezká
malá

žlutá
červená
zelená
nová
ošklivá
velká

POKOJ

Tady je velký pokoj. Vepředu stojí hnědý stůl a hnědá židle. Na židli sedí mladý muž. Nalevo je postel. Ta postel je bílá. Nahoře visí obraz. Na obraze je žena. Napravo stojí malý stůl. Na stole je barevná televize a květina. Vzadu stojí velká skříň a bílá lampa. Ve skříni leží kniha a slovník. Na skříni stojí černé rádio. Vedle je moderní okno. Nahoře visí lampa, dole leží koberec. Uprostřed stojí červené křeslo.

Cv

□ 6. Odpovídejte:

Co je nahoře? Kdo stojí nalevo? Co leží na stole? Kde je postel? Kdo je tady?
Co je vzadu? Kde je skříň? Kde jste? Kde je student? Kdo sedí uprostřed?
Kdo je ten pán? Kde stojí rádio? Kde visí lampa? Co je ve skříni?

□ 7. Říkejte podle vzoru (Скажіть за поданим зразком):

Vzor: profesor – **ten jeden profesor**

cizinec, lampa, skříň, okno, studentka, postel, židle, rádio, Čech, slovník, kniha, televize, stůl, křeslo, Češka, pán, paní, obraz, muž, dítě, žena

□ 8. Říkejte podle vzoru:

Vzor: Ta lampa je **bílá (hezká)**. To je **bílá (hezká)** lampa.

Ten cizinec je To okno je Tam stojí. profesor. To je křeslo. Vlevo stojí postel. Nahoře visí obraz. To je skříň. Ten slovník je Uprostřed stojí. stůl. Jedno rádio je na skříni. To je židle. Kde je ta kniha? Kdo je ten muž? To je dítě.

□ 9. Odpovídejte (Відповідайте):

Jaké je křeslo? Jaký je ten cizinec? Jaká postel stojí nalevo? Jaký obraz tam visí? Jaké je to dítě? Jaký stůl stojí vepředu? Jaký je to pokoj? Jaká kniha leží na stole? Jaké rádio stojí na skříni? Jaký obraz visí nahoře?

□ 10. Odpovídejte podle vzoru (Відповідайте за поданим зразком):

Vzor: Je lampa bílá? (žlutý) – **Ne, lampa není bílá, je žlutá.**

Je stůl hnědý? (bílý) – Je profesor mladý? (starý) – Je ta žena hezká? (ošklivý) – Je to okno velké? (malý) – Je postel modrá? (zelený) – Je ta skříň stará? (moderní) – Je to dítě malé? (velký).

□ 11. Ptejte se (Запитайте): kdo? co? kde? jaký, -á, -é?

Vzor: Tam stojí **profesor**. – **Kdo tam stojí?**

Vepředu je velký stůl. Tady stojí **hezká** cizinka. Na stole leží **kniha**. Na **skříni** je černé rádio. Ve skříni je **nový slovník**. Na židli sedí **dítě**. Tam je **moderní** žena. **Starý** profesor sedí vzadu.

□ 12. Říkejte opozitum (У відповідях на подані речення використовуйте антоніми):

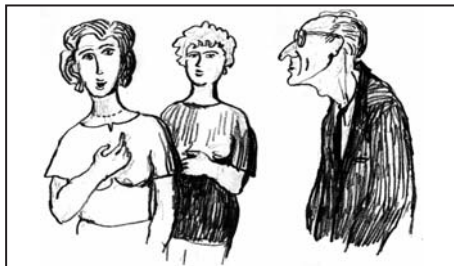
Vzor: Je stůl vlevo? – Ne stůl **není vlevo, je vpravo**.

Je lampa nahoře? Je okno vepředu? Je televize napravo? Je profesor tady? Je rádio dole? Je postel vzadu? Je to muž? Je to pán? Je to cizinec? Je ten pokoj moderní? Je ta žena ošklivá? Je to dítě velké? Je ten profesor starý?

□ 13. Popište obrázek (Складіть невелике оповідання за малюнком):

Já nejsem Čech. Jsem Ukrajinec.
Jsem mladý a velký.
Tady jsem student. On je taky
student, ale je Čech.

Já jsem cizinka. Jsem mladá a hezká.
Tamten starý pán je profesor a tamta
žena je studentka jako já.

A: Jak se máte?
B: Děkuju, dobře. A vy?
A: Já taky dobře, děkuju.

A: Як ви поживаєте? / Як вам поводитись?
Б: Дякую, добре. А ви? / А вам?
А: Дякую, я теж добре / мені теж добре.

A: Dobrý den!
 B: Dobrý den! Jak se máte?
 A: Děkuju, dobře. A jak se máte vy?
 B: Mám se také dobře, děkuju.
 Na shledanou.
 A: Na shledanou.

A: Jak se jmenujete?
 B: Jmenuju se Tomáš.
 A jak se jmenujete vy?
 A: Já se jmenuju Jana.
 B: Těší mě.
 A: Také mě těší.

A: Добрий день!
 Б: Добридень! Як вам поводитися?
 А: Дякую, добре. А вам?
 Б: Дякую, мені теж добре.
 До побачення.
 А: До побачення.

A: Як вас звати?
 Б: Мене звати Томаш.
 А вас як звати?
 А: Мене звати Яна.
 Б: Дуже приємно.
 А: І мені було дуже приємно позна-
 йомитися з вами.

MLUVNÍ CVIČENÍ (КОНВЕРЗАЦІЙНІ ВПРАВИ):

1. a) *Opakujte:* (Повторюйте):
 Ta paní je profesorka.
 Ten pán je profesor.
 Ten cizinec je student.
- b) *Odpovídejte:* (Відповідайте):
 Kdo je ta paní? Ta paní je profesorka.
 Kdo je ten pán? Ten pán je profesor.
 Kdo je ten cizinec? Ten cizinec je student.
2. a) *Poslouchejte:* **Kdo je ten hezký pán? Profesor?** **Ano, je profesor.**
 (Слухайте текст):
- b) *Odpovídejte:* Kdo je ten starý pán? Profesor? Ano, je profesor.
 Kdo je ta hezká paní? Profesorka? Ano, je profesorka.
 Kdo je ten hezký cizinec? Student? Ano, je student.
3. a) *Poslouchejte:* **Vy jste cizinec?** **Ne, já nejsem cizinec.**
 b) *Odpovídejte:* Vy jste profesor? Ne, já nejsem profesor.
 Ona je profesorka? Ne, ona není profesorka.
 On je cizinec? Ne, on není cizinec.
 Vy jste Čech? Ne, já nejsem Čech.
4. a) *Poslouchejte:* **Je pokoj velký? Ne, malý.** **Pokoj je malý.**
 b) *Reagujte:* Je rádio nové? Ne, staré. Rádio je staré.
 (Vідреагуйте): Je postel velká? Ne, malá. Postel je malá.
 Je obraz hezký? Ne, ošklivý. Obraz je ošklivý.

Je skříň hnědá? Ne, černá.
Je lampa červená? Ne, bílá.

Skříň je černá.
Lampa je bílá.

5. a) Poslouchejte: Co je tam vzadu? Rádio?

b) Odpovídejte: Co je tam vzadu? Televize?
Co je tam vlevo? Stůl?
Co je tam vpravo? Židle?
Co je tam nahoře? Kniha?
Kdo je tam dole? Profesor?
Kdo je tam vzadu? Profesorka?
Kdo je tam vpravo? Pan Novák?

Ano, vzadu je rádio.

Ano, vzadu je televize.
Ano, vlevo je stůl.
Ano, vpravo je židle.
Ano, nahoře je kniha.
Ano, dole je profesor.
Ano, vzadu je profesorka.
Ano, vpravo je pan Novák.

6. a) Poslouchejte: Jak se jmenujete? Petr?

b) Odpovídejte: Jak se jmenujete? Jana?
Jak se jmenujete? Zuzana?
Jak se jmenujete? Miloš?
Jak se jmenujete? Tomáš?
Jak se jmenujete? Honza?

Ano, jmenuju se Petr.

Ano, jmenuju se Jana.
Ano, jmenuju se Zuzana.
Ano, jmenuju se Miloš.
Ano, jmenuju se Tomáš.
Ano, jmenuju se Honza.

Česká jména (Імена, які зустрічатимуться на сторінках цієї книжки):

David	= Давид	Alena	= Алена
František, Franta	= Франтішек	Anna, Anička,	= Анна
Ivan	= Іван	Andulka	
Jakub, Kuba	= Якуб, укр. відповідник Яків	Eva	= Єва
Jan, Honza	= Ян (Гонза)	Helena	= Гелена, укр. відповідник Олена
Jaroslav, Jarda	= Ярослав, Ярда	Irena	= Ірина
Jindřich, Jindra	= Їндржих	Jana	= Яна
Jiří, Jirka	= Їржи, укр. відповідник Юра	Jitka	= Їтка
Josef, Pepa	= Йосеф, укр. відповідник Йосип	Kateřina, Katka,	= Катерина
Karel	= Карел	Kačenka	
Marek	= Марко	Magdaléna	= Магдалена
Martin	= Мартин	Marie, Maruška	= Марія
Michal, Miša	= Михайло	Mařenka	
Milan	= Мілан	Markéta	= Маркета
Miloš	= Мілош	Marta	= Марта
Mikuláš	= Мікулаш, укр. відповідник Микола	Martina	= Мартина
Ondřej, Ondra	= Андрій	Monika	= Моніка
Pavel	= Павло	Pavla	= Павла
Petr	= Петро	Věra	= Віра
Štěpán	= Степан	Zuzana	= Зузана
Tomáš	= Томаш, укр. відповідник Фома		
Vít, Vítek	= Віт		

bohužel

byt M

čas M

český, -á, -é

čeština F

člověk M

dčera F

dělat, dělám

divadlo N

dívat se na +Ak

dívám se

dívka F

dneska = dnes

dobrý, -á, -é

dobře

doma

dopoledne

fakulta F

gramatika F

hodný, -á, -é

chytrý, -á, -é

jak

jeho, její, jejich

jen = jenom

ještě

kamarád M

kamarádka F

kino N

lekce F

maminka, matka F

manžel M

manželka F

milý, -á, -é

mít, mám

moře N

na

nakupovat

nakupuju

nebo

nemocnice F

nemocný, -á, -é

obchod M

odpočívát

odpočívám

odpoledne

на жаль

квартира ж.

час ч.

чеський, -а, -е

чеська мова

людина ж.

дочка, донька ж.

робити, -блю

театр ч.

дивитися

дивлюся

дівчина ж.

сьогодні

добрий, -а, -е

добре

удом / дома

до обіду / перша

половина дня

факультет ч.

граматика ж.

добрий, -а, -е,

слухняний, -а, -е,

послушний, -а, -е

розумний, -а, -е

як

його, її, їхній, -я, -є, -і

тільки, лише, лиш

ще / іще

друг, товариш ч.

приятелька,

подруга, товаришка ж.

кінотеатр ч., кіно

невід., с.

урок ч.

мама, мати ж.

чоловік ч.

жінка, дружина ж.

любий, -а, -е,

милий, -а, -е

мати, маю

море с.

на, у / в

купувати, -пуу

або

лікарня ж.

хворий, -а, -е

магазин ч.

відпочивати,

-ваю

після обіду, пополудні

poslouchat, -ám +Ak слухати, -аю

potom = pak

práce F

pracovat, pracuju

після, потім, далі

робота ж.

робити, -блю,

працювати, -юю

продавець ч.

продавиця ж.

продавати, -даю

друг, приятель ч.

з радістю, із задоволенням

родина, сім'я ж.

сам, -а, -о; один, -а, -е/-о

учитися,

учуся

свєтр ч., кофта ж.

син ч.

школа ж. *

погано

поганий, -а, -е,

недобрий, -а, -е

щасливий, -а, -е

тато, батько ч.

тепер, зараз

клас ч.

завдання с., урок ч.

Україна ж.

українська мова

уже / вже

у / в

вечір ч., увєрєрі /

ввєчєрі

вільний час, дозвілля с.

вільний, -а, -е,

відкритий, -а, -е

з'ясувати, -ую

висвітлювати, -уюю

згадувати, -ую *що, про що*

цікавий, -а, -е

здоровий, -а, -е

завтра

Je mi líto.

Мені шкода / жаль.

* Означення „škola“ (школа) у чеській розмовній традиції відноситься не тільки до загальноосвітньої школи, але теж до середніх і вищих шкіл.

Gr

6. МІСЦЕВИЙ ВІДМІНОК (LOKÁL SINGULÁRU)

Kde? v, ve na !
☐ ☐

(o – při – po)
 про при, біля,
 (кого, що) під час; коло, по;
 після

Kde je pan Kubát? Kde je kniha?

M	hchkg r d t n b f l m p s v z (твердий або нейтральний приголос.)	F -a N -o	M + F (м'який приголос.)	č ř ž š c j d' t' ň	F + N -e
M	obchod stůl		pokoj	v pokoji	
F	třída škola fakulta	-e -ě	nemocnice skříň práce	v nemocnici ve skříni v práci	-i
N	kino divadlo město		moře	v moři	

! d t n b p v f m + e = dě tě ně mě bě pě vě ře
 [d'e] [t'e] [n'e] [m'e] [b'e] [p'e] [v'e] [r'e]

! Praha – v Praze

! Čechy (pl. F) – v Čechách (pl. L)

! Ukrajina – na Ukrajině

Luck – v Lucku

Rusko – v Rusku

Slovensko – na Slovensku ! **ve třídě**: коли важко вимовляється – після двох
 або більше приголосних
 (tř-, mě- [mně] → **ve**)

A: Profesor už je ve třídě?
 B: Ne, ještě není.

A: Už je Jana doma?
 B: Ne, ještě je ve škole.

A: Kde je ta kniha?
 B: Tady na stole.

A: Tatínek už je doma?
B: Ne, ještě je v práci.

A: Proč není Petr doma?
B: Je v kině.

A: Kde je ten černý svetr?
B: Tady na židli.

A: Kde mám svetr?
B: Je ve skříni.

(Gr)

A. Іменники з основою на твердий або нейтральний приголосний:

l – s – z + -e

M	stůl	na stole	стіл – на столі
	průkaz	v průkaze (-u)	паспорт – у паспорті
	časopis	v časopise	журнал / часопис – у журналі / часописі
F	škola	ve škole	школа – у школі
	váza	ve váze	ваза – у вазі
	mísa	v míse	миска, полумисок – у місці, у полумиску
N	divadlo	v divadle	театр – у театрі

b – p – v – f – m – d – t – n + -ě

M	obchod	v obchodě (-u)	магазин – у магазині
	sešit	v sešitě (-u)	зошит – у зошиті
F	třída	ve třídě	клас – у класі
	fakulta	na fakultě	факультет – на факультеті
	jídelsna	v jídelně	їдальня – у їдальні
N	kino	v kině	кінотеатр – у кінотеатрі
	město	ve městě	місто – у місті

M + N: k – h – ch – g – r + -u
і запозичені слова

M	trh	na trhu	ринок / базар – на ринку / базарі
	prach	v prachu	пил / порох – у пилу / поросі
	dialog	v dialogu	діалог – у діалозі
	park	v parku	парк – у парку
	rozhovor	v rozhovoru	розмова – у розмові
N	Rakousko	v Rakousku	Австрія – в Австрії
	Německo	v Německu	Німеччина – у Німеччині
	rádio	v rádiu	радіо – по радіо
	metro	v metru	метро – у метро

F: Палаталізація твердих приголосних+ **-e**

-ka	>	-ce	taška	v tašce	сумка – у сумці
-ha	>	-ze	Praha	v Praze	Прага – у Празі
			kniha	v knize	книга / книжка – у кни- зі / книжці
-ga	>	-ze	Olga	(o) Olze	Ольга – про Ольгу
-ra	>	-ře	opera	v opeře	опера – в опері
-cha	>	-še	socha	na soše	статуя – на статуйі

Б. Іменники з основою на м'який приголосний:**ž – š – č – ř – d' – ť – ň – c – j**

+

-i

M	pokoj	v pokoji	кімната – у кімнаті
	konec	na konci	кінець – на кінці
	vaříč	na vaříči	плита / плитка – на плиті / плитці
	talíř	na talíři	тарілка – на тарілці
	koš	v koši	кошик – у кошику
	nůž	na noži	ніж – на ножеві
F	kolej	v koleji	гуртожиток – у гуртожитку
	odpověď	v odpovědi	відповідь – у відповіді
	pláž	na pláži	пляж – на пляжеві
	huť	v huti	металургійний завод – на металур- гійному заводі
	nemocnice	v nemocnici	лікарня – у лікарні
	práce	v práci	робота – у/на роботі
	židle	na židli	стілець – на стільці
N	hřiště	na hřišti	майданчик – на майданчику
	moře	v (na) moři	море – у морі
!	cvičení	ve cvičení	вправа – у вправі
!	přízemí	v přízemí	перший поверх – на першому поверсі

! na fakultě – **na univerzitě** – **na poště** – **na náměstí**
 ! на факультеті – в університеті – на пошті – на площі

– **na nádraží** – **na koncertě** – **na Moravě**
 – на вокзалі – на концерті – у Моравії

Cv

□ 1. Kde je	profesor? tatínek maminka Petr	Je	ve škole. na fakultě v práci v nemocnici
Kde je	rádio? kniha magnetofon svetr	Je	na stole. na židli v pokoji ve skříni na skříni
Už je Petr doma?	Ne, ještě je		v kině. ve škole v divadle ve městě

- 2. Tvořte lokál – na otázku „kde“ (Подані іменники поставте в місцевому відмінку):

Vzor: váza – **ve váze**, univerzita – **na univerzitě**

v – ve – na

židle – okno – skříň – pokoj – lampa – koberec – obraz – televize – květina – slovník
– křeslo – třída – fakulta – gramatika – byt – čeština – Praha – park –
postel – město

postel F (ліжка) – відмінюється як „skříň“

koberec M – на koberci (на килиму) – „-e-“ при відмінюванні випадає

- 3. Tvořte lokál – na otázku „kde“:

popelník (попілниця, -ничка) –; podlaha (підлога) –; učebnice (підручник) –; magnetofon (магнітофон) –; tabule (дошка) –; lavice (парта) –; telefon (телефон) –; kavárna (кафе, кав'ярня); restaurace (ресторан) –; chodba (коридор) –; Čechy a Morava (Чехія й Моравія) –; Evropa (Європа) –; banka (банк) –; kamera (камера) –; lavička (лавочка) –; diář (записна книжка) –; veletrh (ярмарк) –; zaměstnání (служба / робота / заняття) –; moře (море) –

Gr

ДІЄВІДМІНЮВАННЯ ТИПУ -ám, -uji (-uju)

I.	mám volno	máme volno
	máš volno	máte volno
	má volno	mají volno

nemám čas	nemáme čas
nemáš čas	nemáte čas
nemá čas	nemají čas

у мене (зараз) вільний час/
я вільний

у тебе вільний час/ти...
у нього, неї вільний час/він...

у нас .../ми...

у вас .../ви...

у них .../вони...

у мене нема вільного часу
у тебе нема вільного часу
у нього, неї нема вільного часу

у нас нема
у вас нема
у них нема

Mám	se	dobře.
Já	se	mám dobře.
Jak	se	máš?
Tomáš	se	má dobře.

!

Зворотний займенник „se“ не відмінюється.
У реченні він завжди на другому місці (у теперішньому часі).

A: Máte teď čas?
B: Nemám. Čas mám odpoledne.

A: Ви зараз маєте час?
B: Ні, не маю. В мене буде час після обіду.

A: Máte velký byt?
B: Ne, máme malý byt.

A: У вас велика квартира?
B: Ні, у нас невелика квартира.

II.

studuji (-ju) dobře	studujeme dobře
studuješ dobře	studujete dobře
studuje dobře	studují (-ou) dobře

я вчуся добре
ти вчишся добре
він учиться добре
вона вчиться добре

ми вчимося
ви вчитесь
вони вчаться

nestuduji (-ju) dobře	nestudujeme dobře
nestuduješ dobře	nestudujete dobře
nestuduje dobře	nestudují (-ou) dobře

я не вчуся добре
ти не вчишся добре
він, вона не вчиться
добре

ми не вчимося
ви не вчитесь
вони не вчаться

Jmenuju **se** Tomáš.
Jak **se** jmenuješ?
Já **se** jmenuju Petr.

Jmenujeme **se** Novákovi.
Jak **se** jmenujete?
Jmenujou **se** Petr a Pavel.

-ám -áme
-áš -áte
-á -ají

-uji, -uju -ujeme
-uješ -ujete
-uje -ují, -ujou

Закінчення „-uji, -ují“ сприймаються більш-менш як книжні; закінчення „-uju“ як більш розмовні.

A: Jak se jmenuje ta dívka?
B: Jmenuje se Jana.

A: Як звати цю дівчину?
Б: Її звати Яна.

A: Kde prodávají ten slovník?
B: Tam v obchodě.

A: Де продають цей словник?
Б: Ось там у магазині.

Cv

□ 4. Časujte ve všech osobách (У поданих словосполученнях наведіть від дієслів форми всіх осіб однини та множини):

- a) **nakupuji v obchodě – pracuji dobře – prodávám v obchodě – nestuduji na fakultě – nevysvětluji gramatiku – jsem ve škole – dělám úkol**
- b) **obědvám v restauraci** (Я обідаю в ресторані.) – **kontroluju cvičení – odpovídám na otázku** (Я перевіряю завдання. – Я відповідаю на питання.) – **poslouchám profesorku** (Я слухаю мою професорку.) – **snídám v jídelně** (Я снідаю в їдальні.) – **vstávám brzy** (Я підводжусь рано.)

Gr

4. ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК ОДНИНИ (AKUZATIV SINGULÁRU)

Koho?

Co?

Кого? Що?

атеґорія живих істот у іменників чоловічого роду (жив. і. ч. р.) = maskulinum životné (Mž)

атеґорія неживих істот у іменників чоловічого роду (неж. і. ч. р.) = maskulinum neživotné (Mn)

Nom. (1-й відмінок)

Ak (4-й відмінок)

Неж. і. ч. р.
С. р.

To je ten nový slovník. →
To je to nové rádio. →

Mám ten nový slovník.
Mám to nové rádio.

Nom. = Ak

Ж. р.

To je **ta** nová lampa. **!**

Mám **tu** novou lampu.

To je **tato** televize.

Mám **tuto** televizi.

To je **tahle** jedna skříň.

Mám **tuhle** jednu skříň.

To je **tamta** moderní lampa.

Mám **tamtu** moderní lampu.

-a > -u
-á > -ou
-e > -í
= (kons.)
-í = -í

Жив. і. ч. р. To je ten nový profesor a cizinec. ! Ve třídě máme **toho** nového profesora a cizince.

Toho – tohoto – tamtoto – tohoto – jednoho (того) цього того/ось того/отого цього/сього одного/якогось) імєн.		profesora -a з основою на твердий приголос.
nového (нового) moderního (сучасного)		cizince -e з основою на м'який приголос.

ПРИМІТКА!!

Перший займенник у таблиці *ten* (форми: *toho*, ...)“ може мати в чеській мові і анафоричну функцію; в українській мові в такій функції, як правило, виступає займенник 3-ї особи.

Cv

□ **5. Vzor:** Mám (nová) kniha – Mám **novou knihu**.

Mám	malá	dcera.
Petr má	nová	televize
Mají	velká	rodina
Máme	hezka	kamarádka
	moderní	třída
	stará	postel
	bílá	skříň
	česká	profesorka
	milá	maminka
Mám	malá dcera	a hodný syn.
Máme	nová profesorka	a nový profesor
Máme ve třídě	chytrá studentka	a chytrý student
Máme ve třídě	mladá cizinka	a mladý cizinec
Mám	stará maminka	a starý tatínek
Máme	hodná manželka	a hodný manžel
Mám	nový	svetr.
	starý	slovník
	zelený	koberec
	červený	křeslo

Gr

ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ (POSESIVNÍ, PŘIVLASTŇOVACÍ ZÁJMENA)
(ОДНИНА)

M	F	N
můj	moje = má	moje = mé
tvůj	tvoje = tvá	tvoje = tvé
jeho		
její		
náš	naše	
váš	vaše	
jejich		

ч. р.	ж. р.	с. р.
мій	моя	мое
твій	твоя	твое
його	її	його
наш	наша	наше
ваш	ваша	ваше
їхній	їхня	їхнє

Знахідний відмінок **Кого? Що?** (Akuzativ – Koho? Co?)

Ч. р.	Неж. і. ч. р. = Називний відмінок
	Жив. і. ч. р. – mého, tvého, jeho, jejího, našeho, vašeho, jejich
Ж. р.	moji (mou), tvoji (tvou), jeho, její, naši, vaši, jejich
С. р.	= Називний відмінок

Čí?

= чий? (ч. р.)
чия? (ж. р.)
чье? (с. р.)
чий? (множ.)

Čí je ten sešit?
Čí je to sešit?

Чий це зошит?

A: Čí je ta kniha na stole?
B: Moje.

A: Čí dítě tam stojí?
B: To je jejich syn Tomáš.

A: Stojí tvoje auto na ulici?
B: Ne, je v garáži.

PAN KUBÁT A JEHO RODINA

Pan Kubát je profesor na fakultě. Ted' je ve třídě a vysvětluje novou gramatiku. Rád pracuje. Je to šťastný člověk. Má hezký byt, hodnou manželku, hezkou dceru a chytrého syna.

Jeho manželka je ted' doma. Taky pracuje, v nemocnici, ale ted' je nemocná. Její práce je zajímavá.

Jejich syn Tomáš je ještě ve škole. Je chytrý, dobře studuje. Má rád češtinu a ukrajinštinu.

Jejich dcera se jmenuje Jana, je to hezká dívka. Je prodavačka, prodává v obchodě. Ráda se dívá na televizi, ráda má také kino a divadlo. Dnes prodává jen dopoledne, odpoledne má volno.

A: Je jejich syn už velký?
B: Ne, ještě je malý.

A: Je vaše práce dobrá?
B: Ano, moje práce je dobrá.

A: Díváte se na našeho starého profesora?
B: Ne, dívám se na naši profesorku.

A: Odpovídá Tomáš na tvoji otázku?
B: Ne, neodpovídá.

A: Čí slovník leží tady na lavici?
B: To je můj slovník.

A: Je jejich dcera prodavačka?
B: Ne, je to profesorka.

A: Jak se má vaše manželka? Je zdravá?
 B: Bohužel ne. Je teď nemocná.
 A: To je mi líto.

Cv

❑ 6. Přeložte a opakujte (Перекладіть і повторюйте):

A: Vysvětluje už profesor novou gramatiku?
 B: Ne, ještě vysvětluje tu starou.

A: Kde máš tu novou knihu?
 B: Tady na stole.

A: Ještě studuješ starou lekci?
 B: Ne, už studuju novou.

A: Má kamarádka ráda kino?
 B: Kino ano, ale televizi ne.

A: Kde prodávají tuhle knihu?
 B: Tady v obchodě na fakultě.

A: Co to máš na stole?
 B: To je nová televize.
 A: A kde máš starou?
 B: Ta stará je ve skříni.

A: Máš teď čas?
 B: Mám, ale dívám se na televizi.

A: Kde pracujete?
 B: Pracuju na fakultě jako profesor.

A: Máte rodinu?
 B: Mám manželku, syna a dceru.

❑ 7. Dejte do správného tvaru (Поставте у відповідній формі):

Mám (barevná televize) Máte (chytrý syn) Studuju (česká gramatika) Máte rád (ta práce) ? Mám rád (moderní divadlo)
 Profesor vysvětluje (nová gramatika) V pokoji máme (bílá postel, hnědá skříň, černý stůl, modrý obraz a staré rádio) Poslouchám (ten český profesor a ta česká profesorka)

❑ 8. Odpovídejte (Відповідайте):

Vzor: Kde je profesor? **třída** Profesor je **ve třídě**.
 Kde je cizinec? **Praha**
 Kde je rodina? **byť**
 Kde stojí postel? **pokoj**
 Kde prodává prodavačka? **obchod**

Kde pracuje matka? **nemocnice**
 Kde je ten pán? **město**
 Kde je profesorka? **fakulta**
 Kde studuje student? **univerzita**

□ 9. **Odpovídejte podle vzoru** (Відповідайте згідно з наведеним зразком):

Vzor: Vidím toho pána. – Vidíte také **tu paní?** (F)

Vidím jednoho velkého cizince. Vidíte také ?
 tohohle mladého profesora.
 toho nemocného syna.
 tohoto šťastného manžela.
 tamtoho milého prodavače.
 jednoho starého pána.
 moderního muže.

PAN SAMOJLENKO A JEHO RODINA

Pan Samojlenko je Ukrajinec. Doma na Ukrajině je profesor na fakultě, ale v Praze je student. Studuje na univerzitě češtinu. V Praze je sám, vzpomíná na svou rodinu. Jeho manželka, paní Samojlenková, nepracuje, ale v Praze není. Je doma na Ukrajině. Dopoledne odpočívá, odpoledne nakupuje, večer se dívá na televizi nebo jde do divadla. Má hezký den.

Jeho dcera je už velká. Jmenuje se Marie. Už nestuduje, pracuje v nemocnici jako doktorka. Má velmi ráda svou práci. Dopoledne i odpoledne pracuje, volno má jen večer. Jeho syn Oleg ještě studuje – na univerzitě v Kyjevě. Nestuduje rád, není dobrý student, ale je chytrý. Má rád jen kino, video a sport.

vzpomíná na **svou** rodinu
 má ráda **svou** práci
 Kyjev
 a = i

Він згадує свою / про свою сім'ю.
 Вона любить свою роботу/професію.
 Київ
 і / й / та / також

Podle textu vypravujte o své rodině. (Розкажіть про свою сім'ю, використовуючи поданий текст.)

Cv

□ 10.

Vzor: mám: Petr knihu na stole. – Petr **má** knihu na stole.

dívám se: My se na pana Kubáta. Vy se taky?(ty)
na televizi? Petr se taky?

dělám: Co (vy)? Co (ty)? Studuju.

mám rád(a): (vy) divadlo? (ty) rád kino? On velmi
manželku. Ona manžela.

mám: Dneska ne (já) čas, ale zítra ano.

Oni dneska ne čas, ale zítra ano.

Oni volno odpoledne. (vy) taky volno?

vzpomínám: (ty) na rodinu? On na dceru.

nakupuju: (já) večer ve městě. Manželka ne, já.

Syn a dcera v obchodě.

studuju: Odpoledne (my) češtinu. Vy také češtinu?

Jana ukrajinštinu.

pracuju: Manželka v nemocnici. Otec na fakultě.

Syn a dcera ještě ne Večer už ne (já).

vysvětluju: (vy) ještě tu gramatiku? Profesor ne gramatiku
dobře.

□ 11. Přeložte a odpovězte (Перекладіть і відповідайте):

(Про) кого згадує цей чоловік?

Що продає продавець?

Що вивчає студент?

Де працює ваша жінка?

Де лежить олівець?

Що пояснює вчитель у школі?

Що ти зараз робиш?

(Чим ти зараз займаєшся?)

Що любить пан Самойленко?

уди ви ходите за покупками?

На кого ви дивитеся(-сь)?

(про) свою симпатичну приятельку

книжку, зошит, картину, перо

чеську граматику

в однім празькім магазині / у Празі в мага-
зині

у класі на парті

новий учбовий матеріал

Я вивчаю чеську мову.

свою професію

до міста

на його сина та вашу доньку

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:* **Kde je pan Novák? Ve třídě?**

Ano, je ve třídě.

b) *Odpovídejte:* Kde je pan Novák? Ve třídě?
Kde je profesor? Na fakultě?

Ano, je ve třídě.
Ano, je na fakultě.

Kde je Petr? V kině?
Kde je Jana? V obchodě?
Kde jsou Petr a Jana? Ve městě?

Ano, je v kině.
Ano, je v obchodě.
Ano, jsou ve městě.

2. a) Poslouchejte: Petr je ve škole nebo doma? Petr je doma.

b) Odpovídejte:

Petr je ve škole nebo doma?
Jana je doma nebo na fakultě?
Pavel je v kině nebo v divadle?
Pan Novák je doma nebo v práci?
Profesor je ve škole nebo ještě v nemocnici?

Petr je doma.
Jana je na fakultě
Pavel je v divadle.
Pan Novák je v práci.
Profesor je ještě v nemocnici.

3. a) Poslouchejte: Už je Jana doma?

Ne, ještě není doma.

b) Odpovídejte: Už je Jana doma?

Už je tam profesor?
Už jsou Jana a Petr ve městě?
Už je manželka v práci?

Ne, ještě není doma.
Ne, ještě tam není.
Ne, ještě nejsou ve městě.
Ne, ještě není v práci.

4. a) Poslouchejte: Máte rád svou práci?

Ano, mám rád svou práci.

b) Odpovídejte: Máte rád svou práci?

Máte rád kino a divadlo?
Máte rád také televizi?
Máte rád češtinu?
Máte rád svou manželku?

Ano, mám rád svou práci.
Ano, mám rád kino a divadlo.
Ano, mám rád také televizi.
Ano, mám rád češtinu.
Ano, mám rád svou manželku.

5. a) Poslouchejte: Co vysvětluje profesor? Novou gramatiku?

Ano, vysvětluje novou gramatiku.

b) Odpovídejte: Co studuješ? Češtinu?

Co máš na stole? Tu novou knihu?
Co tam prodávají? Televizi?

Ano, studuju češtinu.
Ano, mám tam tu novou knihu.
Ano, prodávají tam televizi.

6. a) Poslouchejte: Je maminka nemocná?

Ne, není nemocná.

b) Odpovídejte: Je maminka nemocná?

Je Jana prodavačka?
Je Petr dobrý student?
Je Jana v Praze?
Je Petr chytrý?
Je dcera šťastná?

Ne, není nemocná.
Ne, není prodavačka.
Ne, není dobrý student.
Ne, není v Praze.
Ne, není chytrý.
Ne, není šťastná.

7. a) Poslouchejte: Pan Novák má chytrého syna.

Jeho syn je chytrý.

b) Reagujte:

Pan Novák má chytrého syna.
 Pan Novák má hezkou dceru.
 Pan Novák má hodnou manželku.
 Pan Novák má starého tatínka.
 Pan Novák má starou maminku.

Jeho syn je chytrý.
 Jeho dcera je hezká.
 Jeho manželka je hodná.
 Jeho tatínek je starý.
 Jeho maminka je stará.

8. a) Poslouchajte: Kdo pracuje v nemocnici? Ty? Ano, já pracuju v nemocnici.**b) Odpovídejte:**

Kdo pracuje v nemocnici? Ty?
 Kdo pracuje v nemocnici? Manželka?
 Kdo pracuje v nemocnici?
 Manželka a dcera?
 Kdo pracuje na fakultě? Vy?
 Kdo pracuje na fakultě? Oni?

Ano, já pracuju v nemocnici.
 Ano, manželka pracuje v nemocnici.
 Ano, manželka a dcera pracují v nemocnici.
 Ano, já pracuju na fakultě.
 Ano, oni pracují na fakultě.

KONVERZACE

A: Jak se jmenujete, prosím?
B: Bohdan Archypenko.
A: Odkud jste?
B: Jsem z Ukrajiny.
A: Jste tady služebně?
B: Ano, jsem tady na konferenci.
A: Jaké je vaše zaměstnání?
B: Jsem obchodní manažer.
A: To je zajímavé zaměstnání, že?
B: Ano, máte pravdu.
Je to zajímavé zaměstnání.

A: Скажіть, будь ласка, як вас звати?
 Б: Богдан Архипенко.
 А: Ви звідки?
 Б: Я з України.
 А: Ви тут у службових справах?
 Б: Так, я сюди приїхав на конференцію.
 А: Яка у вас професія?
 Б: Я торговельний менеджер.
 А: Це цікава професія, чи не так?
 Б: Так, ви праві / маєте рацію.
 Це дійсно цікава професія.

A: Kde pracujete, pane Pavlovský?
B: Pracuju ted' u firmy „Nová výstavba“ v Ivano-Frankovsku. jako plánovač.
A: Máte rád svou práci?
B: Ano, mám. Líbí se mi.

A: Де ви працюєте, пане Павловський?
 Б: Зараз я працюю в Івано-Франківську, у фірмі „Нове будівництво“ плановиком.
 А: Вам подобається ваша професія?
 Б: Так, подобається.

Oslovení (звертання)

Pane profesore!
 Pane řediteli!
 Pane Nováku!
 Pane kolego! Kolego!

Tomáši!
 Petře!
 Jirko!

Paní profesorko!
 Paní ředitelko!
 Paní Kubátová!
 Slečno! (Дівчино! Панно!)

Вітання
ім'я, прізвище?
звідки?
іти в гості?
професія, робота?
Вам подобається
ваша професія?
вітання

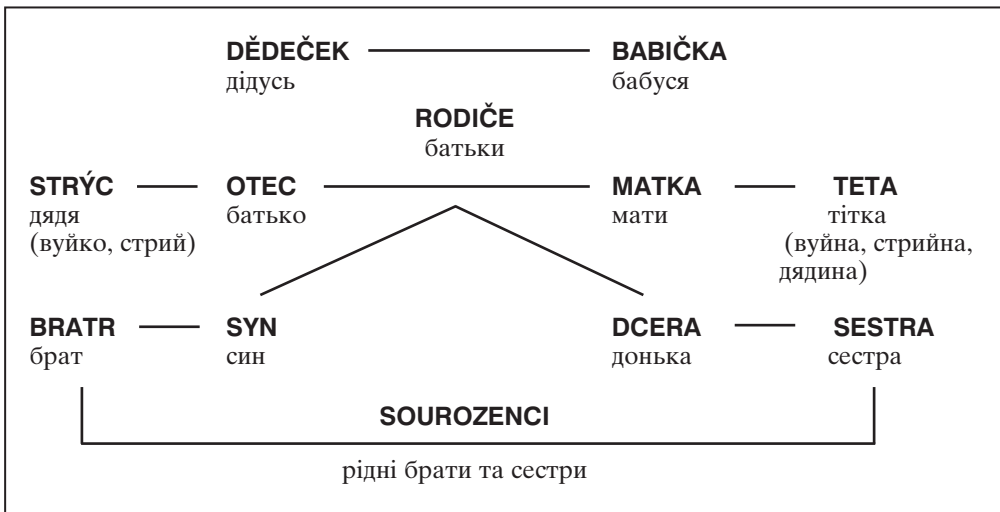

вітання
.....
.....
у службових справах
професор
цікава
вітання

(soukromě – у приватних справах)

Розгляньте малюнок і складіть за ним речення, використовуючи подані слова та словосполучення.

СІМ'Я/РОДИНА (RODINA)

asi	близько, приблизно, коло, майже, мабуть	pospíchat, pospíchám	поспішати, -аю
brzo = brzy	скоро	pro + Ak	для кого, по кого (йти)
bydlet, bydlím	жити, живу, мешкати, -аю	program M	програма ж.
celý, -á, -é	цілий, -а, -е, весь/увесь	proč	чому, чого
cvičení N,	цілий, -а, -е, весь/увесь	prohlížet si + Ak	переглядати, -аю <i>що</i> ,
slohové cvičení (práce)	вправа ж., твір ч.	prohlížím si	оглядати, -аю <i>що</i>
často	часто	oni si prohlížejí	вони переглядають, оглядають
česko-ukrajinský	чесько-український	procházka	прогулянка ж.
česky (adv.)	по-чеськи/чеському	protože	тому що
daleko	далеко	přestávka F	перерва ж.
dlouho	довго	psát + Ak, píšu	писати, пишу
domů	додому	pít se na + Ak	питати, -аю <i>про що</i>
hodina F	година ж.	ptám se	
chvilé F	хвилина(-нка) ж.	radost F	радість ж.
jak	як	ráno	ранок ч.; уранці,
jít, jdu	йти/іти, йду/іду		ранком, зранку
kam	куди ти йдеш?	sedět, sedím	сидіти, сиджу
káva F	кава ж.	sem	сюди
kavárna F	кафе невід., с., кав'ярня ж.	snídat, snídám	снідати, -аю
	кінчати, -аю	spát, spím	спати, сплю
končit, končím	закінчувати, -ую	spolu	разом, вкупі
mluvit, mluvím	говорити, -рю	stále = pořád	постійно, весь час
moc = hodně	багато, багацько	telefonovat	дзвонити, -ню по телефону,
myslet na + Ak,	думати, -аю	telefonuju	телефонувати, -ую
myslím	<i>про кого, що</i>	těžký, -á, -é	трудний, -а, -е,
mýt se, myju se	митися, миюся, умиватися, -аюся	ukrajinsky	складний, -а, -е
něco	що-небудь, будь-що, щось	unavený, -á, -é	по-українськи/українському
nějaký, -á, -é	який-небудь, будь-який, якийсь	večeřet, večeřím	втомлений, -а, -е
nerad, -a, -o	мені неохота, я не люблю	vidět, vidím	вечеряти, -аю
noc F	ніч ж.	vstávat	бачити, бачу
noviny F pl.	газета ж.	vstávám	установити, устаю,
obědvat,	обідати, -аю	začínat, začínám	підводитися, -джуся
obědvám			починати, -аю,
oblékat se,	одягатися, -аюся	za chvíli	розпочинати, -аю
oblékám se		zdravit, zdravím	за/через хвилину(-нку),
odpovídat na + Ak,	відповідати, -аю <i>на що</i>	že	за кілька хвилин
odpovídám		že? že ano?	вітатися, -аюся з <i>ким</i>
otázka F	питання, запитання		що
pěšky	пішки		правда/чи не так?
pít + Ak, piju	пити, п'ю	budík M	будильник ч.
poedne	полудень, обідній час ч.	zvonit, -ím	дзвонити, -ню
		čistit si, -ím	чистити, чищу
		zuby	зуби
		koupelna F	ванна ж.

Gr

ЧИСЛИВНИКИ

1–20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 (ČÍSLOVKY)

1 jedna
2 dvě
3 tři
4 čtyři
5 pět
6 šest
7 sedm
8 osm
9 devět
10 deset

11 jedenáct
12 dvanáct
13 třináct
14 čtrnáct
15 patnáct
16 šestnáct
17 sedmnáct
18 osmnáct
19 devatenáct
20 dvacet

30 třicet
40 čtyřicet
50 padesát
60 šedesát
70 sedmdesát
80 osmdesát
90 devadesát
100 sto
0 nula

Kolik je . . . ?

Скільки буде...?

1 + 1 = 2
1 + 2 = 3
2 + 2 = 4
2 + 3 = 5
3 + 3 = 6

jedna
jedna
dvě
dvě
tři

a jedna
a dvě
a dvě
a tři
a tři

jsou dvě
jsou tři
jsou čtyři
je pět
je šest

Kolik je hodin?

Котра година?

Je jedna hodina.
Jsou dvě hodiny.
tři hodiny
čtyři hodiny
Je pět hodin.
šest hodin
dvanáct hodin

je 1 hodina
jsou 2, 3, 4 hodiny
je 5, 6, 7 hodin

перша година
друга, третя...

V kolik hodin?

Kdy?

О котрій годині? Коли?

V kolik hodin začíná škola?
Kdy začíná škola?

V jednu hodinu.
Ve dvě (tři, čtyři) hodiny.
V pět (šest, deset ...) hodin.

kdy?

v + Ak

(Коли розпочинаються уроки/заняття?)

Jak dlouho?

Як довго?

jednu hodinu
dvě hodiny

jak dlouho?

Ak

ДІЄВІДМІНЮВАННЯ ТИПУ ...

III.

mluvím česky	mluvíme česky
mluvíš česky	mluvíte česky
mluví česky	mluví česky

я говорю по-ч.
ти говориш по-ч.
він, вона, воно гово-
рить по-чеському

ми говоримо по-ч.
ви говорите по-ч.
вони говорять по-ч.

nemluvím	nemluvíme
nemluviš	nemluvíte
nemluví	nemluví

я не говорю
ти не говориш
він, вона, воно не
говорить

ми не говоримо
ви не говорите
вони не говорять

rozumím dobře	rozumíme dobře
rozumíš dobře	rozumíte dobře
rozumí dobře	rozumějí dobře

я розумію добре
ти розумієш добре
він, вона, воно
розуміє добре

ми розуміємо добре
ви розумієте добре
вони розуміють добре

3. P. pl. – ONI

-ejí x -í: -ějí

Prohlížejí si Prahu.

x

(oni) Bydlí v Praze.
(oni) Myslí na rodinu.
(oni) Mluví česky.
(oni) Vidí profesora.
(oni) Leží v posteli.
(oni) Končí v 5 hodin.

Вони живуть у Празі.
Вони думають про сім'ю.
Вони говорять по-чеськи/чеському.
Вони бачать професора.
Вони лежать у ліжку/постелі.
Вони це закінчать о п'ятій годині.

Rozumějí dobře.

on
ona
ono
oni

bydlí

A: Už rozumíš česky?
B: Ne, ještě nerozumím.

A: Kde bydlíš v Praze?
B: V Praze 6.

A: V kolik hodin začíná škola?
B: Myslím, že už ráno v osm hodin.

A: Kdo už je ve třídě?
B: Sedí tam jen Tomáš.

A: Kde sedíte rád v kině?
B: Vepředu, protože špatně vidím.

A: Petr už spí?
B: Ne, leží jen v posteli, je unavený.

A: Jak dlouho studuješ?
B: Už tři hodiny, za chvíli končím.

A: Kdy ráno vstáváš?
B: Už v sedm hodin, to je moc brzo.

Gr

IV.

jedu tam	jedeme tam
jedeš tam	jedete tam
jede tam	jedou tam

я їду туди
ти їдеш туди
він, вона, воно їде туди

ми їдемо туди
ви їдете туди
вони їдуть туди

nejedu tam	nejedeme tam
nejedeš tam	nejedete tam
nejede tam	nejedou tam

я не їду туди
ти не їдеш туди
він, вона, воно не їде туди

ми не їдемо туди
ви не їдете туди
вони не їдуть туди

ТАБЛИЧКА ДІСВІДМІНЮВАННЯ

ІНФІНІТИВ

I.	-uju (-uji) -uješ -uje	-ujeme -ujete -ujou (ují)	-ovat:
II.	-u -eš -e	-eme -ete -ou	
III.	-ám -áš -á	-áme -áte -ají	-at: -át:
IV.	-ím -íš -í	-íme -íte -í, -ejí	-et: -ět: -it

nakupovat, pracovat, studovat,
vysvětlovat, kontrolovat,
opakovat, telefonovat ...

! нерегулярні форми дісслів

prodávat, dělat, oblékat se,
odpočívát, obědvat, snídat, vstávat ...
ptát se, znát (ÁĚŮ)

ležet, bydlet, prohlížet si, myslet ...
rozumět, vidět ...
končit, mluvit ...

II.!	jít	– jdu, jdeš, jde, jdeme, jdete, jdou	йти/іти
	jet	– jedu, jedeš, jede, jedeme, jedete, jedou	їхати(чим, на чому)
	číst	– čtu, čteš, čte, čteme, čtete, čtou	читати
	přát	– píšu (-i), píšeš, píše, píšeme, píšete, píšou (-i)	писати

! **mýt se** – myju (-i) se, myješ se, myje se, myjeme se, myjete se, myjou (-i) se митися/умиватися

pít – piju (-i), piješ, pije, pijeme, pijete, pijou (-i) пити

píši, píší ! ! книжні
piji, pijí закінчення

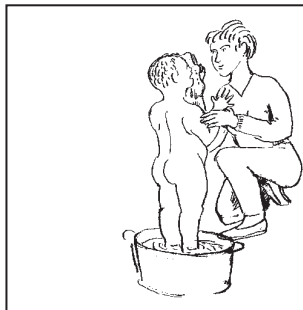
IV.! spát – spím, spíš, spí, spíme, spíte, spí
stát – stojím, stojíš, stojí, stojíme, stojíte, stojí

спати
 стояти

mýt

mýt se

mýt si obličej

matka myje syna (Ak)
 (мати миє сина)

myju **se**
 (я миюся)

myju **si** obličej (Ak)
 (я умиваю обличчя)

oblékat

oblékat se

oblékat si sukni

matka obléká dceru (Ak)
 (мати одягає доньку)

oblékám **se**
 (я одягаюся)

oblékám **si** sukni (Ak)
 (я одягаю спідницю)

A: Už rozumíš česky?
B: Ne, rozumím jen málo.

A: Piješ ráno doma kávu?
B: Ne, kávu piju odpoledne v práci.

A: Už spíš?

B: Ne, ještě ne, ale jsem moc unavený.

A: Čteš už dlouho?
B: Asi jednu hodinu.

A: Co čteš?
B: Zajímavou knihu.

A: Kam jdete?
B: Na procházku.

A: Tomáši, máš radost, že už končí škola?
B: Mám, dneska je v Praze můj bratr.
A: Kam spolu jdete?
B: Jdeme si prohlížet Prahu.

A: Co si oblékáš?
B: Ten nový svetr.

A: Na co se ptá otec?
B: Ptá se, jak se mám a jaká je škola.

A: Na koho se ptá náš profesor?
B: Na toho studenta z Ukrajiny.

Cv

□ 1.

Díváte se na
Myslíte na
Ptáte se na
Odpovídáte na

jeho rodinu
češtinu
školu
její práci
barevnou televizi
tuto otázku

?

Ne, nedívám se na . . .
Ne, nemyslím na . . .
Ne, neptám se na . . .
Ne, neodpovídám na . . .

□ 2.

V jednu hodinu
Ve dvě hodiny
Ve čtyři hodiny
V pět hodin
V sedm hodin
V deset hodin
V jedenáct hodin

(já a manželka)
(syn a dcera)

začínat pracovat
obědvat v restauraci
vstávat. Je to moc brzo.
odpočívat doma a poslouchat
magnetofon
pospíchat domů

prohlížet si Prahu
už ležet v posteli
ještě sedět v práci
končit a jít domů

□ 3.

jít:

(já) domů.
(ty) na procházku.
(oni) obědvat domů
. pěšky na poštu.

číst:

(vy) noviny.
(my) tu knihu.
(oni) dlouho.

pít: (já) kávu.
 (vy) čaj.
 (on) coca-colu.

□ 4. Tvořte infinitiv:

Vzor: Já **spím**, on jde taky – On jde taky **spát**.

Já **nakupuju** ve městě, on jde taky

Já **telefonuju**, on jde taky

Já **pracuju**, on jde taky

Já se **dívám** na televizi, on se začíná taky

Já **poslouchám** rádio, on začíná taky

Já si **oblékám** svetr, on si jde taky svetr.

Já už **rozumím** česky, on začíná taky česky.

Já si **myslím**, že to není dobře, on si to začíná taky

Já **mluvím** ukrajinsky, on začíná taky ukrajinsky.

Já **jsem** už unavený, on začíná taky unavený.

Já **píšu** úkol, on jde taky úkol.

Já už **spím**, on jde taky

Já **čtu** knihu, on začíná taky knihu.

Já už dlouho **odpočívám**, on jde taky

Petr **si prohlíží** tu zajímavou knihu, ona si začíná knihu taky

My už **studujeme**, vy jdete taky?

Oni už **snídají** a **pijou** čaj. Vy jdete taky a čaj?

Gr

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ В ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКУ

(OSOBNÍ ZÁJMENA V AKUZATIVU)

já	mě	na mě (mne)
ty	tě	na tebe
on,	ho (jej),	na něho (Mž),
	jeho	na něj (Mž, Mn)
ono	ho, je	na ně, na něj (N)
ona	ji	na ni
my	nás	na nás
vy	vás	na vás
oni, ony	je	na ně

мене на мене

тебе на тебе

його на нього

її на неї

нас на нас

вас на вас

їх на них

!	vidí jej	X	dívá se na něj	j > n
	vidí ji	X	dívá se na ni	
	vidí je	X	dívá se na ně	
!	vidí tě	X	dívá se na tebe	
	vidí mě	=	dívá se na mě na mne	
	z приименником	X	без приименника	

ПРИЙМЕННИКИ, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ ІЗ ЗНАХІДНИМ ВІДМІНКОМ:

na	(на, в/у): у відповіді на питання „куди?“ ě Jdu na univerzitu.
pro	(для): To je pro tebe – Це для тебе/Це тобі.
jít pro	– Jdu pro knihu. Я йду за книжкою (по книжку.) Jdu pro něho na nádraží. Я йду його зустрічати на вокзал.

A: Díváš se na tu slečnu?
B: Ne, nedívám se na ni.

A: Jdeš pro tu knihu?
B: Ano, jdu pro ni.

A: Ptáte se na toho nového studenta?
B: Ano, ptám se na něho. Mám pro něho knihu.

A: Proč si nás tak prohlížíš?
B: Protože nás ještě neznají.

A: Jano, máš pro mě ten sešit?
B: Bohužel, mám ho doma.

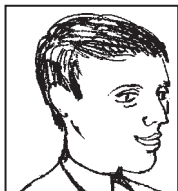
Cv

□ 5. a)	Ptám se na Vidím	profesora. magnetofon. syna.	Ptám se na něho (něj) . Vidím ho .
	Dívám se na Prohlížím si	televizi. manželku. tu ženu.	Díváme se na ni . Prohlížím si ji .

- b) **JÁ** Vidí Ptá se Zdraví Myslí na
TY Prohlíží si Vzpomíná na Má pro knihu.
MY
VY

□ 6. **Odpovídejte** (Відповідайте):

Díváte se na televizi? Ano,
 Myslíte na rodinu? Ano,
 Zdravíš profesora? Ano,
 Vidíte ty stoly? Ne,
 Prohlížíte si Prahu? Ano,
 Vysvětluje profesor gramatiku? Ne,
 Vzpomínáte na syna? Ano,
 Prosím vás, nemáte pro mě dopis? (лист) Ano,
 Je pro vás čeština těžká? Ano,

MŮJ DEN

Je sedm hodin ráno

Jak začíná můj den? Začíná brzo – vstávám už v sedm hodin, protože nerad pospíchám. Myju se, oblékám se a potom dlouho snídám. Škola není daleko, jdu tam pěšky.

Je deset hodin dopoledne

Sedím ve třídě. Studuju už dvě hodiny, za chvíli je přestávka. Profesor se na něco ptá, já ale nemyslím na češtinu a odpovídám na jeho otázku špatně. Ted' začínáme psát slohové cvičení.

Jsou tři hodiny odpoledne

Škola končí, jdu domů. Potom ale vidím Petra. Mám velkou radost, že ho vidím. Má pro mě česko-ukrajinský slovník. Petr je můj kamarád, ale nebydlí v Praze. Dlouho spolu mluvíme, ptám se, jak se má, co dělá, jak se má jeho rodina. Potom jdeme na procházku, prohlížíme si starou Prahu, v kavárně pijeme kávu a coca-colu.

Je deset hodin večer

Už ležím v posteli, ale ještě nespím. Čtu jednu zajímavou knihu. Na televizi se nedívám, protože tam není dobrý program. Čtu už jednu hodinu a začínám být unavený. Už nečtu a neposlouchám rádio. Za chvíli jdu spát.

KAM JDU?

Jdu domů.

Jdu na procházku.

Jdu na poštu.

Jdu **tam**.Jde **sem**.

Куди я йду?

Я йду додому.

Я йду на прогулянку.

Я йду на пошту.

Я йду туди.

Він іде сюди.

KDE JSEM?

Jsem doma.

Jsem na procházce.

Jsem na poště.

Jsem **tam**.Je **tady**.

Де я ...?

Я дома.

Я (зараз) на прогулянці.

Я (зараз) на пошті.

Я там.

Він тут.

CO DĚLAJÍ?

OTEC

JANA

PETR

7 h ráno	Už je v práci a začíná pracovat.	Vstává a obléká se.	Ještě spí.
12 h	Obědvá v restauraci. Pospíchá, nemá čas.	Má přestávku ve škole. Odpočívá a prohlíží si něco.	Sedí v pokoji a čte si. Asi je nemocný, protože není ve škole.
4 h odpo.	Jde domů. Je unavený. Vidí nějakého pána a zdraví ho: Dobrý den.	Jana a její kamarád sedí v kavárně. Mají radost, mluví spolu, pijou kávu.	Je stále doma. Už neseď, teď leží v posteli a dívá se na televizi. Není rád doma sám.
8 h večer	Odpočívá. Sedí v pokoji a čte noviny.	Jana telefonuje a neodpovídá na jeho otázku.	Petr večerí a ptá se na školu.
11 h v noci	Spí.	Něco píše. Na stole má slovník a knihu. Asi studuje.	Spí.

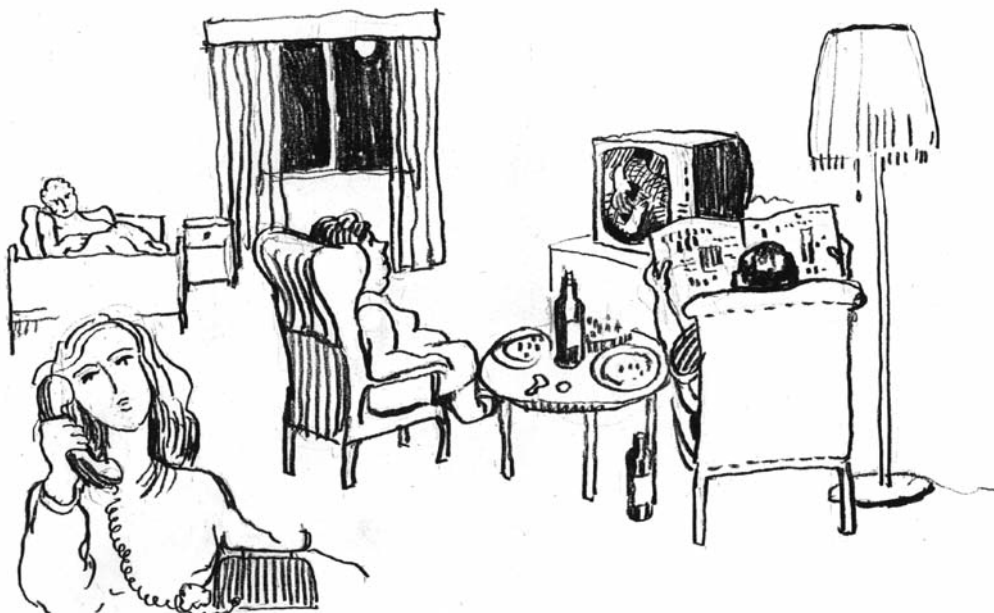
Cv

□ 7. Odpovídejte (Відповідайте):

1. Co dělá otec celý den? Co Jana? Co Petr?
2. Co dělají otec, Jana a Petr

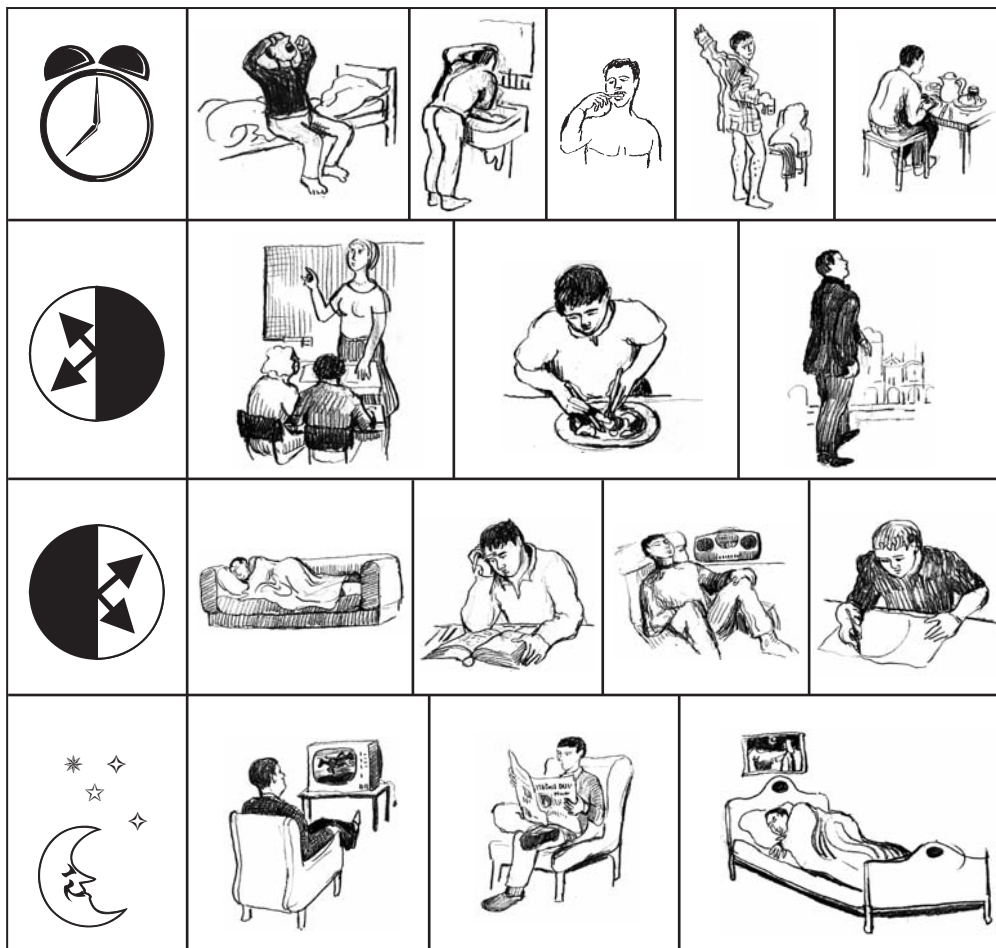
v 7 hodin ráno?
ve 12 hodin?
ve 4 hodiny odpoledne?
v 8 hodin večer?
v 11 hodin v noci?
3. Kdo má hezký den? Kdo má špatný den? Proč? Kdo dlouho pracuje?
4. OTEC: Je otec v 7 hodin ráno ještě doma? Kde je? Pracuje hodně celý den? Kde obědvá? Kdy končí svou práci? Kam jde potom? Má večer volno?
 JANA: V kolik hodin Jana vstává? Kde je celé dopoledne? Má hezké odpoledne? Proč? Je večer doma? Jde brzo spát? Co dělá v noci?
 PETR: Proč je Petr celý den doma? Jak dlouho spí? Co dělá celý den? Je rád doma sám?

□ 8. Co dělá večer ta rodina?

□ 9. Jaký je váš den?

Co děláte ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne a večer?

Розкажіть про свій розпорядок дня (Popište svůj denní program):

□ 10. Запитайте колегу, чи він робить те саме, що й ви:

(Ptejte se svého kolegy, jestli to dělá také:)

Vzor: Odpoledne nakupuju ve městě. – **Také odpoledne nakupuješ?**

Večer dlouho pracuju.

Vzpomínám často na svou rodinu.

Doma odpoledne odpočívám.
Můj den začíná v 7 hodin.
Obědvám v jídelně ve škole.

Я говорю по-чеськи / чеському в школі.
Я люблю каву.
Я читаю цікаву книжку.
Уранці я постійно поспішаю.
У школі в нас перерва о 10-й годині.
У класі ми пишемо твір на тему...
Уранці я підводжуся о сьомій годині.
Я стою на площі та оглядаю її.
Я йду пішки.
О 10-й годині (вечора) я вже лежу в ліжку.

□ 11. **Řekněte v plurálu** (Скажіть, вживаючи множину):

Vzor: Student pospíchá. – **Studenti také pospíchají.**

Poslouchám rádio. Tomáš a Marta
Prohlížím si starou Prahu. Studenti
On se dívá na televizi. Oni
Profesor vysvětluje gramatiku. Profesori
Už dobře rozumím česky. Studenti
Ten muž má hezkou knihu. Ti muži
Dívka se obléká hezky. Dívky
Jdu pěšky, není to daleko. Studenti
Často myslím na svou rodinu. Oni
Nenakupuje rád. Tomáš a Petr

□ 12. **Doplňte zájmena** (Доповніть займенники):

Vzor: Mám **sešit**. Vidím **ho**.

1. Máte **nové rádio**. Proč neposloucháš? 2. Jím rád **housku**. Jíš také rád? 3. V obchodě mají **knihu a slovník**. Prohlížím si 4. Často piju **kávu**. Mám moc rád. 5. To jste **vy**! Jsem rád, že vidím. 6. Mám rád **svou rodinu**. Často na vzpomínám. 7. To je **tvůj** přítel. Proč nezdraví? 8. **Tomáš** tady není. Jdu pro 9. Studujeme **češtinu**. Je pro těžká. 10. Profesor vysvětluje **českou gramatiku**. Vysvětluje dobře. 11. Už **jsem** tady. Máš pro ty noviny? 12. **Ty** ještě nejsi ve třídě? Profesor už na čeká. 13. Máme **novou televizi**. Často se ale na nedíváme. 14. Dnes není ve třídě **student** z Ukrajiny. Profesor se na ptá. 15. To je **můj otec a moje matka**. Často na myslím.

□ 13. **Přeložte** (Перекладіть):

Зараз я пишу твір на тему „Людина та сучасність“ (Člověk a současnost).
І ти його пишеш?

Ось там я бачу гарну дівчину. І ти її бачиш?
 Ось там іде мій професор. Я вітаюся з ним.
 Я думаю про нашого друга / приятеля. І ти про нього думаєш?
 Я маю / у мене новий магнітофон. Я часто його слухаю.
 У неї для мене лист. А для тебе у неї теж є?
 Ці студенти з України. У них для вас лист.
 Ми читаємо книжку та газету. І ви їх читаете?
 Тут пан Кубат. У нього цікава книжка для вас.

Tvořte dialogy (Складіть діалоги):

a) Proč	máš radost vstáváš brzo pospícháš se nedíváš na televizi ještě nespíš jsi unavený	?			
	Protože	škola začíná už v 8 hodin. je v Praze kamarádka. tam není zajímavý program. za chvíli začíná čeština. hodně studuju. čtu moc zajímavou knihu.			
b) Petr	čte myslí na je	nový film. v kině zajímavou knihu v divadle program v televizi			
	Jak se jmenuje	<table><tr><td>ten ta to</td><td>kino kniha divadlo program film</td><td>?</td></tr></table>	ten ta to	kino kniha divadlo program film	?
ten ta to	kino kniha divadlo program film	?			

c) Je
Jsou

7 hodin ráno.
10 hodin dopoledne
2 hodiny odpoledne
9 hodin večer
11 hodin večer
5 hodin odpoledne

Co dělá Petr?

Snídá doma.
Už spí.
Čte si v posteli.
Sedí v kavárně.
Je ve škole na češtině.
Ve třídě odpovídá na otázku.

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:*

Jsou tři hodiny.

Co, už jsou tři?

b) *Reagujte:*

Jsou tři hodiny.
Je pět hodin.
Je sedm hodin.
Jsou dvě hodiny.
Jsou čtyři hodiny.
Je dvanáct hodin.

Co, už jsou tři?
Co, už je pět?
Co, už je sedm?
Co, už jsou dvě?
Co, už jsou čtyři?
Co, už je dvanáct?

2. a) *Poslouchejte:*

V kolik hodin začíná škola?

V 8, nebo v 9?

Začíná už v 8.

b) *Odpovídejte:*

V kolik hodin začíná kino?
V kolik hodin začíná škola?
V kolik hodin začíná čeština?
V kolik hodin začíná divadlo?
V kolik hodin začíná přestávka?

V 5, nebo v 6?
V 8, nebo v 9?
V 10, nebo v 11?
V 7, nebo v 8?
V 1, nebo ve 2?

Začíná už v 5
Začíná už v 8.
Začíná už v 10.
Začíná už v 7.
Začíná už v 1.

3. a) *Poslouchejte:*

Jana už sedí ve třídě?

Ne, ještě nesedí.

b) *Odpovídejte:*

Jana už sedí ve třídě?
Jana už leží v posteli?
Jana už mluví česky?
Jana už rozumí dobře?
Jana už bydlí v Praze?

Ne, ještě nesedí.
Ne, ještě neleží.
Ne, ještě nemluví.
Ne, ještě nerozumí.
Ne, ještě nebydlí.

- 4. a) Poslouchejte:** **Co děláš ráno v 7?** **Vstáváš?** **Ano, vstávám.**
- b) Odpovídejte:** Co děláš ráno v 7? Snídáš? Ano, snídám.
 Co děláš ráno v 7? Oblékáš se? Ano, oblékám se.
 Co děláš ráno v 7? Myješ se? Ano, myju se.
 Co děláš ráno v 7? Piješ kávu? Ano, piju kávu.
 Co děláš ráno v 7? Studuješ? Ano, studuju.
- 5. a) Poslouchejte:** **Co dělá otec?** **Petr se ptá, co dělá otec.**
- b) Reagujte:** Co dělá otec? Petr se ptá, co dělá otec.
 Co dělá maminka? Petr se ptá, co dělá maminka.
 Jak se má Jana? Petr se ptá, jak se má Jana.
 Jak se má bratr? Petr se ptá, jak se má bratr.
 Jaká je škola? Petr se ptá, jaká je škola.
 Jaký je ten program v televizi? Petr se ptá, jaký je ten program v televizi.
- 6. a) Poslouchejte:** **Co děláš?** **Petr se mě ptá, co dělám.**
- b) Reagujte:** Co děláš? Petr se mě ptá, co dělám.
 Jak se máš? Petr se mě ptá, jak se mám.
 Proč jdeš domů? Petr se mě ptá, proč jdu domů.
 Proč nepiješ kávu? Petr se mě ptá, proč nepiju kávu.
 Co čteš? Petr se mě ptá, co čtu.
 Co si prohlížíš? Petr se mě ptá, co si prohlížím.
 Na co myslíš? Petr se mě ptá, na co myslím.
- 7. a) Poslouchejte:** **Kde bydlíš? V Praze?** **Ano, bydlím v Praze.**
- b) Odpovídejte:** Kde bydlíš? V Praze? Ano, bydlím v Praze.
 Na koho myslíš? Na rodinu? Ano, myslím na rodinu.
 Na co se ptáš? Na tu knihu? Ano, ptám se na tu knihu.
 Kam jdeš? Na procházku? Ano, jdu na procházku.
 Koho vidíš? Profesora? Ano, vidím profesora.
 Co piješ? Kávu? Ano, piju kávu.
- 8. a) Poslouchejte:** **Vidíš ten obraz?** **Ano, vidím ho.**
- b) Odpovídejte:** Vidíš ten obraz? Ano, vidím ho.
 Vidíš tu paní? Ano, vidím ji.
 Vidíte ten obchod? Ano, vidím ho.
 Vidíte tam nemocnici? Ano, vidím ji.
 Vidíte toho pána? Ano, vidím ho.
 Vidíte tam kino? Ano, vidím ho.

KONVERZACE

A: Je to Vaše první návštěva
v Praze, Vasyle?
B: Ne, mám tady přítele,
navštěvuji ho každý rok v létě.
A: Já jsem tady poprvé.
B: Jak dlouho tady zůstanete?
A: Budu tady jeden měsíc.
Navštěvuji kurs češtiny
na Karlově univerzitě.

A: Василю, це ваше перше відвідування
Праги?
B: Ні, в мене тут живе друг, я його щорік
улітку відвідую.
A: Я тут уперше.
B: Як довго ви тут залишитеся?
A: Я тут буду один місяць.
Я ходжу на курси чеської мови
в Карловому Університеті.

H: Haló!
T: Haló! Tady je Tomáš.
Telefonuju z kanceláře ze své
firmy. Co děláš, Heleno?
H: Píšu dopis manželovi.
Je právě v Londýně.
A co děláš ty?
T: Právě mám přestávku, piju čaj
a čtu noviny, ale za deset minut
mě čeká zákazník. Můžu k vám
dnes odpoledne přijít?
H: Ale ano. Přijď asi v pět hodin.
Hodí se ti to?
T: Ovšem. Budu se těšit
na návštěvu.
H: Já taky. Ahoj!
T: Ahoj!

Г: Алло!
Т: Алло! Це Томаш.
Я дзвоню із своєї фірми.
Що ти робиш зараз, Гелено?
Г: Я зараз пишу листа своєму чоловікові.
Він у Лондоні.
А ти що робиш?
Т: У мене зараз перерва, я п'ю чай, читаю
газету, але через десять хвилин
прийматиму клієнта. Чи я можу до вас
зайти сьогодні після обіду?
Г: Звичайно. Приходь о п'ятій. Тебе це
влаштує?
Т: Так. Мені буде дуже приємно тебе
відвідати.
Г: Я теж з радістю тебе побачу.
Ну, бувай!
Т: До зустрічі!

anglicky	по-англійськи/по-англійському
autobusový, -á, -é	автобусний, -а, -е
až	коли, поки не, поки, доки
čekat na +Ak, -ám	чекати, -аю, <i>кого, чого</i>
čím?	чим, на чому
číslo N	число с., номер ч.
čtvrtek M	четвер ч.
dlouhý, -á, -é	довгий, -а, -е
do +G	до, у/в, на
hodit se, hodí se	влаштуватися <i>кого</i> , влаштує, підходить <i>кому</i> , підходить
chtít, chci	хотіти, хочу
informace F	інформація ж.
informační	інформаційний, -а, -е, довідковий, -а, -е
jestli	якщо, коли, як; чи
jet, jedu	їхати, їду
jízdenka F	квиток, талон ч.
každý, -á, -é	кожний, -а, -е, кожен, -а, -е
koupit +Ak, -ím	купити, -плю
kouřit, -ím	курити, -рю
který, -á, -é	котрий, -а, -е, який, -а, -е, хто
lístek M, lístky pl.	квиток, ч. квитки множ.
místenka F	плацкарта ж., квиток ч. (на сидяче місце)
moc = moci, můžu	могти, могу
muset, musím	мусити, мушу
nádraží N	вокзал ч.
náměstí N	площа ж.
nástupíště N	платформа ж., перон ч.
nastupovat, -uju	сідати, -аю <i>на що</i> , входити, -джу <i>куди, у що</i>
neděle F	неділя ж.
nejdřív(e)	спочатку
někdo	хто-небудь, хтось
Německo N	Німеччина, Германія ж.
německy	по-німецьки/по-німецькому
nic	ніщо, нічого
odejít	піти, піду
odejdu	відійти, -їду
odjet	поїхати, -їду
odjedu	від'їхати, -їду, відійти, -їду
odkud	звідки
pátek M	п'ятниця ж.
peníze M pl.	гроші pl. tant.

platit +Ak, -ím	платити, плачу
podívat se na +Ak	подивитися, -влюся, оглянути,
-ám se	огляну <i>що</i>
pokladna F	каса ж.
pošta F	пошта ж.
pozdě	пізно
proto	тому, тому що
průvodčí M+F	провідник ч., -иця ж., кондуктор ч.
přijet	приїхати, -їду, прибути, -буду;
přijedu	прийти, -їду
přijít, přijdu	прийти, -їду
Rusko	Росія ж.
rusky	по-російськи/російському
říkat, -ám	говорити, -рю, казати, кажу
samozřejmě	звичайно
smět, -ím	сміти, смію, наважуватися, -уюся, я можу..., дозвольте...
sobota F	субота ж.
stačit,	достить, достатньо
to stačí	
středa F	середа ж.
tabule F	дошка ж.
tak	так, отак, отже
těšit se na +Ak	тішитися, -шуся <i>на кого, що</i> ,
-ím se	з нетерпінням / чекати з радістю
tramvaj F	трамвай ч.
trochu	трохи, трошки, небагато
učit se, -ím se	учитися, учуся, вивчати, -аю
umět, -ím	уміти, -ію, знати, -аю
úterý N	вівторок ч.
vařit +Ak, -ím	варити, -рю готувати, -ую
vlak M	потяг, поїзд ч.
vrátit se,	вернутися, -уся,
-ím se	повернутися, -уся
vybírat si +Ak	вибирати, -беру
-ám si	
výborně	чудово, відмінно
výlet M	екскурсія, прогулянка ж.
vystupovat, -uju	сходити, -джу, виходити, -джу
z, ze +G	з, із, зі
zpáteční	зворотний, -а, -е
zpoždění N	спізнення, запізнення с., затримка ж.

Gr

ДНІ В ТИЖНІ

(DNY)

Který den je dnes?

Який сьогодні день?

Dnes je

pondělí
úterý
středa
čtvrtek
pátek
sobota
neděle

N
N
F
M
M
F
F

Сьогодні

понеділок ч.
вівторок ч.
середа ж.
четвер ч.
п'ятниця ж.
субота ж.
неділя ж.

Kdy?

v + Ak

v pondělí
v úterý
ve středu
ve čtvrtek
v pátek
v sobotu
v neděli

Коли?

у понеділок
вівторок
середа
четвер
п'ятницю
суботу
неділю

ВИД (VID)

недоконаний – nedokonavý, imperfektivní
доконаний – dokonavý, perfektivní

Недоконаний вид – виражає дію, яка перебуває в процесі тривання, незавершеної повторюваності; ним передається багаторазовість дії.

Доконаний вид – виражає дію повністю завершену чи завершену на певному етапі виконання, дію, яка повторюється до певної межі, або дію одноразову, раптову.

Я плачу за пиво.
Platím pivo.

dívat se – **dívám se**
дивитися я дивлюся
kupovat – **kupuju**
купувати я купую

Я заплачу за пиво.
Zaplatím pivo.

podívat se – **podívám se**
подивитися я подивлюся
koupit – **koupím**
накупити чого я накуплю

platit
платити
vracet se
повертатися

– **platím**
я плачу
vracím se
я повертаюся

zaplatit
заплатити
vrátit se
вернутися
повернутися

– **zaplatím**
я заплачу
vrátím se
я вернуся
я повернуся

JÍT ЇТИ/ІТИ	jdu я йду / іду	půjdu я піду	přijdu я прийду	odejdu піду/відійду
-----------------------	---------------------------	------------------------	---------------------------	-------------------------------

JET ЇХАТИ (чим, на чому)	jedu я їду	pojedu я поїду	přijedu я приїду	odjedu я поїду / від їду
---------------------------------------	----------------------	--------------------------	----------------------------	------------------------------------

při- → ●
od(e)- ● →

A: Kdy pojeděš do Prahy?
B: Až v pátek odpoledne.

A: Pojedeš v sobotu do Prahy?
B: Ne, nepojedu, nemám čas.

A: Pojedeš do Prahy vlakem?
B: Ne, autobusem.

A: Pojedeš sám?
B: Ne, pojede také Tomáš.

A: Kdy se vrátíš z Prahy?
B: Vrátím se asi až v neděli večer.

A: Mám tady novou knihu. Chceš se podívat?
B: Ted' nemám čas, podívám se na ni za chvíli.

A: Kdy přijede Jana?
B: Zítra ráno v 8 hodin.

A: Půjдете dneska večer do kina?
B: Nepůjdu, nemám čas.

A: Kdo ještě půjde do kina?
B: Myslím, že ještě půjde Petr.

A: Kupuje Tomáš ten kabát?
B: Ne, koupí ho až zítra.

A: Platíte tu kávu?
B: Ne, zaplatí ji ten pán.

A: Přijde ještě někdo?
B: Asi Petr.

A: Kdy přijdeš? V sobotu nebo v neděli?
B: V sobotu. V neděli musím studovat.

A: V kolik hodin jede vlak?
B: Podívám se na informační tabuli.

A: Kdy odjedeš z Prahy?
B: V deset večer.

Gr

KAM JDEŠ?

(Куди ти йдеш?)

1) **na + Ak**

M

na výlet, na koncert

F

na procházku, na fakultu, na univerzitu, na poštu

N

na nádraží, na náměstí

Також:

Jdu na kávu (kafe).

Я йду випити кави.

Jdu na pivo.

Я йду випити пива.

Jdu na tenis, na fotbal.

Я йду грати в теніс, футбол.

Jdu na ryby.

Я йду на риболовлю.

2) **do + G**

Jdu **do obchodu**.

Я йду до магазину.

Jedu **do Prahy**.

Я їду до Праги.

2. РОДОВИЙ ВІДМІНОКОДНИНИ

(GENITIV SINGULÁRU)

	неж. і. ч. р. – закінчення основи на твердий або нейтральний приголос. h ch k g r d t n b f l m p s v z	F -a N -o	неж. і. ч. р. – закінчення основи на м'який приголос. ž š č ř c j d' ě ň	F + N -e
Mn	do obchodu, do vlaku, do hotelu do autobusu	-u	do pokoje	-e
F	do Prahy, do Evropy, do školy, do třídy, do kavárny, do koupelny	-y (a > y)	do nemocnice, do restaurace, do skříně, do postele, do Asie	
N	do města, do kina, do divadla, do okna, do Brna, do Německa	-a (o > a)	do moře	

ODKUD JDEŠ?

z + G

Звідки ти йдеш?

з, із

z obchodu, z pokoje, z výletu
ze školy, z restaurace, z fakulty, z pošty
z kina, z nádraží

Род. відмінок однини живих
істот чоловічого роду – див. ст. 162

A: Kam pojeděš na výlet?

B: Do Prahy.

A: A kdy?

B: V sobotu ráno.

A: Kam pojeděš v sobotu?

B: Pojedu asi do Německa.

A: Kdy se vrátíš ze školy?

B: Až odpoledne.

A: Vidím, že se Jana obléká. Kam jde?

B: Myslím, že jde do divadla.

A: Odkud jdeš tak pozdě?

B: Ještě není tak pozdě,
je teprve 10, jdu z kina.

A: Proč jdeš na nádraží?

B: Jdu koupit místenku do Prahy.

A: Odkud jede autobus do Brna?

B: Myslím, že z nástupiště číslo 11.

A: Kdy se vrátí Petr z Německa?

B: Dneska ne, asi ve středu.

A: Půjdeš taky do kavárny?

B: Ne, půjdu na procházku.

A: Kdy se vrátí Helena z práce?

B: Ve čtyři hodiny. Proč?

A: Jdeme spolu na koncert.

Ale ještě je čas.

A: Kde je Tomáš?

B: Jde do obchodu koupit slovník.

A: Půjdete taky na procházku?

B: Ne, půjdu do restaurace na kávu.

A: Už jdu do vlaku, jede za chvíli.

B: Tak ahoj!

A: Dobrý den! Prosím vás, tenhle
autobus jede na nádraží?

B: Ne, tohle je číslo 5 a na nádraží
jede číslo 6.

A: Děkuju.

A: Dobrý den! Prosím vás,
jdu dobře na nádraží?

B: Ano, tamhle vepředu už ho vidíte.

Cv

□ 1. Říkejte: kde jste, kam jdete, odkud se vracíte

(Скажіть, де ви зараз знаходитесь, куди ви йдете, звідки ви повертаєтесь):

	Jsem (v, na)	Jdu, jedu (do, na)	Vracím se z
nemocnice kavárna kino koncert nádraží park hotel univerzita obchod Praha pošta Ukrajina Morava			

Gr

МОДАЛЬНІ ДІСЛОВА

(MODÁLNÍ SLOVESA)

MUSET

Musím odejít. Musíme odejít
Musíš odejít. Musíte odejít.
Musí odejít. Musí odejít.
-ejí

nemusím nemusíme
nemusíš nemusíte
nemusí nemusí
(-ejí)

МУСИТИ / МАТИ / БУТИ ПОВИННИМ /
НЕОБХІДНО; ТРЕБА + ІНФ...

Мені треба / я повинен піти. Нам треба / ми пов.
Тобі треба / ти повинен піти. Вам треба / ви пов.
Йому треба / він повинен піти. Їм треба / вони
Їй треба / вона повинна піти. повинні піти.

Я не мушу / мені не треба ... Ми не мусимо
Ти не мусиш / тобі не треба ... Ви не мусите
Він не мусить / йому не треба ... Вони не мусять /
Вона не мусить / їй не треба ... їм не треба ...

Musím už odejít, nemám čas.
Musím odejít, za chvíli jede autobus.
Musím si koupit jízdenku.
Musím hodně studovat.
Musíte se podívat, v kolik hodin jede vlak.
Musím jít pěšky, autobus už nejede.
Zítra musíš vstávat v šest.
Nemám čas, musím napsat dopis.
Musím jít spát, jsem unavený.

Мені треба вже піти, ...
Мені треба піти, ...
Мені треба / я повинен купити квиток.
Я мушу / мені доведеться дуже готуватися ...
Вам треба подивитися, ...
Я змушений (-на) йти пішки, ...
Завтра тобі доведеться підвестися о шостій.
У мене нема часу, я мушу написати лист (-а).
Мені треба йти спати, я втомлений.

Nemusím dělat nic.
Nemusím si koupit místenku.
Nemusím dneska studovat,
zítra není škola.

Я не мушу / мені не треба нічого робити.
Мені не треба купувати плацкарту.
Мені сьогодні не треба готуватися до
занять, тому що їх завтра нема.

CHTÍT

Chci jít na procházku. **Chceme jet na výlet.**
Chceš jít na procházku? **Chcete jet na výlet?**
Chce jít na procházku. **Chtějí jet na výlet.**

ХОТИТИ

Я хочу піти на прогулянку. Ми ...
Ти хочеш піти на прогулянку? Ви ...
Він, вона, (воно) хоче піти на Вони ...
прогулянку.

nechci **nechceme**
nechceš **nechcete**
nechce **nechtějí**

я не хочу ми не хочемо
ти не хочеш ви не хочете
він, вона, (воно) не хоче вони не хочуть

Chci jít domů, jsem unavený.
Chceš jet taky do Prahy? Chci.
Chceš kávu? Děkuju, rád.

Я хочу піти додому, я втомлений.
І ти хочеш поїхати до Праги? Хочу.
Ти будеш каву? / Ти питимеш каву?
Дякую, з задоволенням буду / вип'ю.
Ти також хочеш піти в кіно?
Хочу, але в мене нема часу.
Я хочу поїхати / піти до міста.

Chcete jít taky do kina?
Chci, ale nemám čas.
Chci se podívat do města.

Я не хочу вернутися.
Я повинен купити собі квиток на сидяче
місце в автобусі, бо мені неохота там стояти.

Nechci se vrátit.
Nechci v autobuse stát, proto si
musím koupit místenku.

SMĚT

Smím jít. **Smíme jít.**
Smíš jít. **Smíte jít.**
Smí jít. **Smějí jít.**

СМІТИ / НАВАЖУВАТИСЯ / МОГТИ / ДОЗВОЛЬТЕ...

Я можу піти. Ми можемо піти.
Ти можеш піти. Ви можете піти.
Він, вона, (воно) може піти. Вони можуть піти.

Nesmím kouřit. **Nesmíme kouřit.**
Nesmíš kouřit. **Nesmíte kouřit.**
Nesmí kouřit. **Nesmějí kouřit.**

Я не можу / мені не дозволено курити. Ми ...
Ти не можеш / тобі не дозволено курити. Ви ...
Він, вона не може / йому, їй не Вони ...
дозволено курити.

„Smím jít do kina?“ ptá se bratr.
„Ano, smíš,“ odpovídá matka.
„Ne, nesmíš,“ odpovídá otec.

„Я можу піти в кіно?“ – питає брат.
„Так, можеш,“ – відповідає мати.
„Ні, не можеш,“ – відповідає батько.

МОСТ = MOCI

můžu (mohu) jít	můžeme jít
můžeš jít	můžete jít
může jít	můžou (mohou) jít

nemůžu (nemohu)	nemůžeme
nemůžeš	nemůžete
nemůže	nemůžou (nemohou)

Můžeš mi ukázat tu knihu?
 Už můžeme jít domů.
 Ještě nemůžou odjet.
 Už nemůžu psát, jsem moc unavená.
 Můžeš přijít domů v sedm?
 Můžete se podívat, kdy jede vlak?
 Ano, můžu.
 Můžeš se podívat na jízdní řád?
 Nemůžu, špatně vidím.
 Můžou se už vrátit?
 Nemůžu jet do Prahy, nemám čas.

Nemůžete přijít už v osm? =
 Můžete přijít už v osm? Můžu.

МОГТИ

Я можу йти.	Ми можемо йти.
Ти можеш йти.	Ви можете йти.
Він, вона, (воно) може йти.	Вони можуть йти.

я не можу	ми не можемо
ти не можеш	ви не можете
він, вона, (воно) не може	вони не можуть

Ти мені можеш показати цю книжку?
 Ми вже можемо піти додому.
 Вони ще не можуть від'їхати.
 Я вже не можу писати, я дуже втомлена.
 Чи ти можеш прийти додому о сьомій?
 Чи ви можете подивитися, коли йде потяг?
 Так, можу.
 Чи ти можеш подивитися на розклад руху?
 Ні, не можу, я погано бачу.
 Вони вже можуть вернутися?
 Я не можу поїхати до Праги, в мене нема часу.
 Чи ви не могли б прийти вже о восьмій?
 Так, можу.

UMĚT

Umím česky.	Umíme česky.
Umíš německy?	Umíte německy?
Umí ukrajinsky.	Umějí ukrajinsky.

neumím	neumíme
neumíš	neumíte
neumí	neumějí

УМІТИ / ЗНАТИ

Я вмію по-чеському.	Ми вміємо ...
Ти вмієш по-німецькому?	Ви вмієте ...
Він, вона, (воно) вміє по-українському.	Вони вміють ...

я не вмію / знаю	ми не вміємо / знаємо
ти не вмієш / знаєш	ви не вмієте / знаєте
він, вона, (воно) не вміє / знає	вони не вміють / знають

Umíš hrát tenis?
 Umím vařit dobrou kávu.
 Umějí už dobře mluvit česky?

Ти вмієш грати в теніс?
 Я вмію зробити добру каву.
 Вони вже вміють добре по-чеському?

Neumím vařit.

Tomáš neumí dobře ukrajinsky.

Я не вмію готувати / варити.

Томаш не вміє добре
по-українському.

muset	мусити	musím	nemusím	-ím, -íš, -í,	-íme, -íte, -í (-ejí)
chtít	хотіти	chci	nechci	-i, -eš, -e,	-eme, -ete, -ějí
smět	сміти	smím	nesmím	-ím, -íš, -í,	-íme, -íte, -ějí
mocet	могти	můžu	nemůžu	-u, -eš, -e,	-eme, -ete, -ou
umět	уміти/знати	umím	neumím	-ím, -íš, -í,	-íme, -íte, -ějí

! Dneska musím **jít nakupovat** do supermarketu.
Сьогодні мені треба йти за покупками в універмаг (до супермаркету).

MÁM NĚCO UDEĚLAT

МЕНІ ТРЕБА... Я МУШУ... Я ПОВИНЕН... Я ЗМУШЕНИЙ...
МЕНІ НЕОБХІДНО... МЕНІ ДОВЕДЕТЬСЯ... + ІНФ.

mám jít **máme jít**
máš jít **máte jít**
má jít **mají jít**

мені треба/необхідно/доведеться ... нам ...
тобі треба/необхідно/доведеться ... вам ...
йому, їй треба/необхідно/доведеться ... їм ...

nemám jít **nemáme jít**
nemáš jít **nemáte jít**
nemá jít **nemají jít**

мені не треба / не доведеться...
тобі не треба / не доведеться...
йому, їй не треба / не доведеться...

Máš si koupit nový slovník.
Máte odpovídat.
Mám v sobotu přijít?
Nemáme už vystupovat?

Ти мусиш купити новий словник.
Ви повинні/вам доведеться/вам треба відповідати.
Чи я можу в суботу прийти?
Нам уже виходити?

A: Chcete se učít česky?
B: Ano, chci.

A: Umíte taky anglicky?
B: Jenom trochu.

A: Prosím vás, můžete mi koupit místenku?

B: Ano, můžu. Kam chcete jet a kdy?

A: Do Prahy v sobotu ráno.

A: Tomáši, už musíš vstávat. Je už 7 hodin. Nesmíme přijít pozdě do školy.

B: Tak to musím pospíchat. Nechci přijít pozdě.

A: Chceš něco v obchodě?

B: Ne, děkuju, nechci nic.

A: Smím tady kouřit?

B: Ne, tady nesmíte kouřit.

A: Mám jet do divadla tramvají, nebo autem?

B: Můžeš jet tramvají nebo jít pěšky, není to daleko.

A: Pane kolego, máte přijít zítra dopoledne na fakultu.

B: Kdo to říká?

A: Váš profesor. Chce s vámi mluvit.

B: To se mi hodí. Dopoledne mám volno.

Cv

□ 2. Řekněte negaci a doplňte větu

(Закінчіть речення, вживаючи заперечення):

Vzor: Chci koupit knihu, ale **Nechci** koupit knihu, ale **noviny**.

Můžu jít do kina, protože **Nemůžu** jít do kina, protože **nemám čas**.

Dneska se můžu dívat na televizi, protože

Na nástupišti smíme kouřit, protože

Máme jet vlakem, ale

Umím dobře anglicky, ale

Musím studovat češtinu, ale

□ 3. Odpovídejte podle vzoru (Відповідайте за зразком):

Vzor: Studuju češtinu. (muset) – **Musím studovat** češtinu.

Nakupujeme. (muset)

Odpočíváš odpoledne? (moci)

Vysvětluje profesor novou gramatiku? (moci)

Co děláte večer? (chtít)

Eva pracuje v obchodě. (chtít)

Pan Kubát a paní Kubátová jedou do Prahy. (chtít)

Nepřijdeme pozdě. (chtít)

Píšu dopis. (mám)

Proč nezdravíte toho pána? (chtít)
 Už vystupujeme? (máme)
 Helena a Jana odpovídají. (smět)

- 4. **Řekněte kolegovi, že něco děláte, a zeptáte se, jestli to chce taky dělat**
 (Скажіть колегові, що ви робите й запитайте його, чи він також хоче це робити):

Vzor: Píšu úkol.

Chceš taky psát úkol?

Dneska jedu do Prahy.
 Koupím si hezkou knihu.
 Podívám se na zajímavý film.
 Už zaplatím.
 Ráno jdeme na výlet.
 Učím se českou gramatiku.

- 5. **Řekněte Tomášovi, že to musí také udělat**
 (Скажіть Томашеві, що він має / повинен зробити те саме, що робите ви):

Koupím místenku do Prahy.
 Zdravím našeho profesora.
 Piju čaj.
 Štójím na náměstí.
 Čekám na paní profesorku.
 Petr ještě píše úkol.
 Večer jdu brzo spát.

Tomáši, musíš taky. . .

- 6. **Zeptejte se pana Kubáta, jestli může nebo umí**
 (Запитайте pana Кубата, чи він може це зробити, або, чи вміє / знає ...):

poíxati do Prahy vrančí
 вміє добре по-українському
 přijti завтра на роботу вже о сьомій
 koupiti для вас квиток (на сидяче місце)
 ígrati в теніс
 pověčerjati у ресторани

**Pane Kubáte, prosím vás, můžete . . . ?
 umíte . . . ?**

- 7. **Řekněte Heleně, že to nesmí dělat** (Забороніть Гелені це робити):

Můžu tady odpočívát?
 Můžu ve třídě mluvit?
 Můžu v nemocnici kouřit?
 Můžu jet v sobotu do Brna?
 Můžu jít ve středu na výlet?
 Můžu se teď dívat na televizi?

Heleno, nesmíš . . .

□ 8. Tomáš se ptá, jestli má, nemá ...

(Томаш питає, чи має / не має..., може / не може..., йому треба / не треба...):

Чи я маю йти накупувати?

Mám?

Чи мені вже треба йти на заняття?

Чи мені вже приготувати / зробити каву?

Чи їм не доведеться вже (по)вернутися? / Чи вони не мають уже вернутися?

Чи нам краще їхати потягом або автобусом?

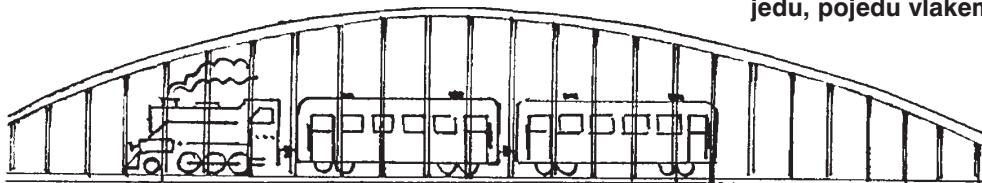
Чи мені вже підводитися / вставати?

Gr

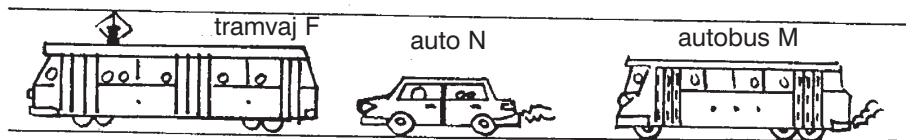
ČÍM POJEDETE?

(Як / чим / на чому ви подорожуєте?)

jedu, pojeďu vlakem

vlak M

tramvaj F

auto N

autobus M

jedu, pojeďu tramvají

autem

autobusem

Čím = Орудний відмінок

ч.р. + с.р.
ж.р.

-em
-ou
-í

→ **metrem, vlakem**
→ **tužkou** (тверде з.)
→ **tramvají** (м'яке закінчення основи)

Píšu tužkou a perem.

Jím příborem.

Muji se vodou.

Я пишу олівцем і ручкою / пером.

Я їм виделкою та ножом.

Я миюся водою.

S, SE = 3 + орудний відмінок

Do kina půjdu s přítelkyní.

Kam jdeš s tou taškou?

Jedeš sám, nebo s přítelem?

У кіно (театр) я піду з подругою.

Куди ти йдеш з тою сумкою?

Ти йдеш один або з другом?

(ANI) – ANI

HI – HI

Do Prahy nepojedu (ani) v sobotu ani v neděli.
 До Праги я не поїду ні в суботу, ні в неділю.

9. Odpovídejte:

Vzor: Pojedete v sobotu, nebo v neděli.

Nepojedu (ani) v sobotu
ani v neděli, ale v pátek.

Pojedete metrem, nebo tramvají?

.....

Koupíte si knihu, nebo noviny?

.....

Přijdete s přítelem, nebo s přítelkyní?

.....

Umíte ukrajinsky, rusky nebo anglicky?

.....

Je ten pán Ukrajinec, nebo Rus?

.....

POJEDU DO PRAHY

Chci jet na výlet do Prahy. Praha není daleko, pojedu proto v sobotu ráno a z Prahy se vrátím v neděli večer. Nechci se vrátit moc pozdě, protože v pondělí brzo ráno mám školu. Nejdřív se ale musím podívat, kdy a čím pojedu. Jdu proto na nádraží a tam se ptám, jestli můžu jet do Prahy vlakem. Do Prahy jede bohužel jen jeden vlak večer v sedm hodin a to se mi nehodí. Jdu proto na autobusové nádraží. Na informační tabuli čtu, že autobus do Prahy jede z nástupiště číslo 12 a že jede každou hodinu. To se mi hodí. Vybírám si autobus v 8 hodin ráno, do Prahy přijedu v 10 hodin. Už se těším, ale dnes je teprve středa. Musím si koupit místenku, protože chci v autobuse sedět. Nerad stojím. Jdu proto do pokladny a říkám: „Prosím vás, chci jednu místenku do Prahy na sobotu na 8 hodin ráno.“ Musím si taky koupit hned jízdenku a platím 40 korun. To je hodně. Tak a teď nemusím nic dělat a jen se můžu těšit na Prahu. Zítra a v pátek máme školu.

Hodí se mi to. = To se mi hodí.
Už nechci nic dělat.

Těším se na výlet (do Prahy).
Čím pojeděš do Prahy?
Vlakem, autobusem?
každou hodinu

Це мене влаштовує. (Це мені підходить.)
Мені вже неохота нічого робити. =
Я вже не хочу нічого робити.
Я дуже хочу поїхати на екскурсію до Праги.
Як (чим) ти поїдеш до Праги?
Поїздом, автобусом?
з години на годину / кожную годину

nastupovat do + G

nastupuju do auta

vystupovat z, ze + G

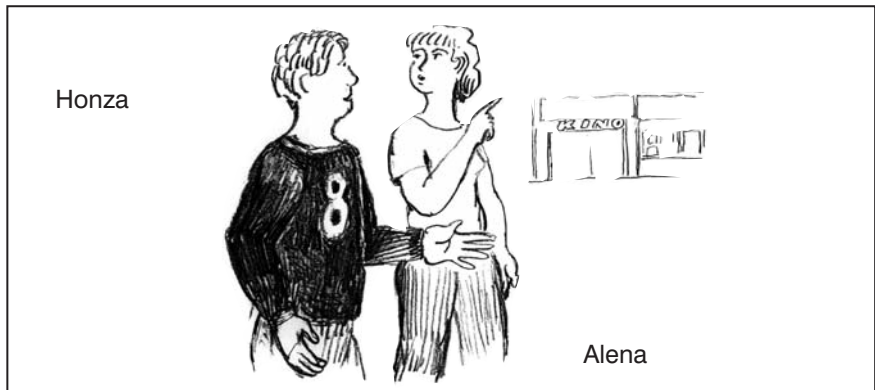
vystupuju z auta

POJEDEŠ TAKY DO PRAHY?

Jan = Honza (Vidím Honzu. S Honzou. Honzo! – стр. 299)

H: Ahoj!

A: Ahoj! Jak se máš?

H: Dobře. Mám radost, že tě vidím.

A: Já taky. Kam jdeš?

H: Jdu koupit lístky do kina. Chci jít s Janou.

A: Tak to můžeme jít chvíli spolu. Já jdu na nádraží.

H: Kam pojedíš?

A: Já a Helena, to je moje kamarádka ze školy, se chceme jet podívat do Prahy.

H: A kdy pojedete? Já tam chci jet taky.

A: V sobotu ráno v osm autobusem.

H: Výborně, to se mi hodí, v sobotu mám čas. Můžu jet taky?

A: Samozřejmě, můžeš. Pojedeš sám, nebo pojede taky Jana?

H: Pojedu sám, Jana tady v sobotu není.

A: Chceš koupit místenku?

H: Děkuju, jseš hodná. Tady jsou peníze – 40 korun. To stačí. Kdy se uvidíme?

A: V sobotu ráno na nádraží. Autobus jede z nástupiště číslo 19.

H: Tak fajn. Už se těším. Ahoj!

A: Ahoj!

Co chce dělat Honza? A co Alena? Kam chtějí spolu jet?

Můžete přijít v pátek dopoledne?

Můžeš přijít ve čtvrtek v jednu hodinu?

Můžete přijít v úterý v deset hodin?

Nemůžu, v pátek dopoledne nemám čas.

Nemůžu, ve čtvrtek v jednu hodinu nemám čas.

Nemůžu, v úterý v deset hodin nemám čas.

5. a) Poslouchajte: Vrátím se zítra.

b) Reagujte: Vrátím se zítra.

Pojedu do Prahy.

Jdu na fakultu.

Jdu koupit jízdenku.

Studuju už dlouho.

Vrátím se v neděli večer.

Musím se také vrátit zítra.

Musím se také vrátit zítra.

Musím také jet do Prahy.

Musím také jít na fakultu.

Musím také jít koupit jízdenku.

Musím také studovat dlouho.

Musím se také vrátit v neděli večer.

6. a) Poslouchajte: Vlak jede v šest hodin ráno.

b) Reagujte: Vlak jede v šest hodin ráno.

Škola končí už ve čtvrtek.

Škola začíná v pondělí odpoledne.

Přijdu zítra odpoledne.

Profesor má čas jen v pondělí ráno.

Jede jen jeden autobus v sedm hodin.

Chceš taky koupit jízdenku?

To se mi hodí. To se mi nehodí.

To se mi hodí.

To se mi hodí.

To se mi nehodí.

To se mi nehodí.

To se mi hodí.

To se mi nehodí.

To se mi hodí.

7. a) Poslouchajte: Prosím vás, ten vlak jede do Prahy?

Na co se ptá Petr?

b) Reagujte: Prosím vás, ten vlak jede do Prahy?

Na co se ptá Petr?

Prosím vás, můžu přijít dneska odpoledne?

Na co se ptá Petr?

Prosím vás, tenhle autobus jede na nádraží?

Na co se ptá Petr?

Prosím vás, tady prodávají místenku?

Na co se ptá Petr?

Prosím vás, autobus do Prahy jede

z nástupiště 12? Na co se ptá Petr?

Prosím vás, musím si koupit místenku

na vlak v 8 hodin? Na co se ptá Petr?

Petr se ptá, jestli ten

vlak jede do Prahy.

Petr se ptá, jestli ten vlak jede do Prahy.

Petr se ptá, jestli může přijít dneska odpoledne.

Petr se ptá, jestli tenhle autobus jede na nádraží.

Petr se ptá, jestli tady prodávají místenku.

Petr se ptá, jestli autobus do Prahy jede z nástupiště 12.

Petr se ptá, jestli si musí koupit místenku na vlak v 8 hodin.

8. a) Poslouchajte: Pojedete v sobotu v 8 hodin ráno.

Musíte si koupit místenku.

b) Reagujte: Pojedete v sobotu v 8 hodin ráno.

Musíte si koupit místenku.

Prosím vás, chci jednu místenku na sobotu na 8 hodin ráno.

Prosím vás, chci jednu místenku na sobotu na 8 hodin ráno.

Pojedete v neděli v 6 hodin večer.
koupit místenku.
Pojedete v pátek ve 4 hodiny.
koupit místenku.
Pojedete v pondělí v 7 hodin ráno.
koupit místenku.
Pojedete ve středu ve 12 hodin.
koupit místenku.

Prosím vás, chci 1 místenku Musíte si
na neděli na 6 hodin večer.
Prosím vás, chci 1 místenku Musíte si
na pátek na 4 hodiny.
Prosím vás, chci 1 místenku Musíte si
na pondělí na 7 hodin ráno.
Prosím vás, chci 1 místenku Musíte si
na středu na 12 hodin.

KONVERZACE

Na nádraží v Informacích

A: Kdy jede další vlak do Plzně?
B: V 9.20 dopoledne.
A: Jede nějaký vlak také odpoledne?
B: Samozřejmě. Jeden jede v 15.10
a další v 17.40.
A: Děkuju.

U okénka

A: Jednu jízdenku do Plzně.
B: Jenom tam, nebo i zpáteční?
A: Zpáteční, prosím.
B: Prosím, tedy je. Dáte mi 60 korun.

A: Prosím vás, z kterého nástupiště
jede vlak do Olomouce?
B: Z pátého. Ale vlak má asi jednu
hodinu zpoždění.
A: To musím tedy hodinu čekat. Je tu
nějaká restaurace, kde můžu jíst?
B: Ano. Na konci druhého nástupiště.
A: Budu tam slyšet nádražní rozhlas?

B: Ano. Myslím, že ano.

Oznámení

Vlak do Olomouce přijíždí právě na páté
nástupiště. Omluvte jeho zpoždění. Vlak
odjede za 10 minut. Nastupujte, prosím!
Pozor! Na nástupiště číslo 6 přijíždí vlak
z Vídně.

На вокзалі в довідковому бюро

A: Коли йде наступний потяг на Пльзень?
Б: У 9.20.
A: А після обіду якогось потяга немає?
Б: Звичайно. Один іде в 15.10 а наступний
в 17.40.
A: Дякую.

Біля каси

A: Прошу один квиток до Пльзені.
Б: Хочете й зворотний?
A: Так, будь ласка.
Б: Прошу. Квиток коштує 60 крон.

A: Скажіть, будь ласка, з якої платформи
відходить потяг на Оломоуц?
Б: З п'ятої. Але потяг затримується на одну
годину.
A: Отже, я змушений годину чекати. Тут нема
ніякого ресторану, де можна поїсти?
Б: Так. На другій платформі – на кінці.
A: А оголошення про прибуття й відправлення
потягів а там буду чути?
Б: Так. Думаю, що так.

Оголошення

Спізнений потяг на Оломоуц прибуває на п'яту
платформу. Потяг відходить за десять хвилин.
Просимо пасажирів займати місця! Увага! На
шосту платформу прибуває потяг із Відня.

automat M автомат ч.
brát, беру impf. брати, беру
bratr брат ч.
cesta F подорож, ж., поїздка ж.
dát, dám pf. дати, дам
dát si (kávu) випити кави, вип'ю
dík! = děkuju спасибі, дякую
doleva ліворуч, уліво, наліво
doprava праворуч, направо
dostat se pf. (někam) потрапити, -плю,
 дістатися, -нуся
dostanu se куди, добратися,
 -берусь *до чого*
dostat, dostanu pf. одержати, -ржу, отримати, -аю
 дістати, -ану
dozvědět se pf. дізнатися -аюся,
dozvim se довідатися -аюся
hledat, -ám impf. шукати, -аю
hned зразу, зразу ж., відразу, зараз
jestli(že) якщо, коли, як
knihovna F бібліотека ж.
kolej F гуртожиток ч.
kolem (+G) навколо, довкола, кругом,
 навкруг; біля, коло
kostel M костіол (катол.),
 церква ж. (правосл.)
krásný, -á, -é гарний, -а, -е, красивий, -а, -е,
 чудовий, -а, -е
kudy куди, як, яким шляхом/дорогою
líbit se подобатися
líbí se (mi) +D мені подобається
lidé, lidi M pl. люди множ.
mapa F карта ж.
metr M метр ч.
50 metrů 50 метрів
metro N метро невід., с.
most M міст ч.
muzeum N (G muzea) музей ч.
najít, najdu pf. знайти, -йду, знайти, -йду
na konci на кінці
naproti напроти, навпроти, проти
národní національний, -а, -е
opravovat, -uju impf. лагодити, -джу,
 ремонтувати, -ую;
 виправляти, -аю
opravit, -ím pf. полагодити, -джу, відремонту-
 вати, -ую; виправити, -влю
orloj M куранти pl. tant.
otevřít, -ám impf. відчиняти, -яю, відкривати, -аю
otevřít, -u pf. відчинити, -ню, відкрити, -ию

parkoviště N
platit, -ím impf.
zaplatit, -ím pf.

počkat na +Ak, -ám pf. почекаати, -аю *на кого, що,*

čekat, -ám impf.
potřebovat, -uju impf.
prohlížet si, -ím impf.

prohlédnout si, -nu pf. оглянути, -ну,

probudit se, -ím pf. переглядати, -аю

probouzet se,
-ím, -ejí impf.
přestupovat, -uju impf.
přestoupit, -ím pf.
příjemný, -á, -é
raději
roh M
na rohu
kde? – za rohem

kam? – za roh
rovně
stanice F
stěna F = zed' F
studentský, -á, -é
svlékat se, -ám impf.

svléknout se, -nu pf.

taška F
tedy
telefon M
tramvajenka F
ulice F (= třída)
tudy
turista M
u +G
uklízet, -ím, -ejí impf.

uklidit, -ím pf.

určitě = jistě
úschovna F
vadit +D, vadí impf.
to nevádí

стоянка ж.
 платити, плачу
 заплатити, -плачу *за що,*
 платити, -плачу *що*
 почекаати, -аю *на кого, що,*
 зачекати, -аю *на кого, що*
 чекати, -аю *на кого, що*
 потребувати, -ую
 оглядати, -аю
 переглядати, -аю
 оглянути, -ну,
 переглянути, -ну
 прокинутися, -нуся,
 проснутися, -нуся,
 пробудитися, -джуся
 прокидатися, -аюся,
 просипатися, -аюся
 пересідати, -аю
 пересісти, -сяду
 приємний, -а, -е
 краще
 ріг ч.; куток (кімнати) ч.
 на розі
 де? – недалеко звідси,
 неподалеку
 куди – за ріг (повернути)
 прямо
 зупинка, станція ж.
 стіна ж.
 студентський, -а, -е
 роздягатися, -аюся,
 зніматися, -аю *що*
 роздягнутися, -нуся,
 зняти, зніму *що*
 сумка ж.
 отже, таким чином
 телефон ч.
 проїзний квиток
 вулиця ж., проспект ч.
 туди
 турист ч.
 коло, біля, поряд, поруч
 прибирати, -аю,
 наводити порядок
 прибирати, -беру,
 навести порядок
 певно, точно, обов'язково
 камера схову
 заважати, мені заважає
 мені це не заважає

vařit, -ím impf.
uvařit, -ím pf.

vědět, vím, oni vědí impf.

vedle +G

věšet, -ím impf.

pověsit, -ím pf.

věž F

vítat, -ám impf.

přivítat, -ám pf.

Vltava F

všechno

vybírat, -ám impf.

vybrat, vyberu pf.

vystupovat, -uju impf.

варити, -рю, готувати, -ую

зварити, -рю,

приготувати, -ую

знати, знаю, знають

поряд, поруч, біля, обіч

вішати, -аю

повісити, -вішу

вежа ж.

вітати, -аю,

зустрічати, -аю

привітати, -аю,

зустріти, -іну

Влтава (чеська ріка)

усе / все

вибирати, -аю,

підбирати, -аю

вибрати, -беру,

узяти, візьму

виходити, -джу,

сходити, -джу

vystoupit, -ím pf.

vzpomínat na +Ak

-ám impf.

vzpomenout, -nu pf.

zahýbat, -ám impf.

zahnout, -nu pf.

zahněte!

zapomínat, -nám impf.

zapomenout, -nu, pf.

zase = opět

zatím

zavírat, -ám impf.

zavřít, zavřu pf.

znát, -ám impf.

poznat, -ám pf.

zůstat, -ám impf.

zůstat, zůstanu pf.

вийти, -йду, зійти, -йду

згадувати, -ую

(про) *кого, що*

згадати, -аю

повертати, -аю

повернути, -ну

поверніть!

забувати, -аю

забути, -буду

знову, знов

поки що до побачення

закривати, -аю,

зачиняти, -аю

закрити, -ню, зачинити, -ню

знати, знаю

пізнати, -аю, узнати, -аю

залишатися, -аюся,

лишатися, -аюся

залишитися, -шуся,

лишитися, -шуся

Prosím vás, jak (kudy) se dostanu na ...?

Musíte jet metrem A a vystoupit na stanici Muzeum.

Ahoj, vítám tě v Praze.

Co si dáš? Kávu nebo čaj?

Posad'te se! Posad' se!

Líbí se ti (vám) tady?

Ano, moc se mi tady líbí.

Prosím vás, nevíte, kde je Národní třída?

Je to daleko? – Asi 100 metrů.

Pěšky je to daleko. – To mi nevadí.

Скажіть, будь ласка, як потрапити на, до...?

Вам треба їхати на метро – лінія „А“ й вийти на станції „Музей“.

Привіт, вітаю тебе в Празі.

Що ти питимеш? Каву або чай?

Сідайте! Сідай!

Вам тут подобається?

Так, мені тут дуже подобається.

Скажіть, будь ласка, де тут Національний проспект?

Це далеко? Близько ста метрів.

Пішки – це далеко. Нічого.

Pražské památky (pamětihodnosti)

Václavské náměstí

Národní muzeum

Pražská brána

Staré Město

Staroměstské náměstí

Вацлавська площа

Національний музей

Порохова вежа

Старе місто

Староміська/

Старогородська площа

orloj

Karlův most

Národní divadlo

куранти

Карлов міст

Національний театр

Празькі пам'ятки

Hradčany

Chrám svatého Víta

Zlatá ulička

Královský letohrádek

Malá Strana

Malostranské náměstí

Strahovský klášter

Pražská Loreta

Празький кремль/

Градчани

Храм св. Віта

Золота вуличка

Королівський літній

палац

Мала Сторона

Малостранська площа

Страговський монастир

празька Лорета

Gr

ЧИСЛІВНИКИ (ČÍSLOVKY)

21	dvacet jedna	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
22	dvacet dva	třicet jedna, jednatřicet								čtyřicet	
23	dvacet tři	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
24	dvacet čtyři	čtyřicet tři, třiačtyřicet								padesát	
25	dvacet pět	51	52	53	54	55	56	67	68	59	60
26	dvacet šest	padesát pět, pětapadesát								šedesát	
27	dvacet sedm	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
28	dvacet osm	šedesát dva, dvašedesát								sedmdesát	
29	dvacet devět	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
30	třicet	sedmdesát pět, pětasedmdesát								osmdesát	
		81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
21	jednadvacet	osmdesát čtyři, čtyřiaosmdesát								devadesát	
22	dvaadvacet	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
23	třiaadvacet	devadesát sedm, sedmadevadesát								sto	

101	sto jedna	100	sto
112	sto dvanáct	200	dvě stě
123	sto dvacet tři	300	tři sta
134	sto třicet čtyři	400	čtyři sta
198	sto devadesát osm	500	pět set
199	sto devadesát devět	600	šest set
200	dvě stě	700	sedm set
		800	osm set
		900	devět set
		1000	tisíc

1	sto
2	stě
3, 4	sta
5–9	set

!

1991	tisíc devět set devadesát jedna (devatenáct set devadesát jedna)
1967	tisíc devět set šedesát sedm
1492	tisíc čtyři sta devadesát dva
1848	tisíc osm set čtyřicet osm

ПРИЙМЕННИКИ + РОДОВИЙ ВІДМІНОК (PREPOZICE + G)

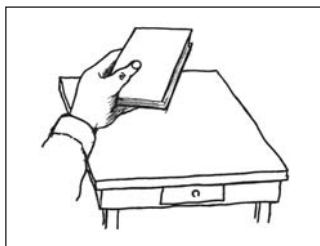
u	vedle	blízko	kolem	+ Genitiv
коло, біля, поряд, поруч...	біля, поряд, поруч, обіч...	близько, поблизу, біля, коло	навколо, довкола, кругом, коло, біля, уздовж...	+ род. від.

Kde?	Škola je u pošty. vedle pošty blízko pošty	Де?	Школа знаходиться біля/коло пошти. коло/поряд з поштою. близько/ поблизу пошти.
Kudy?	Půjdete kolem školy.	Як?/Якою дорогою?	Підете уздовж школи.

NA + Знахідний відмінок

a) KAM? (na + Ak)

X

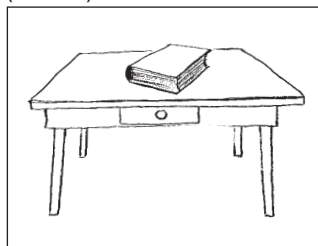

Kam dávaš tu knihu?

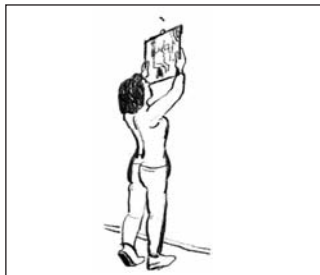
Na stůl. (M)

X

KDE? Місцевий відмінок
(na + L)

Kniha leží **na stole.**

Kam věšíš ten obraz?

Kam jdeš?

Kam jede autobus?

Na stěnu. (F)

Na fakultu. (F)

Na nádraží. (N)

X

X

Obraz visí **na stěně.**

Jsem **na fakultě.**

Jsem **na nádraží.**

Jdu **na autobus, na metro.**

Dneska půjdu **na pivo.**

Cesta **na kolej** je dlouhá.

Я йду на автобус / автобусну зупинку.

Я йду на метро / на станцію метро.

Сьогодні я піду випити пива.

До гуртожитку вам треба довго йти.

Jdu **pro pivo**. Jdu **pro oběd**.
Я йду/ піду за пивом.
Я йду / піду за обідом.

X

Jdu **na oběd**. Jdu **na pivo**.
Я йду пообідати.
Я йду випити пива.

б) ДОДАТОК, ОБ'ЄКТ

Čekáš na Tomáše? Počkám na něho taky.

Myslím na rodinu. Myslíš na ni taky?

Těším se na výlet. Těšíš se na něj taky?

Díváš se na televizi? Musíš se na ni podívat.

Profesor se ptá na Petra. Chci se zeptat na cestu na kolej.

Ти чекаєш (на) Томаша? Я теж чекатиму на нього.

Я думаю про сім'ю. Ти також про неї думаєш?

Я дуже хочу поїхати на екскурсію. Я дуже тішуся на екскурсію. І ти хочеш ...

Ти дивишся телевизор/телепередачі? Ти обов'язково подивися...

Професор питає про Петра. Я хочу запитати, як треба йти до гуртожитку.

čekat / počkat na
myslet na
těšit se na

dívat se / podívat se na
ptát se / zeptat se na

+Ak

чекати / почекати (на) кого, що
думати про кого, що
з радістю / нетерпінням чекати (на) кого, що,
тішитися на що
дивитися / подивитися на кого, що
питати / запитати у кого що, про кого, що

с) NA = PRO

lístek na tramvaj
na autobus
na metro

талон на трамвай
на автобус
на метро

Lístek platí pro (= na) metro.

Талон дійсний для проїзду в метро.

Cv

□ 1. Odpovězte!

Na co myslíš?
 Chceš se podívat na tu knihu?
 Na koho čekáš?
 Těšíte se na bratra?
 Jdete na fakultu?
 Prosím vás, ten autobus jede
 na nádraží?
 Co je tam na židli?
 Co to máš na stole?
 Na co se ptá Tomáš?
 Kam platí ten lístek?
 Zeptáte se na Národní divadlo?
 Kam dnes půjdete?
 Kam jede tramvaj číslo 14?

Відповідайте!

Про що ти думаєш?
 Ти хочеш проглянути цю книжку?
 (На) кого ти чекаєш?
 Ви з нетерпінням чекаєте (на) брата?
 Ти йдеш на факультет?
 Скажіть, будь ласка, цей автобус
 ходить на вокзал?
 Що там на стільці?
 Що в тебе на столі?
 Про що питає Томаш?
 До якої зупинки дійсний цей талон?
 Ви запитаєте про Національний театр?
 Куди ви сьогодні підете?
 Куди йде чотирнадцятий трамвай?

□ 2. a) Škola je **vedle** pošty. Škola je **u** pošty.

divadlo	●	Kde je kavárna Slavia?
nádraží	●	Kde je parkoviště?
pošta	●	Kde je obchod Kniha?
nemocnice	●	Kde je informační centrum?
fakulta	●	Kde je restaurace Bílá růže?
obchod	●	Kde je stanice metra?
hotel	●	Kde je autobusové nádraží?
kino	●	Kde je pošta?

pošta ●

Je vedle (u)...

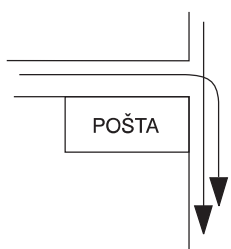
b) Musíš jít **kolem** pošty.

divadlo
 nádraží
 pošta
 nemocnice
 fakulta
 obchod
 hotel
 kino

Kudy musím jít?

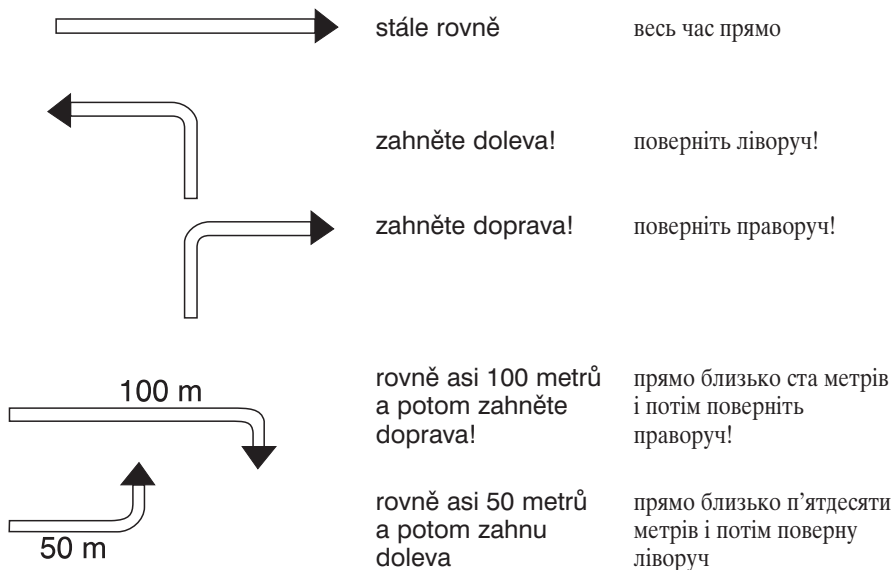
Musíte jít kolem

Musíš jít kolem

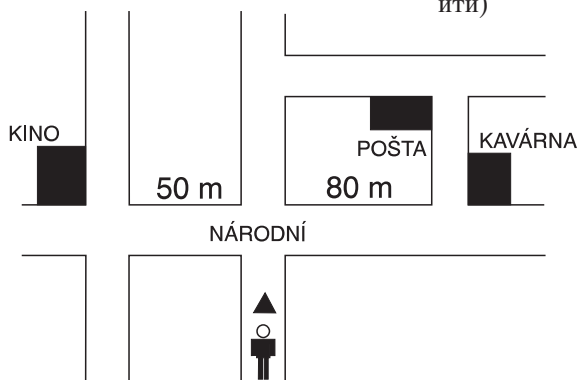
KOLEM POŠTY

KUDY půjdu?

Do mapy zakreslete, kudy půjdete: (Визначте на карті дорогу, по якій вам треба йти)

- Nejdříve půjdete doleva, ulice se jmenuje Národní, půjdete rovně jen asi 50 m a potom musíte zahnout doprava. Co uvidíte hned vlevo?
- Kudy půjdete na poštu?
- Kudy půjdete do kavárny?

Gr

KDE JSTE?

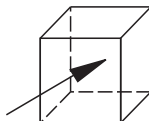
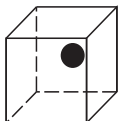
ДЕ ВИ...?

KAM PŮJDETE?

КУДИ ВИ ПІДЕТЕ?

ззаду,
іззаду,
позад

vzadu

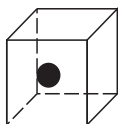

dozadu

назад

спереду

vepředu

dopředu

уперед,
напереднаверху,
угорі

nahore

nahoru

нагору,
угоруунизу,
насподі

dole

dolů

униз,
нанизсеред,,
посеред
посередині

uprostřed

doprostřed

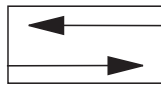
на середину

лівий бік/
на лівому боці
правий бік/
на правому боці

vlevo

vpravo

doleva

ліворуч,

наліво

doprava

праворуч,
направо

ліва сторона/на лівій стороні

права сторона/на правій стороні

VĚDĚT něco

знати що

DOZVĚDĚT SE něco

ДІЗНАТИСЯ/ДОВІДАТИСЯ
про кого, що(já) vím
(ty) víš
(on) ví(my) víme
(vy) víte
(oni) vědí!dozví se
dozvíš se
dozví sedozvíme se
dozvíte se
dozvědí se

Příklady (Приклади):**Víte, kde** je Národní divadlo?Ви знаєте, де знаходиться
Національний театр?**Nevíš, kam** půjde Ivan?

Ти не знаєш, куди піде Іван?

Nevím, kdo je ta paní.

Я не знаю, хто ця жінка.

Nevíš, jestli dneska přijde Jana?Ти не знаєш, чи сьогодні прийде
Яна?**Oni vědí, že** zítra není škola.

Вони знають, що завтра не буде занятъ.

Víš, co chce Petr koupit?

Ти знаєш, що хоче Петро купити?

Nevím, kdy se vrátím.

Я не знаю, коли вернуся.

Dozím se to až zítra.

Я про це дізнаюся тільки завтра.

Nesměj se to dozvědět.

Вони не повинні дізнатися про це.

Cv

□ 3. Víš,

že kino je na náměstí?
že Petr je v práci?
že tu knihu už v obchodě nemají?Ano, vím.
Ne, nevím.

Víte,

kde je divadlo?
kde je Václavské náměstí?
kde je naše fakulta?Ano, vím to.
Ne, nevím to.

Petr ví,

kam půjdu večer?
kdy začíná koncert?
kdo přijde večer?
v kolik hodin začínají prodávat lístky na koncert?Ano, ví to.
Ne, neví to.

Oni vědí,

kam půjde večer Jana?
kdy přijde Jana domů?
v kolik hodin začíná film?
co je tady ve skříni?Ano, vědí to.
Ne, nevědí to.

□ 4. Znáte

Znáš

(Ви знаєте,
ти знаєш)dobře cestu na nádraží?
kavárnu Slavia?
našeho českého profesora?
tu krásnou ženu?
toho starého muže?
mého kamaráda?
mou sestru?Ano, znám ji (ho).
Ne, neznám ji (ho).

Gr

НЕОЗНАЧЕНІ Й ЗАПЕРЕЧНІ ЗАЙМЕННИКИ ТА ПРИСЛІВНИКИ

(NEURČITÁ A ZÁPORNÁ ZÁJMENA A ADVERBIA)

kdo, koho	Kdo jste? Koho vidíte?	Ви хто? Кого ви бачите?
co	Co je tam?	Що там (знаходиться)?
kde	Kde je sešit?	Де зошит?
kam	Kam jdete?	Куди ви йдете?
kdy	Kdy přijдете?	Коли ви прийдете?
jak	Jak se máte?	Як поживаєте?
jaký	Jaký je ten pokoj?	Яка це кімната?
který	Který den je dnes?	Який сьогодні день?
! odkud	Odkud jste?	Звідки ви?

nikdo, nikoho**nic****nikde****nikam****nikdy****nijak****! žádný****! odnikud**

ніхто, нікого

ніщо, нічого

ніде

нікуди

ніколи

ніяк, ніяким

чином, ніскільки

ніякий

нізвідки, нізвід-

кіля, нізвідкіль

Nikdo tady není.**Není tam nic.****Petr nikde není.****Nikam nepůjdu.****Nikdy nic neví.****Nijak to nejde.**

Тут нікого нема(-є).

Там нічого нема(-є).

Петра ніде нема(-є).

Я нікуди не піду.

Він ніколи нічого не знає.

Це ніяк не виходить.

Žádný sešit tady není. Тут нема ніякого зошита.**Odnikud nikdo nejde.** Нізвідки ніхто не йде.NI + Займенники,
Прислівники

x

NE + Дієслово

někdo,**někoho****něco****někde****někam****někdy****nějak****nějaký****některý****odněkud**

хто-небудь, будь-хто, хтось

кого-небудь, будь-кого, когось

що-небудь, будь-що, щось, дещо...

десь

куди-небудь, кудись, десь

коли-небудь, інколи, іноді,

часом...

як-небудь, якимось

який-небудь, будь-який, якийсь

який-небудь, котрий-небудь,

деякий, декотрий

звідкись, звідкілясь...

Někdo jde.**Něco tady je.****Někde to bude.****Někam půjdeme.****Někdy přijde.****Nějak to uděláme.****Vezmu nějakou knihu.****Některý den přijdu.****Odněkud se známe.**

Cv

□ 5.

Vidíte tam
Čekáš tady na
Je tam
Díváš se na
Těšíš se na
Sedí tady
Přijde ještě

NĚKDO
NĚKOHU ?

Ano, Jana.
Petr
profesor
pan Kubát
(na) Janu
(na) Petra
(na) profesora
(na) pana Kubáta

Ne, nikdo.
Ne, (na) nikoho.

□ 6.

Vzor: Co děláš? (nic)

Vidíš tam někde profesora? (nikde)
Petr někam půjde? (nikam)
Přijdete ještě někdy? (nikdy)
Musíš teď něco dělat? (nic)
Koupíte si nějakou knihu? (žádnou)
Je někdo ve třídě? (nikdo)
Myslíš, že Petr na někoho čeká? (nikoho)

Nedělám nic.

Nevidím ho nikde.
Nikam nepůjde.
Nepřijdu už nikdy.
Nemusím dělat nic.
Nekoupím si žádnou knihu.
Nikdo tam není.
Ne, nečeká na nikoho.

□ 7. **Odpovídejte na otázky „ne“** (Відповідайте на запитання негативно):

Vidíte někoho? Ne,
Jde ten muž někam? Ne,
Pojedete někdy do Brna? Ne,
Prohlíží si ten turista něco? Ne,
Leží tam nějaký sešit? Ne,
Neznáme my se odněkud? Ne,
Půjdete někdy na procházku? Ne,
Ví tady někdo něco? Ne,
Je tady někde můj svetr? Ne,
Naučíš se večer nějakou
novou lekci? Ne,
Nevidíte tam nějakého pána? Ne,
Hledáte něco? Ne,
Zeptáte se někoho? Ne,
Nevidíte tady někde někoho? Ne,

Ви кого-небудь бачите? Ні, ...
Той чоловік кудись іде? Ні, ...
Ви коли-небудь поїдете до Брно? Ні, ...
Той турист щось оглядає? Ні, ...
Там лежить якийсь зошит? Ні, ...
Чи ми вже десь не зустрічалися? Ні, ...
Ви коли-небудь підете на прогулянку? Ні, ...
Тут хто-небудь що-небудь знає/уміє? Ні, ...
Чи тут десь нема мого светра? Ні, ...
Ти вчитимеш увечері якийсь новий урок?
Ні, ...
Чи ви там не бачите якогось пана? Ні, ...
Ви щось шукаєте? Ні, ...
Ви запитаете кого-небудь / когось? Ні, ...
Ви тут десь нікого не бачите? Ні, ...

Gr

ТВОРЕННЯ ФОРМ МАЙБУТНЬОГО ЧАСУ

ВІД ДІЄСЛІВ ДОКОНАНОГО ВИДУ
(FUTURUM PERFEKTIVNÍCH SLOVES)

Dívám se na jízdní řád.

Podívám se, kdy pojedje vlak.

Každou neděli **se vracím** v 8 hodin.

Zítřka **se** ale **vrátím** už v pět.

Ptám se na vlak.

Zeptám se také na autobus.

Čtu hezkou knihu.

Přečteš si ji taky?

V obchodě **si vybírám** dlouho zboží.

Vybereš si taky něco?

Kupuju si místenku.

Tomáš **si** ji **koupí** zítřka.

Za jízdenku **platím** 40 korun.

Petr nechce **zaplatit** 40 korun.

Ted' **nedělám** nic.

Udělám to zítřka.

Říkám to dobře česky?

Řeknu to česky.

Dnes **jíme** v restauraci.

Sníte všechno?

Я дивлюся розклад руху поїздів / автобусів.

Я подивлюся, коли відходить поїзд / потяг.

Кожну неділю я повертаюся о восьмій.

Але завтра я вже вернуся о п'ятій.

Я питаю про поїзд / потяг.

Я запитаю теж про автобус.

Я читаю гарну книжку.

И ти читатимеш її?

У магазині я довго вибираю збіжжя.

Ти також щось вибереш?

Я купую квиток (з місцем) на автобус.

Томаш купить його завтра.

За квиток я плачу 40 крон.

Петро не хоче заплатити 40 крон.

Зараз я нічого не роблю.

Я зроблю це завтра.

Чи я це добре кажу по-чеському?

Я скажу це по-чеському.

Сьогодні ми їмо в ресторані.

Ви все з'їсте?

IMPF. (недок.)		PF. (док.)
dívat se	–	podívat se
vracet (se)	–	vrátit (se)
ptát se	–	zeptat se
číst	–	přečíst
vybírat si	–	vybrat si
kupovat si	–	koupit si
platit	–	zaplatit
dělat	–	udělat
říkat	–	říct
jíst	–	sníst

дивитися – подивитися
повертатися – повернутися
питати – запитати
читати – прочитати
вибирати – вибрати
купувати – купити
платити – заплатити
робити – зробити
казати – сказати
їсти – з'їсти

ТВОРЕННЯ ФОРМ ВІД ДІЄСЛІВ ДОКОНАНОГО ВИДУ

(TVOŘENÍ PERFEKTIVNÍCH SLOVES Z IMPERFEKTIVNÍCH)

А. Префіксальний спосіб творення:

	недок.	док.	недок.	док.	недок.	док.
U-	dělám vidím vařím	udělám uvidím uvařím	dělat vidět vařit	udělat uvidět uvařit	робити бачити варити, готувати митися	зробити побачити зварити, приготувати помитися
	myju se	umyju se	mýt se	umýt se		
PO-	dívám se děkuju znám čekám	podívám se poděkuju poznám počkám	dívat se děkovat znát čekat	podívat se poděkovat poznat počkat	дивитися дякувати знати чекати	подивитися подякувати пізнати почекати
NA-	píšu snídám obědvám večeřím	napišu nasnídám se naobědvám se navečeřím se	psát snídat obědvat večeřet	napsat nasnídat se naobědvat se navečeřet se	писати снідати обідати вечеряти	написати поснідати пообідати повечеряти
PŘE-	čtu	přečtu	číst	přečíst	читати	прочитати
PŘI-	vítám	přivítám	vítat	přivítat	вітати	привітати
S-	končím jím	skončím sním	končit jíst	skončit sníst	кінчати їсти	закінчити з'їсти
VY-	piju čistím si	vypiju vyčistím si	pít čistit si	vypít vyčistit si	пити чистити	випити почистити, вичистити
Z-	opakuju	zopakuju	opakovat	zopakovat	повторяти, повторювати	повторити
ZA-	platím hraju telefonuju	zaplatím zahraju zatelefonuju	platit hrát telefonovat	zaplatit zahrát zatelefonovat	платити грати телефонувати, дзвонити	заплатити заграти зателефонувати, подзвонити
ZE-	ptám se	zeptám se	ptát se	zeptat se	питати	запитати

!	jíst (недок.)	sním + Ak najím se + G (док.)	Sním polévku. Najím se polévku.	Я з'їм юшку/суп. Я наїмся супу.
	piju (недок.)	vypiju + Ak napiju se + G (док.)	Vypiju kávu. Napiju se kávu.	Я вип'ю каву. Я нап'юся кави.

Б. Зміни в основі та у суфіксі:

недок.	док.	недок.	док.	недок.	док.
-ovat > -it					
(na)kupuju vysvětluju	(na)koupím vysvětlím	nakupovat vysvětlovat	(na)koupit vysvětlit	накупувати висвітлювати, пояснювати	(за-/на-) купити висвітлити, пояснити
nastupuju vystupuju přestupuju opravuju	nastoupím vystoupím přestoupím opravím	nastupovat vystupovat přestupovat opravovat	nastoupit vystoupit přestoupit opravit	входити, сідати виходити, сходити пересідати ремонтувати, лагодити	увійти, сісти вийти, зійти пересісти відремонтувати, полагодити
-nout					
prohlížím si oblékám se svlékám se	prohlédnu si obléknu se svléknu se	prohlížet si oblékat se svlékat se	prohlédnout si obléknout se svléknout se	оглядати одягатися роздягатися	оглянути одягтися/одягнутися роздягтися / роздягнутися
vzpomínám zapomínám odpočívám zahýbám	vzpomenu si zapomenu odpočinu si zahnu	vzpomínat zapomínat odpočívat zahýbat	vzpomenout si zapomenout odpočinout si zahnout	згадувати забувати відпочивати повертати	згадати забути відпочити повернути
c > t, z > d					
vracím se uklízím probouzím se	vrátím se uklidím probudím se	vracet se uklízet probouzet se	vrátit se uklidit probudit se	(по-) вертатися прибирати просипатися	(по-) вернутися прибрати проснутися
-ávat > -át, -at					
dávám prodávám dostávám	dám prodám dostanu	dávat prodávat dostávat	dát prodát dostat	давати продавати одержувати, отримувати	дати продати одержати, отримати
vstávám zůstávám	vstanu zůstanu	vstávat zůstávat	vstát zůstat	уставати, підводитися залишатися	устати, підвестися залишитися
začínám vybírám beru	začnu vyberu vezmu	začínat vybírat brát	začít vybrat vzít	(по-/за-) чинати, розпочинати вибирати брати	почати, розпочати вибрати узяти

odpovídám odpovím
zavírám zavřu !

otevírám otevřu

říkám řeknu

odpovídat odpovědět
zavírat zavřít

otevírat otevřít

říkat říct (řici)

відповідати
закривати,
зачиняти
відкривати,
відчиняти
казати

відповісти
закрити,
зачинити
відкрити,
відчинити
сказати

! У чеській мові немає правила, за яким можна було б регулярно творити дієслова доконаного виду. Рекомендуємо заглядати в словник.

- ! Теперішній час від дієслів док. виду (vezmou, řeknou, odpovědí...)
- завжди виражає майбутність.

najdu = у майбутньому – я знайду

Neznám Prahu ještě dobře.

Poznám ji brzo.

Hledám orloj.

Doufám, že ho brzy **najdu**.

Dávám tašku na židli.

Knihu **dám** na stůl.

Ted' **přestupuju** na metro C.

Potom **přestoupím** na metro B.

Tomáš **vystupuje** ted'.

Já **vystoupím** za chvíli.

Vítám tě v Praze.

Přivítá tě ještě můj bratr.

Kupuju jen jeden lístek.

Potom **koupím** ještě čtyři.

Prohlížím si mapu.

Prohlédnu si Národní divadlo.

Chci **platit**.

Zaplatím já.

Tramvaj **zahýbá** doprava.

My také **zahneme** doprava.

Прагу я ще добре не знаю.

Я її скоро відвідаю. / Скоро я з нею познайомлюся.

Я шукаю куранти.

Сподіваюсь, що я їх скоро знайду.

Я кладу сумку на стілець.

Книжку я покладу на стіл.

Зараз я пересідаю на метро – на лінію „Ц“.

Потім я пересідаю на лінію „Б“.

Томаш сходить зараз.

Я зійду за кілька хвилин / за хвилинку.

Вітаю тебе в Празі.

Тебе привітає ще мій брат.

Я купую тільки один квиток.

Потім я куплю ще чотири.

Я розглядаю карту.

Я оглядатиму Національний театр.

Я хочу заплатити.

Заплачу я.

Трамвай повертає праворуч.

Ми також повернемо праворуч.

	Тепер. час	Майбут. час				
JÍT	jdu	půjdu	přijdu	odejdu	PŘIJÍT	ODEJÍT
JET	jedu	pojedu	přijedu	odjedu	PŘIJET	ODJET
недоконаний вид		доконаний вид → ● ● →				

A: Kdy zítra přijdeš?

B: V šest hodin, ale v osm už musím zase odejít.

A: Kdy přijede autobus do Prahy?

B: V 8.20 a odjede za 10 minut.

A: Chceš si přečíst tuhle knihu? Je moc hezká.

B: Ano, rád si ji přečtu.

A: Napíšeš mi brzo?

B: Ano, napíšu ti hned zítra.

A: Už píšeš ten úkol?

B: Ještě ne, ale začnu ho psát za chvíli.

A: Dáte si kávu?

B: Ano, dám si ji rád.

A: Co si vyberete? Kávu, nebo čaj?

B: Chci kávu.

A: Chceš jít taky do kina?

B: Rád půjdu, musím se jen obléknout.

A: Pojedete taky zítra do Prahy?

B: Ještě nevím, uvidím zítra ráno.

A: Můžu přijít v sobotu dopoledne? Máš čas?

B: No, vstanu asi v devět, potom půjdu něco koupit, můžeš přijít tak v jedenáct.

A: V kolik hodin zítra skončíš v práci?

B: Ve dvě, můžeš přijít už ve tři.

A: Už půjdeš?

B: Ne, ještě tady zůstanu.

A: Jdu jen něco koupit. Počkáš na mě?

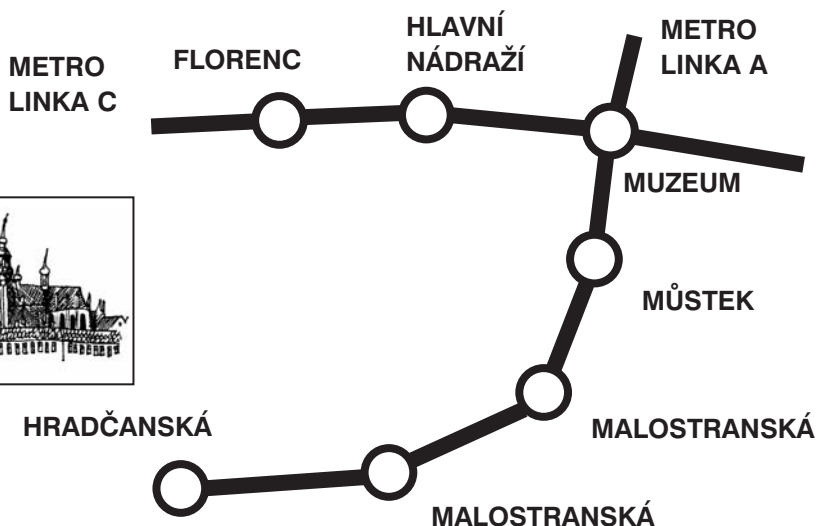
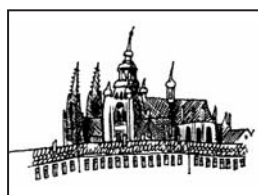
B: Nemůžu na tebe počkat, za chvíli začne čeština.

V PRAZE

Praha je krásné staré město. Už ji trochu znám. Víím, kde je Václavské náměstí a Národní muzeum, víím, kde najdu orloj, kostel, univerzitu. Tuhle sobotu tam pojedu. Myslím, že na nádraží na mě počká Honza. Dám si tašku do úschovny a půjdeme hned spolu do města. Jestliže tam Honzu neuvídím, nevadí, znám cestu na kolej, kde Honza bydlí. Nejdřív pojedu metrem C, potom na stanici Muzeum přešoupím na metro A. Z metra vystoupím na stanici Hradčanská a ještě musím jet tramvají číslo 1.

Petr: Ahoj, Honzo!

Honza: Ahoj, vítám tě v Praze. Chceš jet hned do města, nebo si nejdřív někde dáme kávu?

P.: Nejdřív chci kávu, musím se probudit.

H.: Fajn, hned vedle nádraží je příjemná kavárna. Jdeme tam. Určitě nemáš lístky na metro, vid'?

P.: Ne, nemám.

H.: Koupíme je hned tady v automatu. Myslím, že deset stačí.

P.: Lístky platí jen na metro, nebo také na autobus a tramvaj?

H.: Platí na všechno. Můžeme jet, čím chceme.

P.: Ty nepotřebuješ lístky?

H.: Ne, mám studentskou tramvajenku.

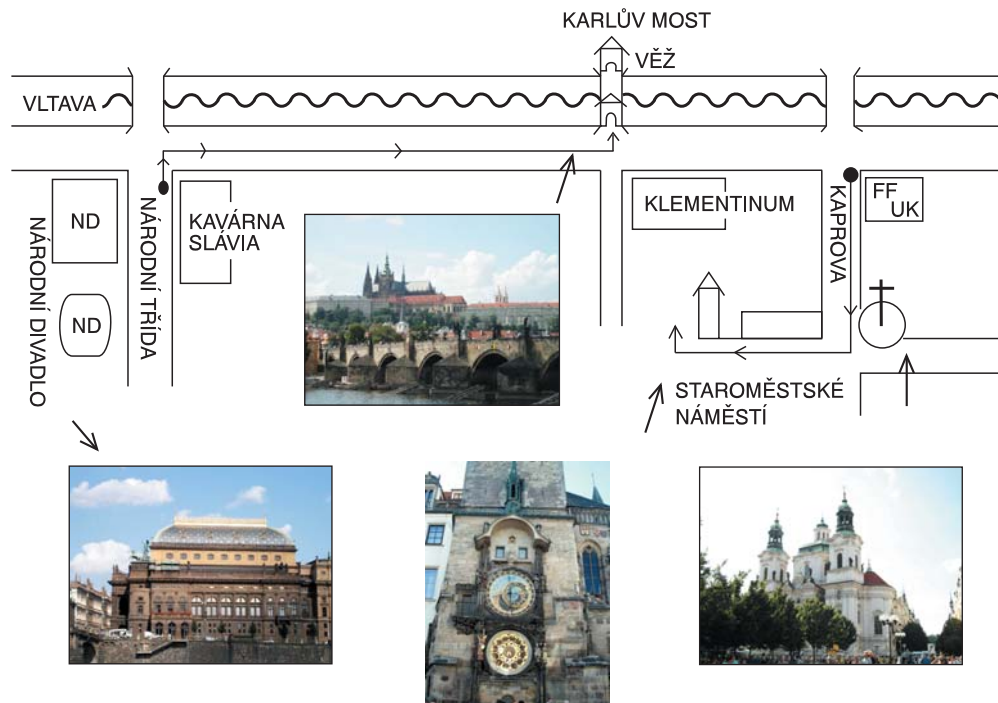
Petr: Kde teď jsme?

Honza: Jsme na Národní třídě u Vltavy. Tady vlevo vidíš Národní divadlo, tam dole Karlův most. Chceš si ho prohlédnout?

P.: Určitě!

H.: Půjdeme kolem kavárny Slavia a potom stále rovně. Tam, kde vidíš tu věž, zahnele doleva na Karlův most. Naproti je naše Národní knihovna. Líbí se ti Praha?

P.: Ano, moc se mi líbí.

Honza: Já se teď musím vrátit na kolej, v 5 hodin čekám telefon z Německa. Pojedeš taky, nebo chceš zůstat ve městě?

Petr: Raději zůstanu tady a půjdu si sám něco prohlédnout. Kudy se dostanu na Staroměstské náměstí?

H.: Teď jsme vedle fakulty. Já pojedu metrem na kolej a ty půjdeš tudy rovně. Tahle ulice se jmenuje Kaprova. Vzadu na konci vidíš velký bílý kostel a hned u něho je náměstí. Orloj ale ještě neuvidíš, musíš jít asi 50 metrů doprava a tam na rohu na věži je orloj.

P.: Dík! Kdy se zase uvidíme?

H.: V sedm hodin tady u metra. Zatím ahoj!

P.: Ahoj!

NA NÁMĚSTÍ

Můžu říct, že stojím uprostřed Prahy. To už víte, že to je Václavské náměstí. Stojím dole, nahoře vidím muzeum a dívám se kolem. Je odpoledne. Lidi jdou z práce, někdo pospíchá, někdo jde na procházku nebo na kávu.

Já už kávu nechci. Co tedy chci dělat? Jsem turista a chci si prohlédnout celou Prahu. Teď si půjdu prohlédnout orloj. Ale mapu mám v hotelu a neznám cestu. Myslím, že to není daleko. Kolem jde nějaká dívka. Líbí se mi a rád se ptám: „Kudy se dostanu na náměstí, kde je orloj?“ ptám se česky, trochu česky už umím.

„Vidím, že česky rozumíte jen trochu, vysvětlím cestu raději anglicky,“ říká dívka. „Nebo – já tam jdu taky, ale nejdřív si musím dát kávu. Jestliže nespícháte, můžeme si kávu vypít spolu a potom spolu půjdeme na Staroměstské náměstí. Ano?“

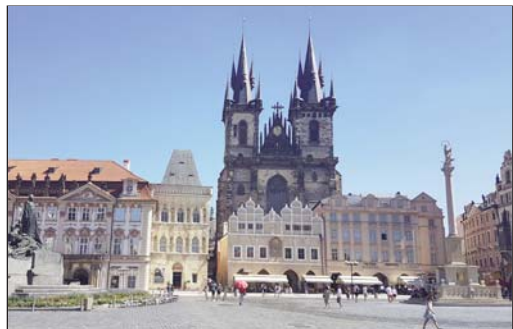
Co odpovím?

Cv

8. Odpovídejte ANO, nebo NE podle textu:

(Відповідайте ТАК, або НІ згідно з прочитаним текстом:)

- Jste turista?
- Pospícháte?
- Sedíte teď v kavárně?
- Vidíte Karlův most?
- Vidíte muzeum?
- Chcete si prohlédnout orloj?
- Potřebujete mapu?
- Máte ji teď?
- Ptáte se na cestu?
- Mluvíte česky?
- Odpovídá dívka také česky?
- Líbí se vám dívka?
- Jdete na náměstí hned?
- Půjdete tam spolu?

Staroměstské náměstí

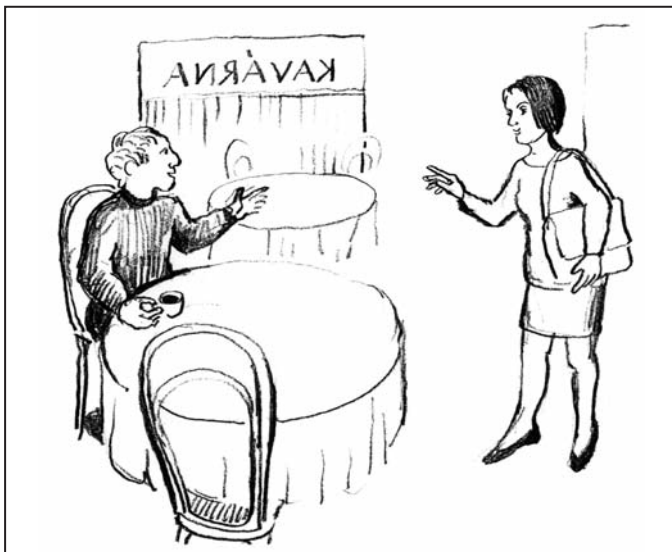
□ 9. **Odpovídejte** (Відповідайте):

Kdo jste?	Proč potřebujete mapu?	Kam chce jít dívka?
Kde jste?	Kdo jde kolem?	Na co se ptá dívka?
Co vidíte?	Kdo se vám líbí?	Co odpovíte?
Co chcete dělat?	Na co se ptáte?	

□ 10. **Jaká otázka předcházela?** (Придумайте питальні речення на подані відповіді):

- ? Jsem na náměstí.
- ? Nepospíchám, mám čas.
- ? Ne, muzeum je nahoře.
- ? Mapu potřebuju, protože neznám cestu.
- ? Ne, kávu už nechci.
- ? Česky mluvím jen trochu.
- ? Ta dívka se mi líbí.
- ? Ne, orloj není daleko.
- ? Nejdřív si musím dát kávu.
- ? Rád půjdu taky.

□ 11. **Doplňte text** (Доповніть текст, вставляючи в речення пропущені слова):

Petr sedí a čeká Uvidí kamarádku, právě (щойно)
 do kavárny. Vstane a pozdraví ji: „. Moniko! Jsem rád, že tě
 . Posad' se tady. Čekám , ale ještě tady není.“

„Já tady hledám bratra, také. znáš, ale vidím, že.
 No nevádí. Ráda se posadím.“
 „. si dáš?“ ptá se Petr.
 „.“, Monika.
 „Co stále děláš?“
 „. den jsem. Práce se mi., ale nemám na nic čas. Volno
 jen v a. A co ty?“
 „Stále. na fakultě.“
 „Myslím, že studuješ.?“
 „Ano.“
 „Co. potom dělat?“
 „Chci zůstat. jako asistent.“

□ 12. **Odpovídejte na otázky** (Відповідайте):

Půjdeš kolem pošty? Co stojí vedle divadla? Je u školy Tomáš? Kdo jde do obchodu? Je orloj blízko divadla? Kam dáváš ten sešit? Kdo věší obraz na stěnu? Jede ten autobus do Prahy? Kde visí obraz? Kam půjdeš dnes na oběd? Nechceš jít na pivo? Díváte se často na televizi? Je to lístek na metro? Kdo stojí na rohu? Je za rohem už Národní divadlo? Musím jít stále rovně?

□ 13. **Odpovídejte podle vzoru** (Відповідайте за зразком):

a) Vzor: Je Tomáš **tady**? – Ne, teprve (тільки, лише, лиш) **sem** přijde.
 Je taška **tady**? – Ne, teprve ji **sem** dám.

Stojí už Petr vepředu ?	Ne, teprve.
Je Eva nahore ?	Ne, teprve.
Stojí už židle vzadu ?	Ne, teprve.
Je květina uprostřed ?	Ne, teprve.
Je Tomáš už dole ?	Ne, teprve.

b) Vzor: Dáš tu židli **sem**? – Už je **tady**.

Dáš tu mapu **dopředu**? Dáš tu knihu **nahoru** na skříň? Půjde Petr **do obchodu**? Dáš ten stůl **doprostřed**? Pověsíš tu lampu **nalevo**? Půjde Tomáš **na poštu**? Dáváš tu knihu **na stůl**? Dáš židli **dozadu**? Přejde Helena **dolů**? Jde Eva **do školy**? Půjde profesor **na fakultu**?

□ 14. **Odpovídejte podle vzoru:**

Vzor: Nikdo to neví? – **Ale ano, někdo to ví.**

Nic tady neleží? Žádný student to neví? Nikoho nevidíte? Žádnou knihu si nevezmete?

Nikdy neodpovídáte dobře? Určitě nikam nepůjdeme? Ten slovník tady nikde neleží? Nijak mi to nejde. Odnikud ho neznám.

□ 15. Odpovídejte podle vzoru:

a) Vzor: Píšeš úkol?		Ne, napíšu ho až večer (potom, zítra)
imperfektivní verbum	→	perfektivní verbum
недоконаний вид		доконаний вид

Vaříš dnes večer? Ne,
 Myješ ten talíř? Ne,
 Čekáš u školy na kamaráda? Ne,
 Děláš to nové cvičení? Ne,
 Už snídáš? Ne,
 Večeří už Tomáš? Ne,
 Čteš ty noviny? Ne,
 Vítáš přítelkyni v Praze? Ne,
 Jíš tu housku? Ne,
 Čistíš si zuby? Ne,
 Platí už přítel? Ne,
 Ptáš se na novou gramatiku? Ne,
 Vysvětluje profesor gramatiku? Ne,
 Už vystupuješ? Ne,
 Kupuješ si ten kabát? Ne,
 Prohlížíš si tu novou knihu? Ne,
 Zahýbá už teď tramvaj doprava? Ne,
 Už se vracíte? Ne,
 Uklízí ta paní váš pokoj? Ne,
 Berete si tedy ten svetr? Ne,
 Otvíráte teď okno? Ne,
 Už se Tomáš probouzí? Ne,

b) Vzor: Napíšeš ten úkol?		Už ho píšu.
perfektivní verbum	→	imperfektivní verbum
доконаний вид		недоконаний вид

Zavřete, prosím, to okno? Odpovídí na tu otázku? Vyberete si nějakou hezkou knihu? Vstaneš až v 7 hodin? Prodá prodavačka ten kabát? Odpočínate si odpoledne? Oblékne se Tomáš? Přestoupíte na stanici Muzeum? Zatelefonujete do Německa? Zopakuješ si starou gramatiku? Naobědváš se potom? Poděkuješ za květinu? Uděláš to cvičení?

□ 16. **Zeptejte se svého kolegy** (Запитайте свого колегу):

чи він вип'є (цей) чай ! дієслова док. виду
 чи він з'їсть (цей) хліб
 чи він прочитає цю книжку
 чи він запитає про нову граматику
 чи він поведе в ресторані
 чи він уже закінчить роботу
 чи він повторить стару граматику
 чи він почекає (на) свого друга / приятеля
 чи він зробить / приготує каву
 чи він не забуде принести цю книжку
 чи він виправить цю вправу
 чи він сяде на автобус біля гуртожитку
 чи він сьогодні одягатиме нове пальто
 чи він оглядатиме завтра куранти
 чи він купить що-небудь / щось у магазині
 чи він вибере що-небудь / щось
 чи він заплатить у ресторані
 чи він привітає (зустріне) свого друга (приятеля) в Празі

□ 17. **Přeložte** (Перекладіть):

Ніхто ніколи нічого не знає. – Бібліотека знаходиться біля моста. – Стара Прага мені не подобається. – Я маю йти пішки? – Де тут близько якась зупинка? Вам треба пройти приблизно сто метрів. – Турист оглядає стародавній костюм. – Ідіть увесь час прямо й потім поверніть ліворуч. – Мені треба їхати трамваем чи на метро? Як ви хочете. – Ти з нетерпінням чекаєш (на) свого друга? / Ти дуже тишишся на свого друга? – Дякую, досить. – Як мені дістатися на вокзал? – Ви живете в готелі, або в гуртожитку? – Я не хочу ні кави, ні чаю. – Вітайте в Чехії. – Куди ти покладеш цю книжку? На стіл. – Де висить ця картина? На стіні. – Ви вже трохи розумієте по-англійськи? – Тут нема ніякого студента.

(Ідіть! = Jd te!)

□ 18.

Který autobus jede na:	Hlavní nádraží?	205
	kolej?	178, nebo 184
	autobusové nádraží?	235
	hlavní poštu?	168
	stanici Hradčanská?	149
	metro Muzeum?	157

□ 19.

Čtěte:

35	27	68	79	171	199	400	364	481	1 583
45	53	12	21	282	345	678	987	333	9 847

Jaké číslo má váš telefon? (Jaké je vaše telefonní číslo?)

23 573	26 704	21 920	52 18 276
--------	--------	--------	-----------

KONVERZACE

Складіть діалоги, використовуючи подані слова й словосполучення.

Вітання
назва вулиці
де ми зараз знаходимося

як потрапити
на автовокзал
Флоренц

Талони?
Пересідати?

він дякує
До побачення!

Вітання
що він шукає
на Національнм проспекті

50 метрів прямо, потім на
метро – лінія „Б“, дві станції,
недалеко

в автоматі
ні, одного талона достатньо

Вітайте у Празі!
Нема про що говорити.
До побачення!

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:* Kde musím vystoupit? Na stanici Muzeum?

Ano, tam musíte vystoupit.

b) *Odpovídejte:*

Kde musím vystoupit? Na stanici Muzeum?

Ano, tam musíte vystoupit.

Kde musím přestoupit? Na stanici Můstek?

Ano, tam musíte přestoupit.

Kde musím zahrnout? Tam na konci ulice?

Ano, tam musíte zahrnout.

Kde musím vystoupit? Na stanici Hlavní nádraží?

Ano, tam musíte vystoupit.

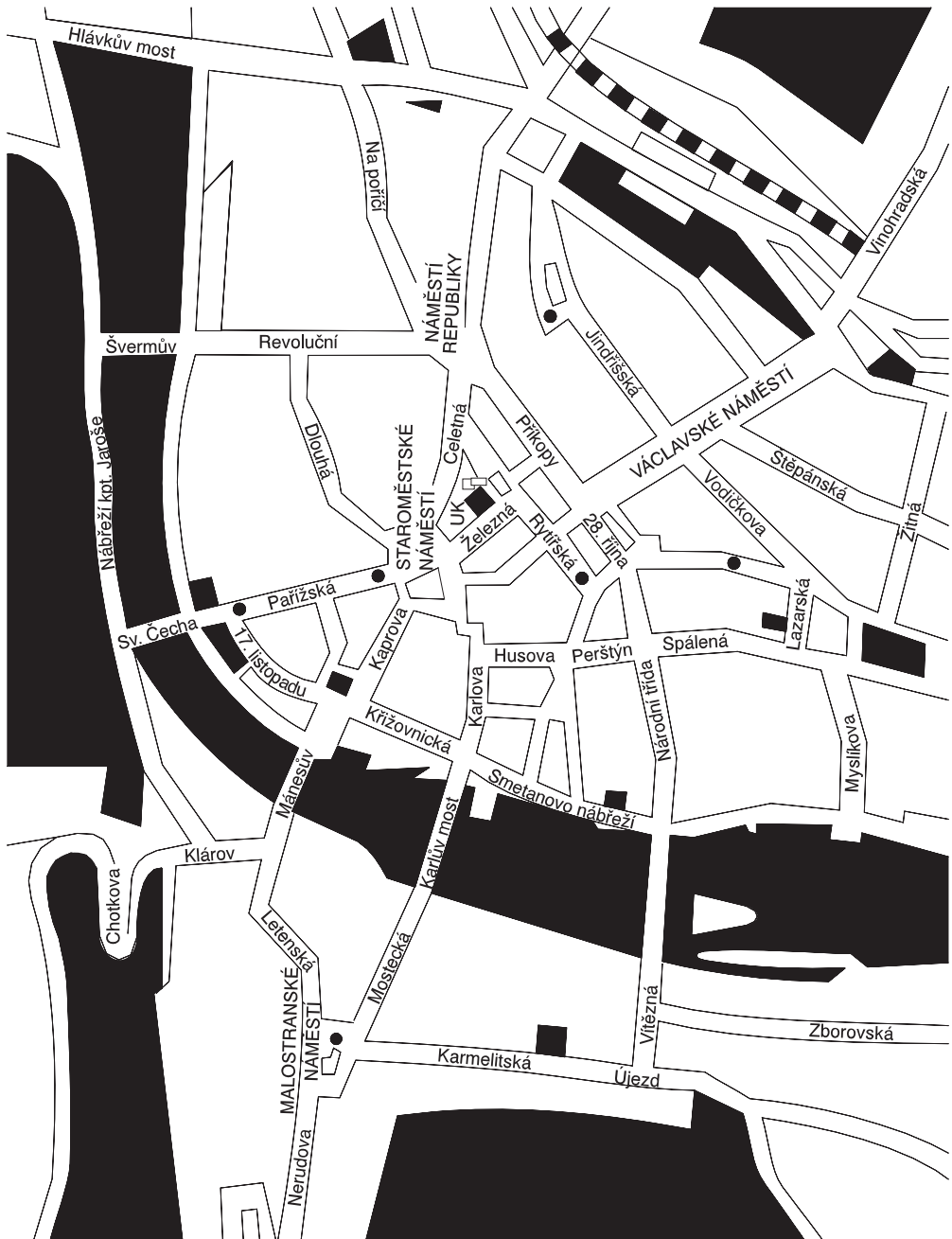
Kudy musím jít na náměstí? Tudy rovně?

Ano, tudy musíte jít.

Kudy musím jít na nádraží? Tudy doprava?

Ano, tudy musíte jít.

2. a) *Poslouchejte:*Na kolej se dostanu tramvají číslo 7,
nebo 12?Dostanete se tam tramvají
číslo 12.

b) Odpovídejte:

Na kolej se dostanu tramvají číslo 10,
nebo 12?

Na nádraží se dostanu autobusem číslo 100,
nebo 150?

Na hlavní poštu se dostanu metrem A, nebo B?

Na Václavské náměstí se dostanu tramvají,
nebo autobusem?

Na Karlův most se dostanu tramvají,
nebo pěšky?

Dostanete se tam tramvají
číslo 12.

Dostanete se tam autobusem
číslo 150.

Dostanete se tam metrem B.

Dostanete se tam
autobusem.

Dostanete se tam pěšky.

3. a) Poslouchejte: Co si dáš? Kávu, nebo čaj?

Dám si kávu.

b) Odpovídejte:

Co si dáš? Kávu, nebo čaj?

Kam chceš jít? Do města, nebo na kolej?

Chcete si prohlédnout orloj, nebo Národní
muzeum?

Koupíš si jeden lístek, nebo deset?

Zůstaneš tady ty, nebo Honza?

Ta tvoje kavárna je u fakulty, nebo u divadla?

Co potřebuješ? Mapu Prahy, nebo slovník?

Tenhle lístek platí pro autobus, nebo pro vlak?

Dám si kávu.

Chci jít do města.

Chci si prohlédnout orloj.

Koupím si jeden lístek.

Zůstanu tady já.

Je u fakulty.

Potřebuju mapu Prahy.

Platí pro autobus.

4. a) Poslouchejte: Líbí se vám Praha?

Ano, líbí se mi.

Ne, nelíbí se mi.

b) Odpovídejte:

Líbí se vám Praha?

Líbí se vám ten film?

Líbí se vám Národní divadlo?

Líbí se vám tahle taška?

Líbí se vám Václavské náměstí?

Líbí se vám naše město?

Ano, líbí se mi.

Ne, nelíbí se mi.

Ano, líbí se mi.

Ne, nelíbí se mi.

Ano, líbí se mi.

Ano, líbí se mi.

5. a) Poslouchejte: Už čteš tu knihu?

Ne, ještě ne, ale přečtu si ji.

b) Odpovídejte:

Už čteš tu knihu?

Už piješ kávu?

Už kupuješ jízdenku?

Už končíš svou práci?

Už si vybíráš nějakou knihu?

Ne, ještě ne, ale přečtu si ji.

Ne, ještě ne, ale vypiju ji.

Ne, ještě ne, ale koupím ji.

Ne, ještě ne, ale skončím ji.

Ne, ještě ne, ale vyberu si ji.

6. a) Poslouchejte: Už píšeš ten dopis?

Ne, ještě ne, ale napíšu ho.

b) Odpovídejte:

Už píšeš ten dopis?
 Už si prohlížíš ten obraz?
 Už si oblékáš svetr?
 Už hledáš ten slovník?
 Už děláš oběd?

Ne, ještě ne, ale napíšu ho.
 Ne, ještě ne, ale prohlédnu si ho.
 Ne, ještě ne, ale obléknu si ho.
 Ne, ještě ne, ale najdu ho.
 Ne, ještě ne, ale udělám ho.

7. a) Poslouchajte: Čeká tady někdo?**Ne, nečeká tady nikdo.****b) Odpovídejte:**

Čeká tady někdo?
 Ví to někdo?
 Sedí tam někdo?
 Leží na stole něco?
 Těšíte se na něco?
 Půjdete někam?
 Je tady někde Petr?

Ne, nečeká tady nikdo.
 Ne, neví to nikdo.
 Ne, nesedí tam nikdo.
 Ne, neleží tam nic.
 Ne, netěším se na nic.
 Ne, nepůjdu nikam.
 Ne, není tady nikde.

8. a) Poslouchajte:**Chci se zeptat, kolik je hodin.****Prosím vás, kolik je hodin?****b) Reagujte: Chci se zeptat, kolik je hodin.**

Chci se zeptat, jak se dostanu na Karlův most.
 Chci se zeptat, jestli je Národní divadlo ještě daleko.
 Chci se zeptat, která tramvaj jede na nádraží.
 Chci se zeptat, čím musím jet na hlavní poštu.
 Chci se zeptat, kde si můžu koupit jízdenku na metro.

Prosím vás, kolik je hodin?
 Prosím vás, jak se dostanu na Karlův most?
 Prosím vás, je Národní divadlo ještě daleko?
 Prosím vás, která tramvaj jede na nádraží?
 Prosím vás, čím musím jet na hlavní poštu?
 Prosím vás, kde si můžu koupit jízdenku na metro?

9. a) Poslouchajte: Znáte Rakousko?**Ještě ne, ale brzo ho chci navštívit.****b) Odpovídejte:**

Znáte Rakousko?
 Znáte Španělsko?
 Znáte Japonsko?

Ještě ne, ale brzo ho chci navštívit.
 Ještě ne, ale brzo ho chci navštívit.
 Ještě ne, ale brzo ho chci navštívit.

10. a) Poslouchajte: Je to pravda, že si koupíte dům? Ano, koupím.**b) Odpovídejte:**

Je to pravda, že si koupíte dům?
 Je to pravda, že tady zůstanete ještě dlouho?

Ano, koupím.
 Ano, zůstanu.

Je to pravda, že začnete studovat filozofii?
 Je to pravda, že si referát připraví Petr?
 Je to pravda, že konference končí už ve čtyři?
 Je to pravda, že se nevrátíte?

Ano, začnu.
 Ano, připraví.
 Ano, skončí.
 Ano, nevrátím se.

11. a) Poslouchejte: Otevřu okno.

Musím taky otevřít okno.

b) Reagujte:

Otevřu okno.
 Začnu už vařit.
 Skončím brzo.
 Přestoupím na tramvaj.
 Vezmu si jeden lístek.
 Obléknu si svetr.
 Odpovím česky.
 Řeknu to za chvíli.

Musím taky otevřít okno.
 Musím taky začít vařit.
 Musím taky skončit brzo.
 Musím taky přestoupit na tramvaj.
 Musím si taky vzít jeden lístek.
 Musím si taky obléknout svetr.
 Musím taky odpovědět česky.
 Musím to taky říct za chvíli.

jde sem	● ←	– přichází, oni přicházejí (inf. přicházet)	x fut. přijde
jde tam	● →	– odchází, oni odcházejí (inf. odcházet)	x fut. odejde
		impf. (недок.)	pf. (док.)
jede sem	● ←	– přijíždí, oni přijíždějí (inf. přijíždět)	x fut. přijede
jede tam	● →	– odjíždí, oni odjíždějí (inf. odjíždět)	x fut. odjede

Тепер. час (недок.)	
JÍT – jdu	CHODIT – chodím
JET – jedu	JEZDIT – jezdím
1x	повторюється

(стр. 209)

klepat impf. (недок.) – (já) klepu, klepám
zaklepat pf. (док.) – (já) zaklepu, zaklepám

bát se	боятися, боюся
bojím se +G impf.	
cigareta F	сигарета ж.
dál(e)!	заходь! -те!
dárek M	подарунок ч.
dopis M	лист ч.
dort M	торт ч.
dovolená F	відпустка ж.
držet, -ím impf.	держати, держу
hodinky F pl.	годинник ч.
chlebiček M	бутерброд ч.
když	коли; якщо
kouřit, -ím impf.	курити, -рю, палити, -лю
vykouřit pf.	выкурить, -рю
láhev F, pl. láhve	пляшка ж., пляшки множ.
loučit se s +I, -ím impf.	прощатися, -аюся
rozloučit se, -ím pf.	попрощатися, -аюся
měsíc M	місяць ч.
místnost F, pl. -osti	кімната ж., кімнати мн.
nabízet, -ím impf.	запропонувати, -ую
nabídnout, -nu pf.	пропонувати, -ую
najednou	раптово/раптом,
	враз, нараз
návštěva F	відвідування, відвідання с.
navštěvovat, -uju impf.	відвідувати, -ую,
	навідувати, -ую
navštívit, -ím pf.	відвідати, -аю
pojd'! pojd'te!	пішли!; ну, ходім (-о)!
poznávat, -ám impf.	пізнавати, -знаю, узнавати,
	-наю <i>кого, що</i>
poznat, -ám pf.	пізнати, -знаю, узнати, -аю
pracovna F	кабінет ч.
právě (ted')	якраз, саме зараз, щойно
představovat (se)	відрекомендувати(ся),
-uju (se) impf.	-ую(ся)

Chci (chtěl bych) se představit.
Chci vám představit svou sestru.
Těší mě, že vás poznávám.
Můžu vám nabídnout kafe?

Připijeme si? Na zdraví!
Šťastnou cestu!
Sedněte si! Sedni si!

jedna ruka	–	dvě ruce (F)
jedno oko (N)	–	dvě oči (F)
jedno ucho (N)	–	dvě uši (F)

představit (se), -ím pf. представити(ся), -влю(ся)
připíjet si na +Ak impf. пити, п'ю на.....

připíjím ti na
připít si, -iju si pf. п'ю за здоров'я *кого*
připravovat se (na +Ak)
-uju se impf. випити, -п'ю за здоров'я...

připravovat se (na +Ak)
-uju se impf. готуватися, -уюся
připravit (se), -ím pf. *до чого*

praha F. приготуватися, -влюся
ruka F. рука ж.

rychle швидко, негайно

sestra F. сестра ж.

sklenička F. стаканчик, келишок ч.,
чарка ж.,

souhlasit s +I, **-ím** impf. погоджуватися, -уюся
з *ким, чим*

škoda F, adv. шкода, жалко, жаль

telegram M. телеграма ж.

těší mě мені приємно

tykání N. звертатися, -аюся

tykat +D **(si)** impf. на „ти“ *до кого*

učitel M. учитель ч.

vykat +D **(si)** impf. звертатися, -аюся

на „ви“ *до кого*

vám (D) вам (займен., даваль. в.)

vino N. вино с.

všichni Mž усі/всі

všechny Mn, F, Ak Mž усі/всі

všechna N усі/всі

za hodinu через/за годину

zákusek M десерт ч., закуска ж.,

zdraví N здоров'я с.

zdravý, -á, -é здоровий, -а, -е

zvonit, -ím impf. дзвонити, -ню

zazvonit, -ím pf. подзвонити, -ню

Дозвольте представитися.

Дозвольте представити вам мою сестру.

Мені приємно з вами познайомитися.

Пригостити вас кавою?/Ви вип'єте чашку кави?

Дозвольте підняти тост. За здоров'я...!

Щасливої дороги!

Будь ласка, сідайте! Сідай!

одна рука	!	дві руки
одне(-о) око	!	дві очі
одне(-о) вухо	!	два вуха

Gr

ЧИСЛИВНИКИ 1000 – ∞ (ČÍSLOVKY 1000 – ∞)

jeden tisíc		1 000	
dva tisíce	} -e	2 000	1 tisíc 2, 3, 4 tisíce 5-9 tisíc
tři tisíce		3 000	
čtyři tisíce		4 000	
pět tisíc	} ! ⊗	5 000	
šest tisíc		6 000	
:			
sto tisíc		100 000	
:			
devět set tisíc (900 000)			
devět set devadesát devět tisíc (999 000)			

jeden milion		1 000 000	
dva miliony	} -y	2 000 000	1 milion 2, 3, 4 miliony 5-9 milionů
tři miliony		3 000 000	
čtyři miliony		4 000 000	
pět milionů	} -ů	jako „100 metrů“ (M) 5 000 000	
:			
sto milionů		100 000 000	
:			
devět set devadesát devět milionů osm set osmdesát osm tisíc (999 888 000)			

jedna miliarda (1 000 000 000)

dvě miliardy } -y miliardy jako „ženy“
3, 4 miliardy }

pět miliard } -⊗ miliard jako „5 hodin“ (F)
6 – ∞ miliard }

Přečtěte: 25 000, 69 204, 140 560, 250 600, 329 434, 400 805, 630 543, 780 000, 880 008, 977 773, 1 200 000, 15 000 000, 75 000 000

ZÁJMENO „SVŮJ“

(Займенники СВІЙ, СВОЯ, СВОЄ, СВОЇ
= мій, моя, моє..., твій, його, її, наш, ваш,
їхній...)

Займенник „SVŮJ“ (СВІЙ, СВОЯ...) = присвійний займенник, який виражає відношення до суб'єкта. Він відмінюється як займенник „můj“ (МІЙ, МОЯ ...). Цей займенник не виступає в формі називного відмінка.

у мене мій син, але!
мій/свій = власний стіл
у тебе твій син; твій/свій стіл
у нього його син; його/свій стіл
у неї її син; її/свій стіл
у нас наш син; наш/свій стіл
у вас ваш син; ваш/свій стіл
у них їхній син; їхній/свій стіл

Mám (rád) (+Ak):

sg.

pl.

svého syna
svůj stůl

Mž
Mn

své, svoje syny
stoly

моя/своя
твоя/своя
його/своя
її/своя
наша/своя
ваша/своя
їхня/своя

лампа

svou lampu
svoji

F

své, svoje lampy

моє/своє
твоє/своє
його/своє
її/своє
наше/своє
ваше/своє
їхнє/своє

мило

své auto
svoje

N

svá, svoje auta

Příklady:

Máte rád **svou (svoji)** práci?
Moje (má) práce je zajímavá.

Ano, mám rád **svou (svoji)** práci.
(já – mou → **svou**)

Pan Kubát hledá **svého** syna.
Jeho syn tady není.

(on – jeho → **svého**)

Navštěvujeme rádi **svoje (své)** přátele.
Naši přátelé jsou milí.

(my – naše → **svoje**)

Cv

- 1. **Vzor:** Chci vám představit **svou** sestru. To je . . . sestra.

já → moje To je **moje** sestra.

Petr otevírá svou knihu. Vidím knihu.
 Honza má na stole svoje noviny. My všichni čteme noviny.
 Pavel hledá svůj svetr. Já vím, že svetr je ve skříni.
 Mám rád svou práci. Líbí se ti práce?
 Čekám na svého kamaráda. Víš, kdo je kamarád?

- 2. **Vzor:** (moje sestra): Chci vám představit sestru

moje = já → **svou** sestru.

(můj bratr): Prohlížím si bratra na fotografii.
 (můj slovník): Nemám tvůj slovník, mám
 (vaše noviny): Máte noviny, nebo moje?
 (tvoje kamarádka): Nevidíš už někde kamarádku? Musíme jít.
 (jeho rodina): Jan má rodinu.

Gr

Множина, утворена від форм називного й знахідного відмінків

(NOMINATIV A AKUZATIV PLURÁLU)

Nom = **Kdo** to je? **Co** to je? Что це? Що це таке?
 Ak = **Koho** vidím? **Co** vidím? Кого я бачу? Що я бачу?

ж.р. + неж. і. ч.р. + с.р. ————— наз. в. + знах. в.

				тверді приголос.	м'які приголос.	
F Mn	ty	mé (moje) tvé (tvoje) naše, vaše	hezké moderní, její	ženy stoly (a > y)	přítelkyně, židle, skříň pokoje	! místnosti (-ost) ! paní
N	ta	tvá (tvoje) naše, vaše	hezká moderní, její	auta (o > a)	moře	! nádraží

! stůl – stoly, domy, nože (Mn)

ů > o

! to dítě (N) – pl.: **ty děti (F)**
 hezké dítě – pl. hezké děti

Mž — **Nom**
(жив. і ч. р.
– наз. в.)

ti	mí (moji) tví (tvoji) naši, vaši	mladí moderní, její	páni, muži	pánové Rusové Švédové Norové Arabové	! -tel, -an + é učitelé Američané Moravané ! Španělé
----	--	------------------------	---------------	--	--

-ové: переважно в односкладових, (менше) в двосклад.
означеннях народів і націй та народностей

! člověk – **lidé, lidi**
přítel – **přátelé**

! **Mž:** dobrý – dobří
hezky – hezčí
drahý – draží (дорогі)
tichý – tiší (тихі)
mladý – mladí
pátý – pátí
krásný – krásní

r > ř
k > c
h > z
ch > š
d > d' (di)
t > t' (ti)
n > ň (ni)

doktor – doktoři (лікарі)
úředník – úředníci (службовці)
pstruh – pstruzi (форель)
Čech – Češi (Čechové) (чехи)
kamarád – kamarádi (друзі)
student – studenti (студенти)
pán – páni (пани)

český – čeští
německý – němečtí

-ský > -ští
-cký > -čtí

ukrajinský – ukrajinští
! Ukrajinec – Ukrajinci (українці)

Mž — **Ak**

(жив. і ч. р. – знах. в.)

			тверді приголос.	м'які приголос.
ty	mé (moje), své, tvé (tvoje), (svoje) naše, vaše	mladé moderní, její	pány Američany	muže ! učitele (-tel), přátele manžele ! lidi

2 **dva + M** (dva muži, dva stoly)
dvě + F, N (dvě ženy, dvě auta) **!**

pan Kubát
paní Kubátová = manželé
Kubátovi

(подружжя
Кубатів)

Nom pl. (всі/усі)
každý všichni muži (Mž)
všechny stoly (Mn)
každá všechny ženy (F)
každé všechna města (N)

(любити)

rád Mb: rádi (muži mají rádi fotbal)
ráda F: rády (ženy i děti mají rády dort)
rádo

Ak Mž: všechny muže

jeho – nemění se (не відмінюється)
jejich – nemění se (не відмінюється)
její – jako „moderní“

Nom	sg.	pl.			sg.	pl.	sg.	pl.			
MŽ	ten	-	ti	i	=	pán	- páni	muž	- muži	i	
Mn	ten	-	ty	y	=	stůl	- stoly	+	pokoj	- pokoje	e
F	ta	-	ty	y	=	žena	- ženy	+	židle	- židle	
N	to	-	ta	a	=	město	- města	+	moře	- moře	

Mž	hezký	- hezcí	í
Mn	hezký	- hezké	é
F	hezká	- hezké	é
N	hezké	- hezká	á

můj	- moji, mí
můj	- moje, mé
moje (má)	- moje, mé
moje (mé)	- moje, má

Příklady na plurál:

Všichni studenti přijdou zítra v 7 hodin.

Vídím dobře **na všechny studenty**.

Čekají tady na vás **nějací Rusové**.

Nečekám **na Rusy**, ale **na Ukrajince**.

Tvoji přátelé přijdou taky?

Počkáme ještě **na tvé přátele**.

Manželé Novákoví píšou z Prahy.

Tamhle vidím **manžele Fišerovy**.

Jsou **všechny knihy** zajímavé?

Tamty **vysoké domy** se mi nelíbí.

Tyhle čtyři lístky jsou pro vás.

Na koleji mají **dva pokoje** spolu koupelnu.

Chceme **dvě kávy, dva džusy a nějaké zákusky**.

Усі студенти придуть завтра о сьомій.

Я добре бачу всіх студентів.

(На) вас тут чекають якісь росіяни.

Я чекаю не на росіян, але на українців.

Твої друзі теж придуть?

Ми почекаємо ще (на) твоїх друзів.

Нам пише із Праги подружжя Новаків.

Ось там я бачу подружжя фішерів.

Усі ці книжки цікаві?

Оті високі будинки мені не подобаються.

Ці чотири квитки для вас.

У гуртожитку кожні два номери мають спільну ванну.

Прошу дві кави з десертом і два соки.

To jsou + Nom

chytrí inženýři
dobří doktoři
drazí pstruzi
velcí Češi
starší Slováci
němečtí studenti
někteří úředníci
čeští profesori

Vídím + Ak

chytré inženýry
dobré doktory
drahé pstruhy
velké Čechy
staré Slováky
německé studenty
některé úředníky
české profesory

- 3. **Vzor:** Ten student je Ukrajinec. – pl.: **Ti studenti jsou Ukrajinci.**

Ten student	Ukrajinec.	Ta studentka	Ukrajinka.
Ten profesor	Čech.	Ta profesorka	Češka.
Ten muž je	Němec.	Ta žena je	Němka.
Ten cizinec (jsou)	Američan.	Ta cizinka (jsou)	Američanka.
Ten pán	Rus.	Ta paní	Ruska.
Ten doktor	Slovák.	Ta doktorka	Slovenka.

- 4. **Vzor:** Tam jsou studenti. – **Vidíš dobře ty studenty?**

Tam jsou studenti. Vidíš dobře ?	Tam jsou muži. Vidíš ?
úředníci	cizinci
doktoři	učitelé
Češi	lidé (lidi)
-y	-e
	-i

- 5. **Koupím:** 2 (jízdenka), 2 (lístek), 2 (dort), 2 (taška), 2 (chlebiček), 2 (kafe), 2 (čaj)

Na stole mám: pl. – tvůj svetr, váš dopis, tvou knihu, vaši učebnici

Na ulici vidím: pl. – starý dům, moderní obchod, velký autobus, nějakého muže, mladého cizince

pl. – nějakou ženu, starou věž, červenou tramvaj

pl. – bílé auto, hezké kino, malé dítě

Gr

МАЙБУТНІЙ ЧАС, УТВОРЕНИЙ ВІД ОДНОВИДОВИХ ДІЄСЛІВ

(IMPERFEKTIVNÍ FUTURUM)

a) **БҮ́Т:**

(já) budu	(my) budeme
(ty) budeš	(vy) budete
(on) bude	(oni) budou

nebudu	nebudeme
nebudeš	nebudete
nebude	nebudou

БУТИ:

я буду	ми будемо
ти будеш	ви будете
він, вона, воно буде	вони будуть

Příklady:

Zítřa **bude** středa.

Budu doma až večer.

(Приклади:)

Завтра **буде** середа.

Я **буду** дома тільки (аж) увечері.

Budou dvě hodiny.
Budete v neděli večer doma?
 Jak dlouho **budeš** ještě nemocný?
 Zítra **nebude** vyučování?

Скоро две години.
 Чи ви будете в неділю ввечері дома?
 Як довго ти ще будеш хворіти?
 Завтра занятя нема?

budu
nebudu + Infinitiv IMPF.

Brzo **budu mít** dovolenou.
 V neděli **budu studovat**.
 Už **nebude kouřit**.
Budeme si tykat?
Nebudou souhlasit.

Скоро в мене буде відпустка.
 У неділю я готуватимуся до занять.
 Він уже не буде курити.
 Ми будемо з вами на „ти“?
 Вони не погоджуватимуться (з тим, ...)

Майбутній час, утворений від модальних дієслів:

chci – **budu chtít**
 nemůžeme – **nebudeme moci (moci)**
 umějí – **budou umět**
 musíš – **budeš muset**
 nesmíte – **nebudete smět**

я буду хотіти
 ми не будемо могли/не зможемо
 вони знатимуть/вмітимуть, вони будуть...
 тобі буде треба, ти будеш повинен
 ви не будете сміти

Zítra **budete muset zůstat** celý den doma.

Завтра ви будете повинні / вам треба буде залишитися цілий день дома.

b) **Udělám to hned.**
 ● jen 1 akce
Skončím už za chvíli.
 — akce končí
 — je ohraničená časově
 ↓
PERFEKTIVNÍ FUTURUM

Я це зроблю зараз.
 ● тільки одна дія
 Я закінчу це вже за хвилину./
 Я кінчатиму вже за хвилину.
 — дія закінчується
 — вона має щодо часу певну межу тривання

Budu to dělat celý den.
akce trvá
 Každé ráno si **budu kupovat** noviny.
akce se opakuje
 2x, 3x, 4x...
 ↓
IMPERFEKTIVNÍ FUTURUM

Я це буду робити цілий день. / Я це робитиму... дія триває
 Кожного ранку я буду купувати газету. / Я купуватиму...
 дія повторюється
 2x, 3x, 4x...

budu + imperfektivní verbum v infinitivu

Příklady:

Napíšu ti hned zítra.
Dopis **budu psát** určitě hodinu.

Tu knihu **si přečtu** rád.
Dneska večer **si budu číst**,
nebudu se dívat na televizi.

Prohlédnu si muzeum.
Celé odpoledne **si budu prohlížet** Prahu.

Я зразу ж завтра тобі напишу.
Лист я писатиму точно годину.

Цю книжку я прочитаю з великим задоволенням.
Сьогодні ввечері я читатиму й не буду дивитися
телевізор (телепередачі).

Я огляну музей.
Увесь час після обіду я оглядатиму пражські
пам'ятки.

A: Kdy budeš zítra doma?

B: Dopoledne budu v práci, ale v jednu hodinu už budu doma.

A: Co budeš dělat večer?

B: Zůstanu doma a budu se dívat na televizi.

A: Máš už lístky do divadla?

B: Ne, budu je mít až zítra.

A: Pane profesore, kdy budete mít čas na konzultaci?

B: Dneska ne, ale zítra budu mít čas ve čtyři hodiny. Najdete mě v pracovně.

Cv

□ 6. Doplňte perfektivní, nebo imperfektivní verbum

(Доповніть подані дієслова доконаного або недоконаного виду):

otvírat – otevřít: Někdo zvoní, jdu
Jsou na stole skleničky? Už tu láhev.

připravovat se – připravit něco:
Půjdu spát, jen ještě musím knihy do školy.
Konference bude za měsíc. Už se na ni ?

představovat se – představit někoho:
„Já jsem Pavel Nový,“ nový kolega.
„Chci vám svého bratra.“

loučit se – rozloučit se:

„Za chvíli se už musím , v osm hodin musím být na nádraží.“

„Na shledanou a šťastnou cestu!“ paní Nová.

připíjet si – připít si: „ ?“ ptá se Pavel. „Mám už chuť na víno.“

„Na tvoje zdraví!“ Pavel. „Na tvé taky,“ Jana.

vítat – přivítat: „Dobrý den. Pojd'te dál!“ návštěvu paní Nová.

Zítra přijde nový kolega. Kdo ho ?

☐ **7. Co budeš zítra dělat?**

Zítra budu

pracovat.
studovat materiály
dívat se na televizi
poslouchat magnetofon
procházet se
číst si
připravovat se na konferenci

Nebudu

číst tvůj materiál,
psát dopis
dívat se na ten film
poslouchat tu novou desku
poslouchat v rádiu ministra
vařit dneska večer
potřebovat tu knihu

nemám čas.

☐ **8. Řekněte ve budoucnosti** (Скажіть у майбутньому часі):

Vzor: Večer (se dívám) na televizi. – Večer **se budu dívat** na televizi.

Každé ráno (kupuji) noviny.

Celý večer (si čtu).

Co (děláš) v sobotu večer?

Kolik je hodin? Už (jsou) 4 hodiny.

(Jsem) rád, když přijdete.

Nevím, jestli (rozumím) česky.

Dneska nemám čas, (učím se) až zítra.

Zítra (mám) volno.

Už (nekouřím), není to zdravé.

Ted' to nepotřebuju, (potřebuju to) zítra.

Zítra ještě (musím koupit) chlebičky.

Nevím, jestli v pondělí (musím jít) na fakultu.

Gr

KDYŽ

Складнопідрядні речення з підрядним умови

1. **když = jestliže = jestli**

коли, якщо, як, коли б, якби, аби

Jestliže > budu mít čas, přijdu.
Když >Якщо > в мене буде час, я прийду.
Коли >

Když > budeš ještě zítra nemocný, přijdu tě navštívit.

Jestli > Якщо ти будеш ще завтра хворіти,
я до тебе зайду.

! Nevím, jestli přijdu.

Я не знаю, чи прийду.

Складнопідрядні речення з підрядним часу

2. **když, až**коли, як, якже, поки, доки, відколи,
тільки що, як тільки, ледве, лиш, лише,
скоро, шойно...**Když** jsem nemocný, nemůžu studovat.

Коли я хворію, я не можу готуватися ...

Když piju kafe, musím kouřit.

Коли я п'ю каву, я обов'язково курю.

Když jsem byl nemocný, ležel jsem.

Коли я хворів, я лежав у ліжку.

Až budu mít čas, budu studovat.Як тільки/коли матиму час, я буду
готуватися ...**Až** vypiju kávu, napíšu dopis.Як тільки/коли/після того як вип'ю
каву, я напишу лист(-а).

Přijď, až přijedeš!

Як/як тільки приїдеш, зайді/прийди до мене!

Минулий час.	} КОЛИ	KDYŽ KDYŽ AŽ
Теперішній час.		
Майбутній час.		
	— КОЛИ, ЯК, ЯК ТІЛЬКИ, ПІСЛЯ ТОГО ЯК...	

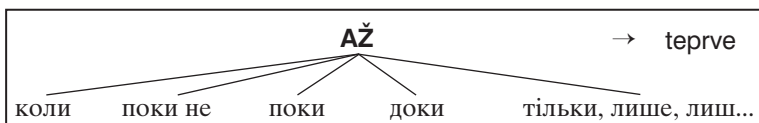
!

Tramvaj jede **až** na náměstí.

Трамвай їде аж до площі/до самої площі.

Přijdu dnes **až** v 8 hodin.

Сьогодні я прийду тільки (аж) о восьмій.

Cv

□ 9. Přeložte (Перекладіть):

Коли я повернуся додому, я ще читатиму. – Коли він прийде, ми вип'ємо кави. –

Аж до якої зупинки йде той трамвай? – Чому Томаш прийде сьогодні аж о десятій годині ввечері? – Коли (якщо) буде хтось дзвонити, відчинимо двері. – Коли в мене відпустка, я їжджу в Німеччину. – Цей потяг ходить аж до Брно? – Сьогодні наш професор/учитель/викладач прийде аж (трошки) пізніше. – Я буду чекати, поки/доки ти не прийдеш.

□ 10. Zeptejte se svého kolegu, co dělá nebo bude dělat:

(Запитайте колегу, що він зараз робить або що він робитиме:)

Коли ти будеш у Празі
в тебе гості
в тебе буде відпустка
ти йдеш у гості
до тебе приходять у гості

сидиш у кафе
ти захворієш
ти дістаєш подарунок
твій приятель запізняється
автобус не ходить аж до вокзала

NÁVŠTĚVA

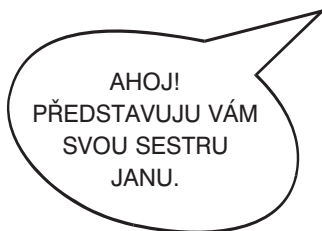
Je sobota, dvě hodiny odpoledne. Kubátovi jsou doma a čtou. Najednou někdo zvoní a paní Kubátová jde otevřít. Když se vrací, drží v ruce telegram.

„Pavle, telegram od Heleny! Přijede dneska vlakem na Hlavní nádraží ve dvě hodiny. Ale to je právě teď! To už nemůžeme jít naproti.“

„Přijede Helena? To je fajn. Musí přijít sama, myslím, že tady bude asi za hodinu.“

„Už za hodinu? Musím jít rychle něco koupit, nic tady nemám. Co mám koupit?“

„Kafe máme doma, můžeš koupit tři nebo čtyři zákusky nebo chlebičky.“

Ve tři hodiny někdo zvoní a za chvíli už Kubátovi vítají Helenu.

„Ahoj, Heleno! To jsme rádi, že tě zase vidíme.“

„Ahoj! Já jsem taky ráda. A tady vám chci představit svou sestru Janu.“

„Těší nás, že vás poznáváme. Já jsem Monika Kubátová a to je můj manžel Pavel. Pojd'te dál!“

„Sedněte si! Můžu vám nabídnout kávu nebo čaj?“ ptá se Monika Kubátová.

„Já si dám kávu a ty, Jano?“ říká Helena.

„Já taky, děkuju.“

„Kouříte?“ nabízí Pavel Kubát cigarety.

„Děkuju, nekouřím já ani Helena. Ale myslím, že si můžeme tykat, souhlasíte?“ odpovídá Jana.

„Rád. Připijeme si na to,“ říká Pavel a už otvírá láhev vína. Paní Kubátová připravuje skleničky a za chvíli si už všichni připíjejí: „Na zdraví! A na tykání!“

V šest hodin se Helena podívá na hodinky.

„Za hodinu jede vlak, musíme se rozloučit.“

„Škoda, že už musíte jít. Děkujeme za milou návštěvu,“ loučí se Kubátovi.

„Kdy zase přijedete do Prahy?“

„Za dva měsíce budu mít dovolenou, a když budu mít čas, určitě přijedu. Ještě napíšu,“ říká Helena.

„Šťastnou cestu!“

Pojďte dál! Odložte si!
 Sedněte si! = Posad'te se, prosím!
 Udělejte si pohodlí!
 Mohu vám nabídnout šálek kávy nebo čaje?
 Děkuji, neobtěžujte se.
 To je pro mě maličkost.
 Prosím ke stolu.
 Poslužte si!
 Vezměte si!
 Můžu vám přidat?
 Děkuju, jen trochu (jen kousek).
 Ne, děkuju, to opravdu stačí.
 Už nemůžu.
 Přijď'te k nám někdy!
 Děkuju za pozvání, až budu moci, přijdu.
 Mohl bych vás dnes pozvat na večeři?

Bohužel, dnes nemůžu. Zítra velmi rád(a).

Nevyrušuju?
 Naopak, dlouho jsme se neviděli.
 Nebudu vás dlouho zdržovat.
 Jsem rád, že vás zase vidím.
 Rád bych se s vámi rozloučil.
 Bohužel už musím jít.
 Děkuju za hezký večer.
 Já děkuju za návštěvu.
 Přijď'te zase brzy, jste vždy vítán.
 Díky za milou návštěvu.

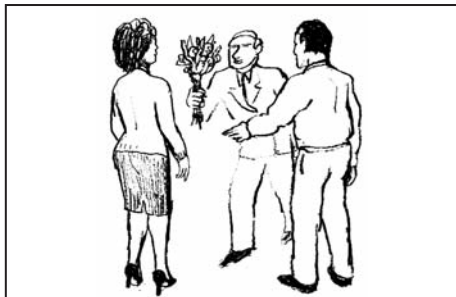
Проходьте! Роздягайтесь!
 Сідайте, будь ласка!
 Влаштуйтесь якнайзручніше!
 Вас пригостити чашкою кави або чаю?
 Дякую, не турбуйтеся!
 Це-дрібноці./Нема про що говорити.
 Сідайте до столу, будь ласка!
 Пригощайтесь!
 Пригощайтесь!
 Вам іще налити,...?
 Дякую, лише трошки.
 Ні, дякую, досить.
 Я вже більше не буду...
 Зайдіть до нас коли-небудь!
 Дякую за запрошення, якщо зможу / буду могли, прийду.
 Чи ми не могли б сьогодні разом повечеряти?
 Вас можна сьогодні запросити на вечерю?
 Шкода, але сьогодні я не зможу. Завтра із задоволенням прийду.
 Пробачте, я вас не турбую?/я вам не буду заважати?
 Ні, навпаки, ми давно з вами не зустрічалися.
 Я не буду вас довго затримувати.
 Я радий вас знову бачити.
 Я хотів би з вами попрощатися.
 Шкода, але мені вже треба йти.
 Дякую за приємний вечір.
 А я дякую за те, що ви прийшли.
 Зайдіть знову, ми вас чекатимо.
 Спасибі за милий візит.

KUBÁTOVI MAJÍ NÁVŠTĚVU

Kubátovi doma a čekají
 „Nemáš cigaretu?“ ptá se pan Kubát.
 „To víš, že Ale kouříš, to není
 zdravé,“ odpovídá paní Kubátová.
 „Když čekám, musím“, říká pan
 Kubát.

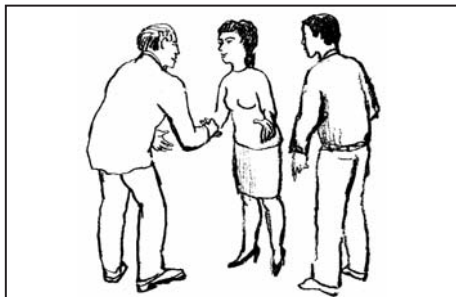
Návštěva Je to pan Čapek
z, kolega z práce.
„Ahoj! dál!“ vítá ho pan Kubát.
Paní Kubátová ještě nezná, proto se
představuje: „Dobrý Já jsem Petr
Čapek.“
„ mě, jsem ráda, že“, říká paní
Kubátová. „A děkuju za květiny.“

Paní Kubátová kávu a dort.
„Děkuju“, děkuje pan Čapek.
Pan Kubát nabízí cigaretu: „ ?“
„Ne, nekouřím, není to“, říká pan
Čapek.

„Už bude hodin, musím V sedm
hodin jede vlak. Musím najít taxi, už nemám
čas,“ říká pan Čapek.
„Tam dole jedno taxi, podívej!“
pan Kubát.
„To je dobře. Nemusím se bát, že přijdu“

„Děkujeme za“, loučí se paní Kubá-
tová.
„Kdy zase ?“ ptá se pan Kubát.
„Za tři měsíce budu mít a myslím, že
. Ale teď už pospíchat. Na shle
danou!“ pan Čapek.
„ cestu!“ Kubátovi.

Cv

□ 11. **Odpovídejte podle textu** (Відповідайте згідно з прочитаним текстом):

Kdy jsou Kubátovi doma? Od koho má paní Kubátová telegram? Kdy přijede Helena? Jdou Kubátovi naproti na nádraží? Proč nejdou? Co musí paní Kubátová koupit? Kdy zvoní Helena? Co říká? Co se ptá Monika Kubátová? Co nabízí pan Kubát? Na co si připsjejí? Kdy se musí Helena a její sestra rozloučit? Kdy zase přijedou do Prahy?

□ 12. **Přeložte** (Перекладіть):

Novák: Добрий день! Дозвольте представити вам мого брата Томаша.

Kubátová: Добридень, пане Новаку. Мені дуже приємно познайомитися з вашим братом. Мій чоловік іде на роботу, він прийде трошки пізніше.

Novák: Нічого. Якщо ви не проти, ми його почекаємо, пані Кубатова.

Kubátová: Звичайно, почекайте. Вас можна пригостити кавою чи келишком вина?

Novák: Дякуємо, ми питимо каву.

Kubátová: Пригощайтеся бутербродами й кавою.

A: Ви будете курити/ви хочете закурити?

B: Дякую, я не палю.

A: Мені треба вже попрощатися. Мій поїзд відходить за годину. Дякую за приємний вечір.

B: А я дякую за милий візит. Зайдіть знову, я буду дуже рада. До побачення!

A: Прошу до столу. Пригощайтеся! Беріть торт, бутерброди, вино й пиво.

B: Дякую, я візьму лише кусок торта.

A: Це мало. Може, вам іще кусок покласти?

B: Ні, дякую, досить.

A: Чи ми не могли б сьогодні разом повечеряти?

B:

A: Я вас не турбую? Уже восьма година.

B:

A: Зайдіть знову, ми будемо дуже раді.

B:

A: Ten pokoj je ale hezký!

B: Myslíš?

A: Nelíbí se ti?

B: Moc ne. Ale líbí se mi, že je velký.

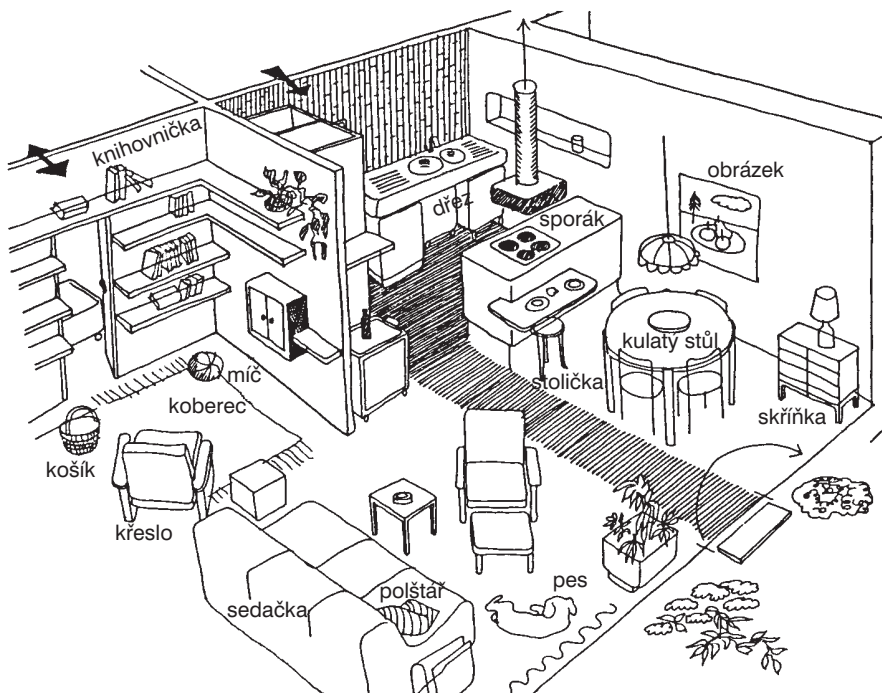
A: Ten pokoj je ale hezký!
krásný!
nádherný! (чудовий)
fantastický!

B: Myslíš?

A: Nelíbí se ti?

B: Moc ne.
Moc se mi nelíbí.
Ale líbí se mi, že je velký.
jak je velký.
jak je světlý. (світлий)

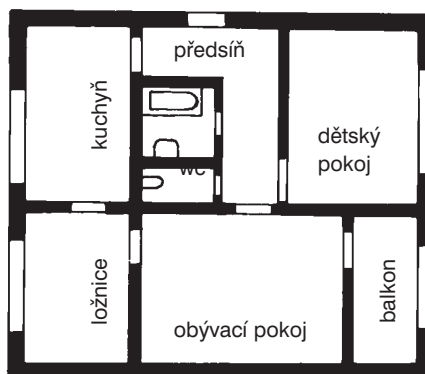
Co se vám líbí v pokoji?

Líbí se mi

krásné obrázky
ta dvě křesla
nová sedačka
knihovničky
malý koberec
květiny u okna
malá skříňka v rohu
jídelní stůl
pes, který leží u sedačky

- 13. Je velký tento byt?
Jak se jmenují pokoje v bytě?
Kde spíte?
Kde jíte?
Kam posadíte návštěvu?
Kde se myjete?
Kam dáte postele?
Kam dáte jídelní stůl?
Kde si svlékáte kabát?
Kde můžete být, když je hezky?

kuchyň (F)	кухня
chodba	передпокій, прихожа
koupelna	ванна
WC (vé cé)	убиральня/туалет
ložnice	спальня
obývací pokoj	вітальня
dětský pokoj	дитяча кімната
balkon	балкон

- G – do obývacího pokoje
do dětského pokoje
L – v obývacím pokoji
v dětském pokoji
na chodbě, na balkoně

KONVERZACE

obchodní zástupce
sekretářka
ředitel

торговий представник ч. (тп)
секретарка ж. (с)
директор ч. (д)

OZ: Prosím vás, je přítomen pan ředitel?

S: Ano, koho mám ohlásit?

OZ: Zde je moje navštívenka. Zeptejte se, prosím, jestli mě může přijmout. Omlouvám se, že jsem svou návštěvu nemohl ohlásit předem.

S: Počkejte, prosím, zeptám se. Ano, pan ředitel vás za chvíli přijme. Posad'te se.

Ř: Promiňte, že jste musel čekat. Co si přejete?

OZ: Jsem zástupce firmy, která má zájem o spolupráci s vaším podnikem. Zde je dopis od našeho ředitele.

Ř: To nás těší. Můžeme si o tom promluvit.

ТП: Скажіть, будь ласка, директор приймає?

С: Так. А кого представити?

ТП: Прошу, моя візитна картка. Запитайте, будь ласка, чи він може мене прийняти. Пробачте, що я вас не попередив про свій візит.

С: Зачекайте, будь ласка, я запитаю. Так, директор вас прийме через кілька хвилин. Сідайте.

Д: Пробачте, що я вас примусив чекати. Ви в якій справі?

ТП: Я представник фірми..., яка зацікавлена в співробітництві з вашим підприємством. Ось вам лист від нашого директора.

Д: Ми дуже раді. Ми можемо про це поговорити.

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchajte:* Nevíš, kde bude večer pan Kubát? V hotelu?

Myslím, že bude v hotelu.

b) *Odpovídejte:*

Nevíš, kde bude večer pan Kubát? V hotelu?

Myslím, že bude v hotelu.

Nevíš, kdo bude dneska dělat večeri? Otec?

Myslím, že ji bude dělat otec.

Nevíte, kdy bude mít váš německý

Myslím, že bude mít čas

kolega čas? Ve tři hodiny?

ve tři hodiny.

Nevíte, kdy budu muset vrátit tu knihu?

Myslím, že ji budete muset

Za měsíc?

vrátit za měsíc.

Nevíš, jestli budou Kubátovi chtít zítra přijít?

Myslím, že budou chtít přijít.

2. a) *Poslouchajte:* Co budeš dělat, až skončíš?

Až skončím, uvařím si kafe a budu si číst.

b) Odpovídejte:

Co budeš dělat, až skončíš?

Až skončím, uvařím si kafe a budu si číst.

Co budeš dělat, až přijdeš domů?

Až přijdu domů, uvařím si kafe a budu si číst.

Co budeš dělat, až odejde návštěva?

Až odejde návštěva, uvařím si kafe a budu si číst.

3 a) Poslouchajte: Máte ještě nějaké cigarety? Ne, nemám už žádnou cigaretu.**b) Odpovídejte:**

Máte ještě nějaké cigarety?

Ne, nemám už žádnou cigaretu.

Máte ještě nějaké otázky?

Ne, nemám už žádnou otázku.

Máte ještě nějaké jízdenky?

Ne, nemám už žádnou jízdenku.

4. a) Poslouchajte: Vidiš tam ty děti?**Ne, nevidím tam nikoho.****b) Odpovídejte:**

Vidiš tam ty děti?

Ne, nevidím tam nikoho.

Vidiš tam ty muže?

Ne, nevidím tam nikoho.

Vidiš tam ty ženy?

Ne, nevidím tam nikoho.

Vidiš tam ty mladé cizince?

Ne, nevidím tam nikoho.

5. a) Poslouchajte: Představuji ti svou sestru Hanu.**Těší mě, že vás poznávám. Budeme si tykat?****b) Reagujte:**

Představuji ti svou sestru Hanu.

Těší mě, že vás poznávám.

Budeme si tykat?

Představuji ti svého kamaráda Pavla.

Těší mě, že vás poznávám.

Budeme si tykat?

Představuji ti svého přítele Honzu.

Těší mě, že vás poznávám.

Budeme si tykat?

Představuji ti svou kamarádku Janu.

Těší mě, že vás poznávám.

Budeme si tykat?

6. a) Poslouchajte: Právě přicházejí Petr Novák a jeho manželka.**Novákovi jsou tady? To je fajn.****b) Reagujte:**

Právě přicházejí Petr Novák a jeho manželka.

Novákovi jsou tady?

To je fajn.

Právě přichází Karel Svoboda a jeho manželka.

Svobodovi jsou tady?

To je fajn.

Právě přichází Pavel Fišer a jeho manželka.

Fišerovi jsou tady?

To je fajn.

7. a) *Poslouchejte: Jsou už tady všichni studenti?*

Ne, ještě čekáme na dva studenty.

b) *Odpovídejte:*

Jsou už tady všichni studenti?
Jsou už tady všichni kolegové?
Jsou už tady všichni cizinci?
Jsou už tady všichni Američané?
Jsou už tady všichni učitelé?

Ne, ještě čekáme na dva studenty.
Ne, ještě čekáme na dva kolegy.
Ne, ještě čekáme na dva cizince.
Ne, ještě čekáme na dva Američany.
Ne, ještě čekáme na dva učitele.

8. a) *Poslouchejte: Ahoj, Heleno!*

To jsem ráda, že tě vidím.

b) *Reagujte:*

Ahoj, Heleno!
Ahoj, Pavle!
Ahoj, Heleno a Pavle!
Dobrý den, pane Kubáte a paní Kubátová!

To jsem ráda, že tě vidím.
To jsem rád, že tě vidím.
To jsme rádi, že tě vidíme.
To jsme rádi, že vás vidíme.

9. a) *Poslouchejte: Na co si přijijeme? Na zdraví? Ano, přijijeme si na zdraví.*

b) *Odpovídejte:*

Na co si přijijeme? Na zdraví?
Na co si přijijeme? Na tykání?
Na co si přijijeme? Na štěstí?
Na co si přijijeme? Na všechno dobré?

Ano, přijijeme si na zdraví.
Ano, přijijeme si na tykání.
Ano, přijijeme si na štěstí.
Ano, přijijeme si na všechno dobré.

10. a) *Poslouchejte: Kdy se vrátí manžel?*

Vrátí se až za tři měsíce.

b) *Odpovídejte:*

Kdy se vrátí manžel?
Kdy pojedete na dovolenou?
Kdy začne konference?
Kdy budete mít česko-německý slovník?

Vrátí se až za tři měsíce.
Pojedu až za tři měsíce.
Začne až za tři měsíce.
Budeme ho mít až za tři měsíce.

11. a) *Poslouchejte: Petr není ještě doma? Kdy přijde?*

Přijde asi za hodinu.

b) *Odpovídejte:*

Petr není ještě doma? Kdy přijde?
Hledám pana doktora Kubáta.
Nevíte, kdy bude v pracovně?
Ty to ještě nemáš? Kdy to, prosím tě, uděláš?
Ty ještě pracuješ? Kdy skončíš?

Přijde asi za hodinu.
Bude tam asi za hodinu.
Udělám to asi za hodinu.
Skončím asi za hodinu.

atmosféra F
blahopřát +D k +D
blahopřeu impf.
poblahopřát pf.

– přeu
centrum (G -a) N
děkovat +D za +Ak

-uju impf.
poděkovat pf.
dohodnout se pf.

dohodnu se
dřív(e)
důležitý, -á, -é

dvakrát
espresso N
hlavně
hodně = mnoho = moc
chata F
chutnat +D impf.

jednání N
k, ke +D
krásně
líto

je mi líto
lyže F pl.
lyžovat impf.

lyžuju
mléko N
nadiktovat +D +Ak
-uju pf., **diktovat** impf.

nakonec
nervózní
obchodní

objednávat, -ám impf.
objednat pf.
odpovědět +D na +Ak pf.

odpovím,
oni odpovědí
odpovídat, -ám impf.

omlouvat (se) +D
-ám impf.

omluvit se, -ím se pf.
onemocnět, -ím pf.
partner M
partnerka F

атмосфера ж.
 поздравляти, -яю/вітати,
 -аю *кого з чим*
 поздоровити, -влю/
 привітати, -аю *кого з чим*
 центр, осередок ч.

дякувати, -ую
кому, чому за що
 подякувати, -ую
 домовитися, -влюся/
 умовитися, -влюся *про що*
 раніше

важливий, -а, -е,
 серйозний, -а, -е
 два рази, двічі
 кава експрес
 головним чином/головне

багато
 дача ж.
 смакувати,
 подобатися *кому що*
 переговори ч. множ.

до
 гарно, прекрасно, чудово
 шкода, жаль ж.
 мені шкода/жаль

лижи ж. множ.
 бігати, -аю, ходити,
 -джу на лижах
 молоко с.

продиктувати, -ую
кому що, диктувати
 нарешті, врешті
 нервозний, -а, е
 торговельний, -а, -е,
 торговий, -а, -е

замовляти, -яю *що*
 замовити

відповісти, -вім
кому на що
 вони відповідають
 відповідати, -аю
 перепрошувати, -ую,
 просити, прошу
 пробачення *за що*
 перепросити, -прошу
 захворіти, -ію
 партнер ч.
 партнерка ж.

plánovat, -uju impf.
naplánovat pf.
pomáhat +D, **-ám** impf.
pomocť, pomůžu pf.
prázdniny F pl.
prominout +D +Ak pf.
prominu,

promiň(te)!

prosinec M
proti +D
první
půl hodiny
rodiče M pl.
rozumět +D, **-ím** impf.
porozumět pf.

růže F
sekretářka F
sejít se pf.
sejdeme se
scházet se impf.
Silvestr M
služební
strávit, -ím pf.

trávit impf.
svátek M
takže
telefonicky
teplo adv., N
trvat, -á impf.

potrvat pf.

týden M
Vánoce F pl.
věřit +D, **-ím** impf.
uvěřit, -ím pf.

vůbec
zatím
zdržet se, -ím se pf.

zima adv., F
zimní
zlobit se (na +Ak) impf.

планувати, -ую
 запланувати, -ую
 (до)помагати, -аю,
 (до)помогти, -можу
 канікули pl. tant.
 простити, прошу *кому що*,
кого за що, вибачити, -бачу,
 пробачити, -бачу
 пробач(те)/вибач(те)!

грудень ч.
 проти, напроти + Род. в.
 перший, -а, -е
 півгодини
 батьки множ.
 розуміти, -ію *кого що*
 зрозуміти *кого що*
 троянда ж.

секретарка ж.
 зустрітися, зійтися,
 ми зустрінемося, зійдемося
 зустрічатися, сходитися
 переддень Нового року
 службовий, -а, -е
 провести, -веду,
 перебути, -буду
 проводити, -джу
 свято с.

тому
 по телефону
 тепло с.; теплота ж.
 тривати, -ає,
 продовжуватися, -ується
 потривати,
 продовжитися
 тиждень ч.
 різдво с.

вірити, -рю *кому, чому*
 повірити *в кого, що, кому, чому*

взагалі, загалом
 поки що, поки
 пробути, -буду, залишитися,
 -шуся; затриматися, -аюся,
 задержатися, -жуся
 зима ж.
 зимовий, -а, -е
 сердитися, -джуся,
 гніватися, -аюся *на кого*

Blahopřeju manželce k svátku.
Poděkovala jsem mu **za růže.**
Dohodli jsme se, že se sejdeme v 6.
 Ta káva **mi chutnala.**
 Nerada **lyžuju.**
 Rychle jsem **se naobědval.**
Objednal jsem dvě kávy.
 Hned **ti odpovím.**
Omlouvám se, že jsem přišel pozdě.
 Chci **se ti omluvit.**
 Dcera **onemocněla.**
Plánujeme hezké **prázdniny.**
 Nechceš **pomocť**? Rád ti **pomůžu.**
Pomáhám manželce hodně.
Promiňte! Neviděl jsem vás.
Vůbec ti nerozumím.
 Prázdniny **strávíme na chatě.**
 Prázdniny **trvají dva týdny.**
Věřím, že přijde. Asi se někde **zdržel.**

Я поздоровляю/вітаю жінку зі святом.
 Я подякувала йому за троянди.
 Ми домовилися зустрітися о шостій.
 Кава мені подобалася/ смакувала.
 Я не люблю ходити/бігати на лижах.
 Я швидко пообідав.
 Я замовив дві кави.
 Я зараз тобі відповім.
 Пробачте, я запізнився.
 Я хочу попросити у тебе пробачення/вибачення.
 Наша донька захворіла.
 Ми плануємо якнайкраще провести канікули.
 Тобі не треба допомогти? Я з радістю тобі поможу.
 Я багато помагаю сво й жінці.
 Пробачте, я вас не бачив.
 Я взагалі тебе не розумію.
 Канікули ми проведемо на дачі.
 Канікули тривають два тижні.
 Я не сподіваюся, що він прийде.
 Він, здається, десь задержався.

Gr

3. ДАВАЛЬНИЙ ВІДМІНОК ОСОБОВИХ ЗАЙМЕННИКІВ

(DATIV OSOBNÍCH ZÁJMEN)

JÁ	TY	ON (ONO)	ONA	MY	VY	ONI, ONY, ONA
mi (ke) mně	ti (k) tobě	mu jemu	ji k ní	(k) nám	(k) vám	jím k nim
мені до мене	тобі до тебе	йому до нього	їй до неї	нам до нас	вам до вас	їм до них!!

!! Чеському давальному відмінку з прийменником відповідає в укр. мові родовий відмінок з прийменником „до“.

Líbí se mi to.
Mně se to líbí.

mi X mně

Мені це
подобається.

mně
 tobě
 jemu

} – На початку речення,
 там де є наголос.

!

Další příklady:

Vadí ti to?	ti x tobě	Тобі це заважає?
Tobě to vadí? Mně ne.		Тобі це заважає? Мені ні.
Hodí se mu to?	mu x jemu	Йому це підходить?
Jemu se to hodí, ale jí ne.		Йому це підходить, але їй ні.

k, ke = до

Přijdeš ke mně večer?	Ти прийдеш до мене ввечері?
Přijdu k tobě večer.	Я прийду до тебе ввечері.
Přijdete k nám večer?	Ви до нас прийдете ввечері?
Přijdeme k vám večer.	Ми до вас прийдемо ввечері.
Půjdu k němu na návštěvu.	Я піду до нього в гості.
Půjdu k ní na návštěvu.	Я піду до неї в гості.
Půjdu k nim na návštěvu.	Я піду до них у гості.

!

jemu x k němu jí x k ní jim x k nim

ДІЄСЛОВА, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ З ДАВАЛЬНИМ ВІДМІНКОМ

(SLOVESA S DATIVEM)

недок.	док.		недок.	док.
blahopřát	poblahopřát		поздоровляти/	поздоровити/
děkovat	poděkovat		вітати	привітати
líbit se	-----		дякувати	подякувати
odpovídat	odpovědět		подобатися	-----
pomáhat	pomocť (-ci)		відповідати	відповісти
patřit	-----		(до)помагати	(до)помогти
rozumět	porozumět	(+D)	належати	-----
telefonovat	zatelefonovat		розуміти	зрозуміти
			телефонувати/	зателефонувати/
věřit	uvěřit		дзвонити	подзвонити
radit	poradit		вірити	повірити/увірувати
			радити	порадити

Kolik je ti let?
Je mi 25 let.
Jak vám je?

Скільки тобі років?
Мені 25 років.
Як ви себе почуваєте?

Příklady:

!

Já **ti** nerozumím
Tobě nerozumím, ale **jemu** ano.

Я тебе не розумію.
Тебе я не розумію, але його так.

Děkuju **vám**.
 Zítra **mu** zatelefonuju.
 Proč **mi** nevěříte?
 Ta kniha patří **jemu**.
 Musíme **jim** poblahopřát.

Oni **ti** nechtějí odpovědět?
 Napíšu **vám** dopis.

SI Koupím **si** lístek.
 JÁ →
 Obléknu **si** svetr. Vezmu **si** dort.

Piju kávu a **k ní si** dám dort.
 Obléknu si nový svetr a **k němu si**
 vezmu ty hnědé kalhoty.
 Rodiče se už vrátili, půjdu **k nim**
 dnes večer.

Дякую вам.
 Завтра я йому подзвоню/зателефоную.
 Чому ви мені не вірите/довіряєте?
 Це його книжка./Ця книжка належить йому.
 Ми повинні/нам треба їх поздоровити/
 привітати.
 Вони тобі не хочуть/не бажають відповісти?
 Я напишу вам лист(-а).

Koupím **ti** lístek.
 JÁ → TY

Зараз я п'ю каву й візьму кусок торта.
 Я одягну новий свetr, а до нього
 підходять ці коричневі штани.
 Батьки вже повернулися (додому),
 я зайду до них сьогодні ввечері.

Cv

□ 1. Doplňte ve správném tvaru

(Доповніть до речень відповідну форму займенника):

TY Řeknu to zítra. Napíšu až za týden.
VY Děkuju moc. Hned to vysvětlím.
ON Dám ten slovník, nepotřebuju ho. Je zima?
ONA Přijdu k v 8 hodin. Líbí se ten obraz?
 Mně se to nehodí, ale ano.
 Jaký dárek vybereš k svátku?

□ 2. Odpovězte:

Kolik vám je let?
 Je vám zima, nebo teplo?
 Líbí se vám v Praze?
 Je vám líto, že nemáte dovolenou?
 Mám čas ve čtyři. Hodí se vám to?
 Kdo vám to vysvětlí?
 Kdy vám bude Petr telefonovat?
 Objednáte mi kávu s mlékem?
 Otevřete mi dveře? Mám dvě těžké tašky.

Kdy ke mně zase přijдете?
Proč mu to neřeknete česky?
Sednu si vedle vás. Nevadí vám to?

□ 3. Zeptejte se svého kolegy (Запитайте свого колегу):

чи він розуміє, коли ви говорите по-чеськи/чеському
може відповідати по-чеськи
може подякувати їм

чи професор/викладач/учитель висвітлить/пояснить вам граматику
чи ця сумка його
чи він не хоче випити чашку кави
скільки йому років
коли він подзвонить вам

Gr

ДАВАЛЬНИЙ ВІДМІНОКОДНИНИ ІМЕННИКІВ

(DATIV SINGULÁRU SUBSTANTIV)

(KE) KOMU?

ДО КОГО?

(K) ČEMU?

ДО ЧОГО?

зі сполучником „к, ке“

В укр. мові йому відповідає родовий відмінок

зі сполучником „до“.

	M - тверді приголос., F -a, N -o		M + F - м'які приголос., F + N -e	
Mž	pánovi panu Petru Novákovi Karel – Karlovi	-ovi (-u)	muži, přáteli (-tel) Tomášovi	-ovi -i
Mn N	stolu městu	-u	pokoji moři ! nádraží	
F	ženě škole	-e/ě	židli, skříní, ! místnosti ! paní	

! F

-ka > ce

-ha > ze

-ga > ze

-ra > ře

-cha > še

doktorka – doktorce

Praha – Praze

Olga – Olze

sestra – sestře

sprcha – sprše

F sg.: D = L

іменники жіночого

роду –

Даваль. в. = Місцевий в.

ПРИЙМЕННИКИ, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ З ДАВАЛЬНИМ ВІДМІНКОМ

(PREPOZICE S DATIVEM)

k, ke + D

Tramvaj jede k nádraží.
K svátku koupím růže.

до, на

Трамвай іде до вокзалу.
На (твое,...) свято я куплю троянди.

proti, naproti + D

Pošta je naproti nádraží.
Půjdu naproti Petrovi.

проти, напроти

Пошта знаходиться напроти вокзалу.
Я піду зустрічати Петра./...назустріч Петру.

proti + D

Co máš proti Petrovi?

проти

Що ти маєш проти Петра?

díky + D

Umím to díky tobě.

завдяки кому, чому, дякуючи кому, чому

Я це вмію завдяки тобі.

kvůli + D

Kvůli tobě to udělám.

заради, ради, задля кого, чого; через кого, що

Задля тебе я це зроблю.

ВІДМІНЮВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ І ЗАЙМЕННИКІВ

(DEKLINACE ADJEKTIV A ZÁJMEN)

Mž + Mn, N

ten, to
jeden jedno
náš, naše
můj, moje (mé)
tvůj, tvoje (tvé)
svůj, svoje (své)
nový, nové
její
moderní

tomu
jednomu
našemu, vašemu
mému
tvému
svému
novému
jejímu
modernímu

-omu
-emu
-ému
-ímu

Subst.:

stolu
městu pánovi
-u **-ovi**
Mn + N Mž

pokoji příteli
moři Tomášovi
-i **-i, -ovi**
Mn + N Mž

закінчення основи
на твердий приголос.

закінчення основи
на м'який приголос.

F = Lokál (Місцевий в.)

ta té
jedna jedné
nová nové
moje (má) mé
tvoje (tvá) tvé
své
naše, vaše naší, vaší
její její
moderní moderní

-é
-í

Subst.:

ženě
-e, -ě

židli
-i

тверді
приголос.

м'які
приголос.

Cv

□ 4. Doplňte:

Musím zatelefonovat (svůj přítel) – Věříš (ten starý pán) ? – (Náš kamarád) je dneska 30 let. – Také chci poblahopřát (tvá milá matka) – Bydlím naproti (ten moderní hotel) – Kvůli (naše přítelkyně) to musíš udělat. – Nemám nic proti (ta vaše sekretářka) – Díky (příjemná atmosféra) se (já) tam líbí. – (Má manželka a já) chutná ten oběd.

□ 5. a) Komu telefonuješ?	Telefonuju	Petr kolega bratr Pavel Honza	otec přítel Tomáš strýc
b) Komu píšeš?	Píšu	rodina Jana kamarádka sestra maminka teta	
c) Hledáte poštu?	Je naproti	obchod park kostel hotel kino metro	orloj parkoviště nádraží
d) Hledáš metro?	Je naproti	pošta škola fakulta	restaurace věž

□ 6. Odpovězte:

Komu se to hodí?
Komu chutná to jídlo?
Komu odpovídáte?
Komu půjдете blahopřát?

Komu musíte zatelefonovat?
 Komu nevěříte?
 Naproti komu sedíte?
 Ke komu půjdete dnes večer?
 Komu pomáhá váš přítel?
 Komu patří ten svetr?
 Jak vám je?

Gr

МИНУЛИЙ ЧАС (PRÉTERITUM)

БЫТ БУТИ	(já) M F	byl jsem byla jsem	(my) M F	byli jsme byly jsme	
	(ty) M F	byl jsi byla jsi	(vy) M sg. F sg.	byl jste byla jste	M pl. F pl. byli jste byly jste
	(on) (ona) (ono, to)	byl byla bylo	(oni) (ony) (ona)	byli byly byla	

! Увага! У формах дієслів мин. часу (множина) три різні закінчення: -і, -у, -а.

Příklady:

Byl jsem včera večer doma.

Jana **byla** nemocná.

Jana a Petr **byli** v kině.

Na stole **byly** knihy.

Byl jste tam, pane profesore?

Byla jsi tam, Jano?

Byly dvě hodiny.

Na ulici **byla** jen dvě auta.

Я був учора ввечері дома.

Яна хворіла.

Яна й Петро були в кінотеатрі.

На столі були/лежали книжки.

Ви там були, пане професоре?

Яно, ти там була?

Була друга година.

На вулиці були тільки дві машини.

děla- X + -l	dělal	sg.	Mž, Mn	він робив
-la	dělala		F	вона робила
-lo	dělalo		N	воно робило
-li	dělali	pl.	Mž	(чоловіки) робили
-ly	dělaly		Mn + F	(жінки) робили
-la	dělala		N	(дівчата) робили

dělal, dělala, dělalo jsm
 dělal, dělala, dělalo jsi
 dělal, dělala, dělalo –

(M, F, N) я робив, я робила
 (M, F, N) ти робив, ти робила
 (M, F, N) він робив, вона робила (воно робило)

dělali, dělaly, dělala jsme
 dělali, dělaly, dělala jste
 dělali, dělaly, dělala –

ми
 ви
 вони

Mž Mn + F N

Co jste dělal, pane Kubáte?
Co jste dělala, paní Nová?

Що ви робили, пане Кубате?
 Що ви робили, пані Нова?

nedělal jsem nedělali jsme
 nedělal jsi nedělali jste
 nedělal nedělali

я, ти, він ми, ви, вони
 не робив не робили
 вона не робила
 (воно не робило)

KOUPIT SI: koupila jsem si
 koupil sis (jsi + si = sis)
 koupil si

koupili jsme si
 koupili jste si
 koupil si

DÍVAT SE: díval jsem se
 díval ses (jsi + se = ses)
 díval se

dívali jsme se
 dívali jste se
 dívali se

ФОРМИ МИНУЛОГО ЧАСУ, УТВОРЕНІ ВІД ІНФІНІТИВА

-at > -al
 -át > -ál
 -it > -il
 -ít > -íl
 -et > -el
 -ovat > -oval

čekat – čekal
 psát – psal
 koupit – koupil
 pít – pil
 myslet – myslel
 studovat – studoval

чекати – він чекав
 писати – він писав
 купити – він купив
 пити – він пив
 думати – він думав
 учитися – він учився

! -át > -ál

stát – stál
 bát se – bál se
 smát se – smál se
 hrát – hrál
 přát – přál si

стояти – він стояв
 боятися – він боявся
 сміятися – він сміявся
 грати – він грав
 бажати – він бажав (собі)

Форми неправильних/нерегулярних дієслів:

-ít > -el	jít – šel, šla, šli mít – měl chtít – chtěl otevřít – otevřel umřít – umřel
-st < -tl -dl	číst – četl jíst – jedl sníst – snědl
-ct < -kl -hl	říct – řekl mocht – mohl
! -al	vzít – vzal začít – začal přijmout – přijal
-nout > -l	obléknout – oblékl
	zapomenout – <u>zapomněl</u> vzpomenout si – <u>vzpomněl</u> si

він ішов, вона шла, вони шли
він мав, у нього був (була, було)
він хотів
він відчинив, відкрив
він умер/помер

він читав
він їв
він з'їв

він сказав
він міг

він узяв
він почав/розпочав
він прийняв

він одягнувся

він забув
він згадав, пригадав

МІСЦЕ виразів „jsem“, „si (se)“, „to“ й займенників у Реченні:

2.
Koupil **jsem** to včera.
Včera **jsem** to koupil.
To **jsem** koupil včera.
2.

1.	2. 3.
jsem si to	jsem si to

včera. koupil.
2.

Koupil jsem manželce růže.
Koupil jsem synovi auto.
Koupil jsem Janě a Petrovi lampu.

Koupil	jsem	jí	je.
Koupil	jsem	mu	ho.
Koupil	jsem	jim	ji.
	1.	2.	3.

!! Займенник у давальному відмінку стоїть у реченні перед займенником у знахідному відмінку.

Příklady:

Koupil sis už místenku?
Vypil jsem dva džusy.
Na ulici **stálo** černé auto.

Ти купив уже/ти вже купив квиток (з місцем)?
Я випив два стакани/дві склянки (дві пляшки) соку.
На вулиці стояла чорна машина.

Myslel jsem, že přijdeš.
K svátku **jsem si přála** růže.

Telefonoval jste mi včera?
Rodiče už **odešli** do divadla.
Neměl jsem čas a **neudělal jsem** to.
Co jsi to řekl?
Snědla jsi, Jano, celý oběd?

Někdo **zavřel** dveře.
Chtěl jsem tě včera navštívit.
Už **jste četl** tuhle knihu?
Už **začal** film?

Proč **sis oblékl** můj svetr?
Už **sis vzpomněl** na to datum?
Ne, **zapomněl jsem** to.
Bohužel **jsem nemohl** přijít.

Я думав, що ти прийдеш.
На своє свято я дуже хотіла (бажала)
дістати троянди.
Ти мені телефонував учора?
Батьки вже пішли до театру.
У мене не було часу, тому я не зробив цього.
Що ти сказав?
Яно, ти з'їла весь обід?
(...ти все з'їла на обід)?
Хтось зачинив/закрив двері.
Я хотів учора до тебе прийти в гості.
Ви вже читали цю книжку?
Уже розпочався фільм? (Фільм уже
розпочався?)
Чому ти одяг мій светр?
Ти вже пригадав цю дату?
Ні, я забув про це.
Шкода, я не міг прийти.

СУБ'ЄКТ „to“:

-o

Je mi to líto.
Hodí se mi to.
Líbí se mi to.
Nevadí mi to.
Těší mě to.

Bylo mi to líto.
Hodilo se mi to.
Líbilo se mi to.
Nevadilo mi to.
Těšilo mě to.

Мені жаль./Мені було жаль/прикро, що...
Мені це підходить./Мені це підходило.
Мені це подобається./Мені це подобалося.
Мені це не заважає./Мені це не заважало.
Мені (це) приємно./Мені (це) було приємно.

РЕЧЕННЯ БЕЗ СУБ'ЄКТА

(VĚTY BEZ SUBJEKTU):

-o

Je mi zima.

Je mi teplo.
Je mi špatně.
Je mi dobře.

Je pět hodin.
Je mi 20 let.

Bylo mi zima.

Bylo mi teplo.
Bylo mi špatně.
Bylo mi dobře.

Bylo pět hodin.
Bylo mu 20 let.

Мені холодно (зимно).
Мені було холодно (зимно).
Мені тепло./Мені було тепло.
Мені погано./Мені було погано.
Я почуваю себе добре./Я почував себе добре.

Зараз п'ята година./Була п'ята година.
Мені двадцять років./Йому було
(стукнуло) двадцять років.

X Byly dvě hodiny.

Kdo?	M – byl
Co?	N – bylo

Cv

□ 7. Tvořte věty (Складіть речення):

a) (já) (ty) vy, pane kolego Petr my všichni přatelé	byl byla byli	jsem jsi jste jsme	včera dlouho v práci nemocný nervózní na služební cestě dva týdny v Užhorodě jeden měsíc na Ukrajině tři dny v Charkově
b) Jana Petr Jana a Petr rodiče	(ne)šel, šla, šli (ne)přišel, přišla, přišli (ne)odešel, odešla, odešli		z práce domů do práce koupit kafe nikam na návštěvu navštívit přítele

□ 8. Řekněte text v préteritu (Дієслова в дужках поставте в минулому часі):

V 7 hodin jsem (vstát), potom jsem dlouho (snídat). (Číst) jsem noviny, (poslouchat) jsem rádio. Potom jsem (jít) do města. (Chtít) jsem koupit malý dárek pro jednoho přítele. (Vybrat) jsem si obchod Sklo – porcelán. (Prohlížet) jsem si dlouho skleničky. (Nevědět) jsem, jestli se budou přáteli líbit. Mně se (líbit). Nakonec jsem je (koupit). Když jsem (odejít) z obchodu, (být) už 10 hodin. (Mít) jsem chuť na kávu, proto jsem (jít) do kavárny Slavie. (Prohlédnout) jsem si celou kavárnu, jestli tam není nějaký kamarád, ale (nebýt). (Muset) jsem pít kávu sám. Ještě jsem ji (nevypít), když (přijít) Jana. (Mít) jsem radost, dlouho jsem Janu (nevidět). (Mluvit) jsme spolu, (ptát) jsme se na kamarády. Ve 12 hodin jsme (zaplatit) a (odejít). Venku jsme si (říct): Ahoj!

□ 9. Najděte správnou odpověď' (Найдіть правильну відповідь):

1. Jak vám je?	1. Venku je teplo.
2. Už vám je dobře?	2. Je mi 33 let.
3. Kolik vám je let?	3. Je mi špatně.
4. Kolik let je synovi?	4. Je mu 14 let.
5. Jak je venku?	5. Ne, ještě mi není dobře.
6. Bylo tam krásně?	6. Ne, bylo jen trochu zima.
7. Jak vám bylo včera večer?	7. Ano, bylo tam velmi krásně.
8. Bylo ráno hodně zima?	8. Včera večer mi už bylo dobře.

Gr

УМОВНИЙ СПОСІБ

(KONDITIONÁL)

pracoval (M) pracovala (F) pracovalo (N)	}	+	bych bys by	pracovali (MŽ) pracovaly (Mn + F) pracovala (N)	}	+	bychom byste by
--	---	---	--	---	---	---	--

sg.

я працював би
 ти працювала б
 він працював би,
 вона працювала б,
 (воно працювало б)

pl.

ми працювали б
 ви працювали б
 вони працювали б

VY: ! **počkal(a) byste:**

Počkal byste, pane doktore?
 Počkala byste, paní doktorko?
 Počkali byste, kolegové?

počkali byste:

KOUPIT **SI**: koupil bych si
 koupil **by sis** (bys + si = by sis)
 koupil by si

koupili bychom si
 koupili byste si
 koupili by si

DÍVAT **SE**: díval bych se
 díval **by ses** (bys + se = by ses)
 díval by se

dívali bychom se
 dívali byste se
 dívali by se

МІСЦЕ „bych“ у реченні:

Rád **bych** ti to řekl. Rád **bych ti to** řekl.

Я хотів би тобі це сказати.

2. 1. 2. 3.

Řekl **bych** ti to rád. Rád **bych si to** koupil.

Я хотів би це собі купити.

Příklady:

Rád **bych** vám něco řekl.

Я хотів би щось вам сказати.

Šel **bych** do města.

Я хотів би піти до міста.

To **bys** neměl dělat.

Тобі не треба цього робити.

Dal **bys** mi ty noviny?

Чи ти не міг би мені дати цю газету?

Řekl **bych**, že to není dobře.

По правді, це не добре.

Měl **byste** dneska čas?

Ви не матимете сьогодні часу?

Mohl **bych** se vás na něco zeptat?

Чи можна вас про щось запитати?

Chtěli **bychom** dvě kávy.

Прошу дві кави.

Petr **by** šel taky, ale nemá čas.

Петро теж пішов би, але в нього нема часу.

Cv

□ 10. Řekněte v kondicionálu (Скажіть, використовуючи умовний спосіб):

Co byste dělal(a)?

Що робили б ви?

- a) koupím si to – čekám – počkám na tebe – podívám se na to – napíšu vám – zatelefonuju vám – studuju – vypiju to – budu rád – udělám to hned – dám ti to – bydlím v Praze – musím odejít
- b) řeknu to – neřeknu vám to – chci to – můžu – můžu to udělat – půjdu tam – nepůjdu tam rád – odejdu ven – přijedu vlakem – odjedu zítra – mám radost – přečtu to rychle – vzpomenu si – zapomenu to rád – vezmu si to – otevřu okno – sním všechno – začnu studovat

□ 11. Řekněte v kondicionálu:

Vzor: Řekněte mi . . . – Řekl byste mi . . . ?

Řekněte mi, kolik je hodin?

Můžu se vás na něco zeptat?

Chci ti něco říct.

Chceme dva džusy.

Rád půjdu, ale nemám čas.

Rád vám to vysvětlím, ale nemám čas.

Rád ti to dám, ale ještě to potřebuju.

Otevřete ty dveře.

□ 12. Zeptejte se kolegy (v kondicionálu):

(Запитайте у колеги, вживаючи форми умовного способу):

він/вона	чи не хотів би/не хотіла б вам що-небудь сказати
	чи не прийшов би/не прийшла б сьогодні ввечері до вас
	не пішов би/не пішла б у кіно
у нього/неї	нема якоїсь цікавої книжки для вас
він/вона	чи не міг би/не могла б відчинити вікно
	чи не міг би/могла б подзвонити вам
ви	чи не могли б зачинити/закрити двері, тому що холодно
він/вона	чи не приготував би/приготувала б добру каву для вас
	чи не зробив би/не зробила б це задля вас
	чи не міг би/не могла б вам дати цю книжку
	чи не пригадав би/пригадала б адресу вашого друга
	чи не передав би/передала б вашій секретарці цей лист
	чи не хотів би/хотіла б дивитися телевізор (телепередачі)

A: Co byste si přál?
B: Chtěl bych čtyři housky.

A: Proč jste včera nebyl ve škole?
B: Promiňte, prosím, bylo mi špatně.

A: Jiří, proč jsi včera k nám nepřišel?
B: Musel jsem zůstat doma, měli jsme návštěvu.

A: Evo, podala bys mi tu knihu?
B: Ale samozřejmě. Tady ji máš.

A: Tomáši, ty proti Heleně něco máš?
B: Ne, nikdy jsem proti ní nic neměl.

A: Proč jste jim včera nepomohli?
B: Neměli jsme čas. Studovali jsme.

A: Už ti bylo 20 let?
B: Ne, až za tři měsíce.

A: Pane řediteli, omluvil byste mě, že přicházím pozdě?
Vlak měl velké zpoždění.
B: Nic se nestalo, pojd'te dál.

A: Včera vám bylo špatně, že?
B: Ano, bylo mi hodně špatně.

A: Věřil jste tomu, co říkal?
B: Ne, nemluvil pravdu.

A: Hano, jak jsi strávila dovolenou?
B: Prima. Byla jsem u moře. Bylo tam teplo.

A: Davide, kde ses tak dlouho zdržel?
B: Dlouho mi nejela žádná tramvaj.

A: Rozuměl jsi mu?
B: Ne, vůbec ne.

A: Už jste si objednali jídlo?
B: Ne, čekáme na tebe.
A: A na co byste měli chuť?
B: To nám musíš poradit ty.

A: Byli jste v sobotu na chatě?
B: Ne, měli jsme doma práci.

A: Heleno, uměla bys na tuto otázku už odpovědět německy?
B: Ne, ještě bych to neuměla. Je to moc těžké.

A: Dostala jsi od manžela růže?
B: Ano, jsou od něho.

A: Kde jsi byl ve středu?
B: Na služební cestě.

KDE JSI BYL TAK DLOUHO?

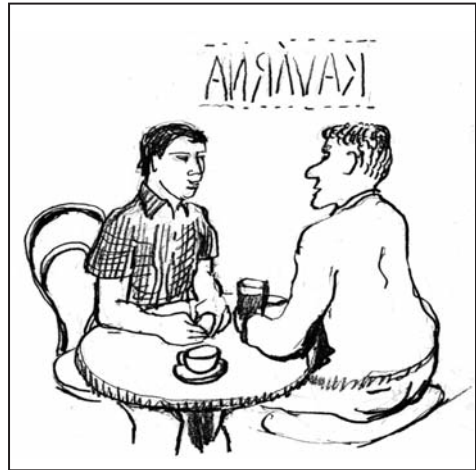
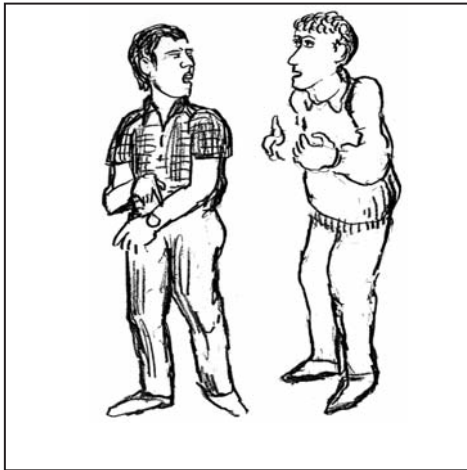

„Ahoj! Proč jdeš tak pozdě? Už tady čekám půl hodiny,“ zlobí se trochu Petr, když jsem k němu přišel. Včera jsme se telefonicky dohodli, že se sejdem v pět hodin u orloje a strávíme spolu celý večer. Dlouho jsme se neviděli, protože Petr měsíc nebyl v Praze. „Promiň, Petře! Zdržel jsem se v práci. Měl jsem důležité jednání, nemohl jsem skončit dřív. Už jsem byl ale nervózní, že na mě nepočkáš.“

„Hlavně, že jsi přišel. Kam půjdeme? Naplánoval jsi něco?“ zeptal se mě Petr.

„Nenaplánoval jsem nic. Co bys chtěl dělat?“

„Je mi zima. Půjdeme nejdřív na kafe a potom uvidíme,“ odpověděl mi Petr.

„Zatím dvakrát espresso s mlékem,“ objednal jsem v kavárně. „Kde jsi byl celý ten měsíc?“ zeptal jsem se.

„První dva týdny v prosinci jsem byl na služební cestě v Berlíně. Potom jsem si vzal dovolenou a odjel jsem na naši chatu. Počkal jsem tam na manželku a děti, až budou mít zimní prázdniny. Vánoce a Silvestra jsme strávili také tam. Bylo tam krásně! A co ty? Kde jsi byl na Vánoce?“

„Já jsem musel zůstat v Praze, protože onemocněla manželka. Bylo mi to líto, protože jsem se těšil na lyže.“

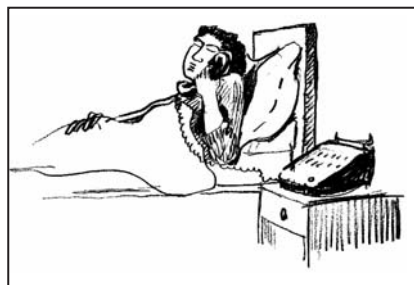
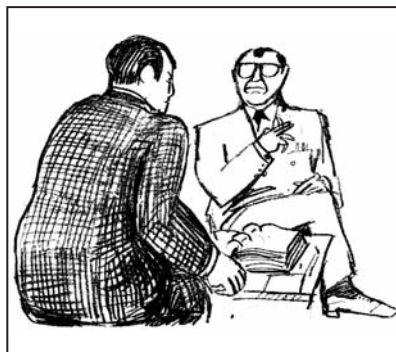
„No vidíš, já mohl lyžovat celé dny, ale neumím to. Jen jsem četl, chodil na procházky a odpočíval. Potřeboval jsem to, čeká mě teď hodně práce.“

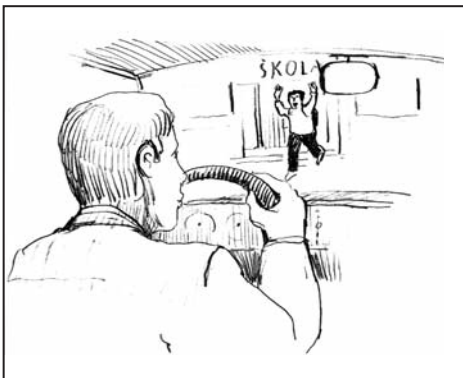
CO JSEM DĚLAL VČERA?

Včera byl dlouhý den. Začal ráno v sedm, protože jsem v osm hodin už musel být v kanceláři. Čekal jsem jednoho obchodního partnera. Jednání trvalo celé dopoledne, až v jednu hodinu jsem se šel naobědvat.

Odpoledne jsem zatelefonoval domů manželce, protože jí ráno nebylo dobře a zůstala doma. Stále jí bylo špatně, takže jsem musel ve tři hodiny jít synovi naproti a vzít ho autem domů. Potom jsem se vrátil znovu do kanceláře a na-diktoval jsem sekretářce jeden dopis.

Skončili jsme v pět hodin a už jsem byl na cestě domů, když jsem si vzpomněl, že nemám pro manželku dárek. Jak jsem mohl zapomenout! Vrátil jsem se do centra a prohlížel si obchody. Nakonec jsem jí koupil růže a parfém a taky chlebičky a víno.

Domů jsem přijel pozdě. Děti právě večeřely. Manželka se trochu zlobila, ale potom jsem jí poblahopřál k svátku, dal květiny a dárek a celý večer jsme strávili v příjemné atmosféře.

Cv

□ 13. Dokončete větu (Закінчіть речення):

Petr se zlobil, protože
 Přišel jsem pozdě, protože
 Sešli jsme se
 Dlouho jsme se neviděli, protože
 Byl jsem nervózní, že
 Zeptal jsem se: „?“
 Petr mi odpověděl: „“
 Bylo mi zima, proto.
 V kavárně jsem objednal
 V prosinci jsem byl
 Na Vánoce jsem musel zůstat v Praze, protože
 Těšil jsem se
 Na chatě jsem celé dny

□ 14. Řekněte ve futuro (Скажіть у майбутньому часі):

Pozor! přečíst – pf. **přečtu**
 číst – impf. **budu číst**

(sejít se): Tak fajn, zítra v 5 hodin.
 (strávit): Zítra celý večer spolu.
 (být): Zítra v práci, doma.
 (zůstat): tady v Praze dlouho?
 (mocht): Nevím, jestli zítra přijít.
 (objednat si): „Co?“ ptá se mě Petr.

(odpočívát, číst si, chodit): Na chatě (jen)., a na procházky.
 (vzít si): dovolenou v prosinci.
 (lyžovat): Celé Vánoce, umím to dobře.
 (počkat): na manželku a na děti na nádraží.
 (potřebovat): Nevím, jestli ještě zítra ten slovník.

☐ 15. Co byste rád(a) dělal(a)? Rád(a) bych (číst si). = **Rád bych si četl.**

Rád(a) bych	číst si a odpočívát hodně
	koupit si něco
	jít na procházku
	jet na služební cestu
	vzít si dovolenou
	odejít domů
	odjet na chatu
	lyžovat

☐ 16. Vytvořte ze slov věty (Складіть із поданих слів речення за зразком):
 (Doplňte prepozice a řekněte v préteritu se subjektem „já“.)

Vzor: Být – škola. = **Byl jsem ve škole.**

Syn – být – škola. = **Syn byl ve škole.**

Ráno – odejít – práce – 7 hodin.

8 hodin – přijít – můj obchodní partner.

Naše jednání – trvat – 2 hodiny.

Naobědvat se – sám – restaurace.

Zatelefonovat – domů – manželka.

Manželka – být – špatně – proto – zůstat – doma.

Syn – skončit – škola – 3 hodiny.

Muset jít – on – naproti.

Zapomenout – že – manželka – mít – svátek.

Koupit – ona – květiny.

Mít – chuť – víno a chlebičky.

Večeřet – spolu.

Doma – být – krásně.

☐ 17. Odpovídejte podle vzoru:

Vzor: Budeš psát dopis? – **Už jsem ho napsal.** (impf. → pf.)

Budete číst tu knihu?

Budete si plánovat dovolenou?

Budete telefonovat Heleně?
 Budete obědvat?
 Budeš si brát ještě salát?
 Budete přestupovat?
 Budete si kupovat nové rádio?
 Přejde k vám zítra Tomáš?
 Bude profesor vysvětlovat Evě a Petrovi novou gramatiku?
 Budete si prohlížet Pražský hrad?
 Budeš to říkat kamarádce?
 Budete tomu pánovi nabízet tykání?
 Budete navštěvovat svého přítele?
 Budete si připíjet na zdraví?
 Už bude zvonit?
 Budeš otci děkovat za dárek?
 Budeš pomáhat mamince?

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchajte:* **Už přišly děti domů?** **Ne, ale zatelefonuju ti, až přijdou.**

b) *Odpovídejte:*

Už přišly děti domů?	Ne, ale zatelefonuju ti, až přijdou.
Už jsi napsal ten dopis?	Ne, ale zatelefonuju ti, až ho napíšu.
Už jsi koupil ty lístky?	Ne, ale zatelefonuju ti, až je koupím.
Už máte čas?	Ne, ale zatelefonuju vám, až ho budu mít.
Už víte, kdy se vrátíte?	Ne, ale zatelefonuju vám, až to budu vědět.

2. a) *Poslouchajte:* **Už jsem vám napsal, že pojedu do Berlína?** **Ano, řekl jste mi to.**

b) *Odpovídejte:*

Už jsem vám napsal, že pojedu do Berlína?	Ano, řekl jste mi to.
Už vám Petr napsal, že zítra bude v Praze?	Ano, řekl mi to.
Už jsem vám napsal, že mám pro vás lístky do divadla?	Ano, řekl jste mi to.

3. a) *Poslouchajte:* **Říká, že se dneska zdrží v práci.** **To nám přece řekl včera.** (все-таки, все ж таки, все ж)

b) *Reagujte:*

Říká, že se dneska zdrží v práci.	To nám už přece řekl včera.
Říká, že si vezme dovolenou.	To nám už přece řekl včera.
Říkají, že na chatu pojedou už dneska.	To nám už přece řekli včera.
Říkají, že budou muset zůstat v Praze.	To nám už přece řekli včera.

4. a) Poslouchejte: Jak se jmenuje tenhle kostel?

Zapomněl jsem, jak se jmenuje.

b) Odpovídejte:

Jak se jmenuje tenhle kostel?
Kdy přijde Petr?
Kolik mu je let?
Kdy má Jana svátek?
Kolik jí je let?

Zapomněl jsem, jak se jmenuje.
Zapomněl jsem, kdy přijde.
Zapomněl jsem, kolik mu je let.
Zapomněl jsem, kdy má svátek.
Zapomněl jsem, kolik jí je let.

5. a) Poslouchejte: Nové obchodní centrum je zajímavé, že?

Už jste tam byli?

Ne, ještě jsme neměli na to čas.

b) Odpovídejte:

Nové obchodní centrum je zajímavé, že? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Už jste tam byli? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Nová galerie je zajímavá, že? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Už jste si ji prohlédli? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Jeho nový byt je krásný, že? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Už jste ho navštívili? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
To nové víno je velmi dobré, že? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Už jste ho také vypili? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Ten dort je velmi dobrý, že? Ne, ještě jsme neměli na to čas.
Už jste ho také snědli?

6. a) Poslouchejte: Kolik bylo hodin, když ses vrátil domů?

Když jsem se vrátil domů, bylo už pět.

b) Odpovídejte:

Kolik bylo hodin, když ses vrátil domů? Když jsem se vrátil domů, bylo už pět.
Kolik bylo hodin, když jste v práci skončil? Když jsem v práci skončil, bylo už pět.
Kolik bylo hodin, když přišel váš obchodní partner? Když přišel, bylo už pět.
Kolik bylo hodin, když jste večeřel? Když jsem večeřel, bylo už pět.
Kolik bylo hodin, když jsi mi telefonoval? Když jsem ti telefonoval, bylo už pět.

7. a) Poslouchejte: Ahoj! Co děláš? Obědváš?

Právě jsem se naobědval a teď půjdu ven. (пiти погуляти)

b) Odpovídejte:

Ahoj! Co děláš? Obědváš? Právě jsem se naobědval a teď půjdu ven.
Ahoj! Co děláš? Snídáš? Právě jsem se nasnídal a teď půjdu ven.

Dobrý den! Co děláte? Večeříte?

Právě jsem se navečeřel
a teď půjdu ven.

Dobrý den! Co děláte? Už končíte?
půjdu ven.

Právě jsem skončil a teď

8. a) *Poslouchajte: Je to daleko k nádraží? Ne, je to jen několik metrů. Můžete jít pěšky.*

b) *Odpovídejte:*

Je to daleko k nádraží?

Ne, je to jen několik metrů. Můžete
jít pěšky.

Je to daleko k metru?

Ne, je to jen několik metrů. Můžete
jít pěšky.

Je to daleko k stanici tramvaje?

Ne, je to jen několik metrů. Můžete
jít pěšky.

9. a) *Poslouchajte: Kdy už dáš Petrovi ten dárek?*

Dám mu ho ještě dneska.

b) *Odpovídejte:*

Kdy už dáš Petrovi ten dárek?

Dám mu ho ještě dneska.

Kdy už dáš manželovi to víno?

Dám mu ho ještě dneska.

Kdy už dáš šéfovi ten dopis?

Dám mu ho ještě dneska.

Kdy už dáš otci to kafe?

Dám mu ho ještě dneska.

10. a) *Poslouchajte: Řekneš Janě, že přijdu?*

Ano, řeknu jí to.

b) *Odpovídejte:*

Řekneš Janě, že přijdu?

Ano, řeknu jí to.

Dáš manželce tuhle knihu?

Ano, dám jí to.

Vrátíš profesorce slovník?

Ano, vrátím jí to.

Napišete paní Aleně, že může přijet za týden?

Ano, napíšu jí to.

balíček M	пакунок, пакет ч., пачка ж.	přivést pf.	привезти, -везу
banka F	банк ч.	přívezu,	
barva F	колір ч., барва ж.	-vezl jsem	я привіз
cena F	ціна ж.; цінність ж.	půl(ka)	пів невід., половина ж.
citron M	лимон ч., цитрина ж.	rohлік M	рогалик, рогаль ч.
cukr M	цукор ч.	rozměnit, -ím pf.	розміняти, -яю, поміняти, -яю
docela (hezký)	цілком, повністю, зовсім	+Ak na +Ak	<i>що на що</i>
drahý, -á, -é	дорогий, -а, -е	sako N	піджак ч.
drobné pl.	дрібні гроші pl. tant.	salám M	ковбаса ж.
džem M	джем ч.	samoobsluha F	самообслуговування с.
houška F	булка ж.	slušet +D impf.	бути до лица, пасувати
hruška F	груша ж.	sluší mi	мені до лица/мені пасує
chléb, chleba M	хліб ч.	směnárna F	обмінний пункт/пункт
jablko N	яблуко с.		обміну валюти
kabina F	кабіна, кабінка ж.	snídaně F	сніданок ч.
koruna F	крона ж.	spočítat, -ám pf.	підрахувати, -ую,
laciný, -á, -é	дешевий, -а, -е		порахувати, -ую
letní	літній, -я, -е	počítat impf.	рахувати, -ую,
levný, -á, -é	дешевий, -а, -е,		підраховувати, -ую
	недорогий, -а, -е	stačit impf., to stačí	досить, достатньо
málo	мало, небагато	stát impf., stojí to	коштувати, коштує
máslo N	масло с.	sůl F (G soli)	сіль ж.
měkký, -á, -é	м'який, -а, -е	světlý, -á, -é	світлий, -а, -е, ясний, -а, -е
menší	менший, -а, -е	sýr M	сир ч.
minerálka F	мінеральна вода ж.	šedivý, -á, -é	сірий, -а, -е, сивий, -а, -е
mockrát	багато раз (-із)	tmavý, -á, -é	темний, -а, -е
moment M	момент ч., мить	tvrdý, -á, -é	твердий, -а, -е
	хвилька, хвилинка ж.	věc F (G věci)	річ ж.; справа ж.
obchodní dům M	універмаг ч.	vejce = vajíčko N	яйце с.
oděvy M pl.	одяг sing. tant.	velikost F	розмір, номер ч.
ovoce N	фрукти множ.	větší	більший, -а, -е; більше
ovšem	звичайно, певна річ	voda F	вода ж.
peníze M pl.	гроші pl. tant.	vyměnit, -ím pf.	поміняти, -яю
peněženka F	гаманець ч.,	+Ak za +Ak	<i>що на що</i>
	портмоне невід. с.	měnit, -ím impf.	міняти, -яю
pivo N	пиво с.	zákazník M	покупець, клієнт ч.
pomeranč M	апельсин, помаранч ч.	zákaznice F	покупниця, клієнтка ж.
potraviny F pl.	продукти харчування	zkusit, -ím pf.	примірити, -рю; спробувати, -ую,
prázdný, -á, -é	порожній, -я, -е,		попробувати, -ую
	пустий, -а, -е	zkoušet, -ím impf.	приміряти, -яю, випробувати, -ую,
přát +D (si) impf.	бажати, -аю, зичити,		випробовувати, -ую
přeju (si), přál jsem	зичу <i>кому що</i> , я бажав	zpátky	назад; туди й назад
přijď (te)!	зайди/зайдіть!	zrcadlo N	дзеркало с.

Gr

PENÍZE (ГРОШІ):**KOLIK TO STOJÍ?** (СКІЛЬКИ КОШТУЄ...?):

1	Kč	jednu korunu (= Ak)	Kolik to stojí? → Ak
2	Kč	dvě koruny	(jako dvě hodiny)
3	Kč	tři koruny	
4	Kč	čtyři koruny	
5	Kč	pět korun	(jako pět hodin, pět eur)
10	Kč	deset korun	
100	Kč	sto korun	
105	Kč	sto pět korun	1 euro, 1 libra
206	Kč	dvě stě šest korun	2, 3, 4 eura, libry
325	Kč	tři sta dvacet pět korun	5, 10 eur, liber
1550	Kč	tisíc pět set padesát korun	50 centů, 50 penci

Příklady:

Kolik to stojí? Co to stojí?
 Stojí to 67 Kč.
 (šedesát sedm korun)

Скільки це коштує?
 Це коштує 67 крон.

PENÍZE (mince, bankovky)

koruna (1)
 dvoukoruna (2)
 pětikoruna (5)
 desetikoruna (10)
 dvacetikoruna (20)
 padesátikoruna (50)
 stokoruna, stovka (100)
 dvousetkoruna, dvoustovka (200)
 pětisetkoruna, pětistovka (500)
 tisícikoruna, tisícovka (1 000)
 dvoutisícikoruna (2 000)
 pětitisícikoruna (5 000)

ГРОШІ (монети, купюри, банкноти/паперові гроші):

drobné – rozměnit stokorunu **na** desetikoruny
 rozměnit **na** drobné (дрібні гроші)

BANKA (банк ч.р.), **SMĚNÁRNA** (пункт обміну валюты/обмінний пункт)
 – **vyměnit** dolary **za** koruny v bance, **ve směnárně**
 (поміняти долари на крони в банці, в обмінному пункті)

Cv

□ 1.

Kolik to stojí?	11,50 Kč – 146,30 Kč – 98,70 Kč – 44,20 Kč
	1 410 Kč – 567 Kč – 139 000 Kč
Kolik stojí káva?	29,50 Kč
cigarety	38,40 Kč
pomeranče	23,00 Kč
pivo	9,60 Kč
zákusek	5,20 Kč
džus	15,00 Kč
skleničky	230,00 Kč
svetr	1 540,00 Kč

V BUFETU

A: Dobrý den!
 A: Jeden džus a dva chlebičky.
 A: Ještě cigarety Sparta.
 A: Ano, všechno. Kolik platím?
 A: Tady je padesátikoruna.
 A: Děkuju, na shledanou.

B: Dobrý den! Co si přejete?
 B: Tady jsou. Přejete si ještě něco?
 B: Je to všechno?
 B: 34 korun.
 B: Tady máte 16 korun zpátky.
 B: Na shledanou.

A: Dobrý den!

B: Dobrý den! Co si přejete?

1 džus a 2 chlebičky
 1 pivo a 1 chlebiček
 1 coca-colu a tenhle zákusek
 2 kávy s mlékem

Tady jsou. Přejete si ještě něco?

Ještě cigarety.
Děkuju, už nic.
Ještě 1 černou kávu.
Ještě 2 housky.

Je to všechno?

Ano, všechno. Kolik platím?

34 Kč – 13 Kč – 21 Kč – 17 Kč

Tady je padesátikoruna.

Tady máte 16 – 37 – 29 – 33 Kč zpátky.

Děkuju, na shledanou.

Na shledanou.

KOLIK PLATÍM? (prodavačka, zákazník)

Z: Kolik platím?

P: 356 korun. Nemáte, prosím, drobné?

Z: Bohužel ne, mám jen pětistovku.

P: Nevadí, nějak to udělám. Tady máte 144 korun zpátky.

Z: A prosím vás, nemůžete mi rozměnit pětikorunu? Potřebuju dvoukorunu na telefon.

P: Ale ano, tady máte dvě dvoukoruny.

Z: Mockrát děkuju. Na shledanou.

P: Na shledanou.

Gr

Родовий відмінок однини

(GENITIV SINGULÁRU SUBSTANTIV)

(do) КОНО? ЧЕНО?

Př.: Jdu do obchodu. (M)

do pokoje

Jdu do školy. (F)

do práce

Jdu do kina. (N)

do moře

	M – тверді приголос., F -a, N -o		M + F – м'які приголос., F + N -e	
Mž	studenta, pána	-a	muže, přítele (-tel)	-e
N	města		moře, vejce	
Mn	stolu, cukru ! sýra, chleba, večera	-u ! -a	pokoje, čaje	
F	ženy, kávy	-y	židle, skříně! soli (sůl), věci (věc)	

! Mn (G **-a**): světa (світу), národa (народу), jazyka (мови), lesa (лісу), kostela (коостьолу), sklepa (підвалу), oběda (обіду), čtvrtka (четверга)
také: do Berlína, do Londýna, do Kyjeva, do Lvova, do Tábora

ВІДМІНЮВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ І ЗАЙМЕННИКІВ

(GENITIV ADJEKTIV A ZÁJMEN)

Mž + Mn + N

ten, to
jeden, jedno
náš, naše
váš, vaše
nový, nové
můj, moje (mé)
tvůj, tvoje (tvé)
[svůj, svoje]
moderní
její

toho
jednoho
našeho
vášeho
nového
mého
tvého
svého
moderního
jejího

-OHO
-EHO
-ÉHO
-ÍHO

Nouns:

pána stolu
města večera

-A **-U (-A)**

Mž + N Mn

тверді
приголос.

muže
pokoje, moře

-E

Mž + Mn + N

м'які
приголос.

F

ta
jedna
nová
má, moje
tvá, tvoje
[svou]
naše
váše
její

té
jedné
nové
mé, její
tvé, její
své, její
naší
vaší
její

-É
-Í

ženy židle, věci

-Y **-E (Ě), -I**

твердий м'який

KOLIK + G (ЧЕНО?)

1 kilo (jeden kilogram) – 2 kila (N)
 (один кілограм/одне(-о) кіло)
1 deko (jeden dekagram) – 10 deka (N)
1 litr – 2 litry – 5 litrů (M)
1 metr – 2 metry – 10 metrů (M)
mnoho, hodně, moc (багато), **dost** (досить)
málo (мало, небагато), **trochu** (трошки)
kousek, kus (кусок, шматок, скиба...)
půl, půlka (пів, половина)
čtvrť, čtvrtka (чверть, четверть, четвертина)
část (частина)
balíček (пакет, пачка...)
sáček (пакет, пакетик,...)
krabice, krabička (коробка, коробочка)

Kolik mléka?

! = 100 грамів

+ G 1 litr mléka

+ G málo mléka

 + G 1 krabice mléka
 літр молока

Příklady:

kilo cukru
 10 deka kávy
 metr papíru
 litr mléka
 mnoho vody
 trochu čaje

кіло/кілограм цукру
 сто грамів кави
 метр паперу
 літр молока
 багато води
 мало, небагато,
 трошки чаю

dost času
 kousek sýra
 půlka chleba
 čtvrtka másla

část housky
 čtvrt kila salámu

часу досить
 кусок сиру
 пів буханки хліба
 двісті п'ятдесят
 грамів масла
 кусок булки/булочки
 двісті п'ятдесят грамів
 ковбаси

Cv

□ 2.

Dejte mi, prosím
 (Дайте мені, будь даска,...)

10 deka	–	káva
1 kilo	–	cukr
1 balíček	–	čaj
půlku	–	chleba a máslo
trochu	–	sýr
málo	–	voda
dost	–	víno
2 litry	–	mléko
20 deka	–	salám
půl litru	–	pivo
čtvrť litru	–	minerálka
půl kila	–	káva
2 kila	–	sůl

□ 3.

Kolik chceš	salámu? sýra cukru mléka	Chci ho	20 deka. půl kila dvě kila půl litru
Kolik chceš	kávy? vody minerálky	Chci jí	10 deka. dvě skleničky jednu láhev jen trochu

□ 4.

Chtěl(a) bych	1 balíček – čínský čaj 2 láhve – bílé víno 1 láhev – světlé pivo půlku – černý chléb 10 dkg – ementálský sýr sklenici – studená voda 2 sklenice – vinný střík (вино з мінеральною водою) skleničku – studený džus šálek – vídeňská káva (чашка ж., віденська кава) půl kila – šunkový salám (šunka F – шинка) láhev – francouzský sekt
-----------------------	--

Gr

ПРИЙМЕННИКИ, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ З РОДОВИМ ВІДМІНКОМ

(PREPOZICE S GENITIVEM)

kde?	u - vedle – blízko	u (vedle, blízko) divadla (ст. 89)
kam?	do	do obchodu (ст. 72)
odkud?	z, od + G	z obchodu, od kamaráda (від друга)
kudy?	kolem, okolo + G	kolem divadla, okolo domu (навколо будинку)

bez + G

Jdou bez Tomáše a Heleny.

без

Вони йдуть без Томаша й Гелени.

kromě + GJdou všichni kromě Tomáše.
Kromě Heleny jde ještě Tomáš.

крім, окрім, помімо

Ідуть усі, крім Томаша.
Окрім Гелени йде ще й Томаш.

podle + G

Oblékáme se podle počasí.
Udělám to podle jeho přání.

залежно від чого, згідно з чим,
у згоді з ким, чим...

Ми одягаємося залежно від погоди.
Я зроблю це за його бажанням.

pomocí + G

To cvičení napsal s pomocí
profesora.

за допомогою/з допомогою

Цю вправу він зробив за допомогою
професора.

ДІЄСЛОВА, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ З РОДОВИМ ВІДМІНКОМ

(SLOVES A GENITIVEM)

impf.

pf.

bát se - - - -
dosahovat **dosáhnout**
(dosáhnou, dosáhl)
pít se **zeptat se**
všimát si **všimnout si**
(všimnu si, všiml si)
účastnit se **zúčastnit se**

+ G

боятися, - - - -

діставати до чого, досягати (до) чого –

дістати, досягти/досягнути

питати – запитати

помічати, замічати, звертати увагу на кого, що –

помітити, замітити, звернути увагу

брати участь у чому, бути присутнім на чому

– взяти участь у чому

Bojím se **toho člověka**.
Dosahuje **dobrého výsledku** ve sportu.
Zeptám se **naší profesorky**.
(našu vkladachku/včitel'ku)
Zúčastníš se **té konference**?
Všímám si **té památky**.

! pokoj **mého kamaráda** (G) →
sešit **naší přítelkyně** (G) →
fotografie **velkého města** (G) →

Я боюся цієї людини.
Він досягає добрих результатів у спорті.
Я запитаю у нашої викладачки/вчительки.

Ти братимеш участь у тій конференції?
Я звертаю увагу на цю пам'ятку.
(Я оглядаю цю пам'ятку).
кімната мого друга/приятеля
зошит нашої подружки/приятельки
фотографія великого міста

Cv

□ 5.

Čí je to kniha?
taška?

To je kniha
taška

mého kamaráda.
tvého bratra
našeho profesora
toho starého pána
tamtoho cizince
vašeho přítele

Čí to je slovník?
svetr?

To je slovník
svetr

mé kamarádky.
tvé sestry
naší profesorky
té staré ženy
tamté cizinky
naší doktorky

□ 6.

Od koho máš
máteten obrázek?
tu knihu?Mám ho od
jimanžel.
manželka
syn
dcera
mladší sestra
starší bratr
můj přítel
moje kamarádka

□ 7.

Kde je pošta?

Je vedle

ten velký dům.
ten moderní obchod
hlavní nádraží
ta restaurace

Kam jdeš?

Jdu do

Národní divadlo.
nové kino
obchodní dům
tvůj pokoj

□ 8. Doplňte prepozice: do, z, od, bez, vedle, kolem

1. Mám tu fotografii Heleny. 2. Ted' jdu banky, za chvíli jsem zpátky.
3. Pavel sedí vzadu té mladé ženy. 4. Zítra pojedeme na výlet Petra,
protože je nemocný. 5. Tramvaj jede našeho domu. 6. V kolik hodin ses vrátil .
. kina? 7. koho jsi dostala ty květiny? manžela? 8. Piješ kafe
cukru? 9. Ty nepiješ kávu s mlékem? Tak ti ji dám mléka. 10. Kam mám dát
tu tašku? skříně? 11. Nemůžeš najít láhev vína? Stojí tamhle lampy.

V OBCHODĚ POTRAVINY (prodavačka, zákaznice)

Z: Dobrý den!

P: Dobrý den! Co si přejete?

Z: Moment, napsala jsem si to na lístek. Tady ho mám. Tak tedy: dva balíčky kávy, 10 deka tohoto salámu, 20 deka tvrdého syra a čtyři housky.

- P: Chleba nechcete? Je měkký, právě ho přivezli.
 Z: Můžete mi ho dát půlku. Berete prázdné láhve?
 P: Ano, můžete mi je dát sem. To je všechno?
 Z: Ještě bych chtěla nějaké ovoce.
 P: Máme jablka, hrušky, pomeranče, citrony. Co si vyberete?
 Z: Jablka.
 P: Stačí kilo?
 Z: Ano. To je všechno. Kolik platím?
 P: Moment, hned to spočítám. Je to 94 korun 50 haléřů.
 Z: Nemůžu najít peněženku. Kam jsem si ji mohla dát? Aha, je tady v tašce. Tady je stovka.
 P: A tady máte 5,50 zpátky. Na shledanou. Přijďte zase.
 Z: Na shledanou.

Cv

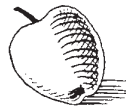
9.

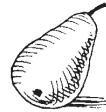
pomeranč (M)

citron (M)

jablko (N)

hruška (F)

Mám rád

Nechtěl bys ? Jdu koupit nějaké ovoce.

Chceš ? Dám ti 1 (jedno, jednu, jeden).

rohlík (M)

houska (F)

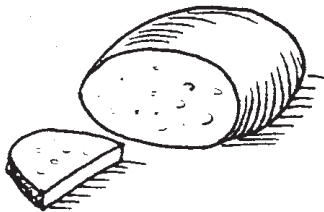
Ráno snídám. s máslem a sýrem.

Jdeš do města? Koupíš mi 2 (dva, dvě) ?

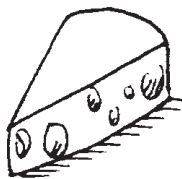
Chtěl bych 10 deka salámu a 1 (jeden, jednu)

Máš raději, nebo ?

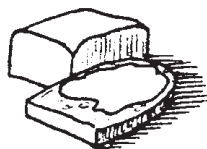
chléb
chleba (M)

sýr (M)

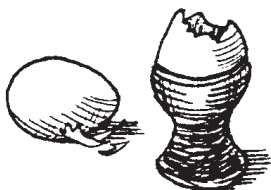
džem (M), marmeláda (F)

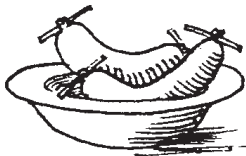
máslo (N)

K snídani mám ráda a
 Pojd' si vybrat snídani! Je tady a a housky.
 Chceš na chleba, nebo ?
 Máme ještě doma ? Ne? Tak ho koupím.

vejce
vajíčko (N)

jitrnice (F) домашня ковбаса з січеної
свинини та печінки

salám (M)

Zelenina a luštěniny – Овочі й плоди стручкових рослин

brambory F pl. картопля
celer M селера
cibule F цибуля
česnek M часник
čočka F сочевиця
fazole F квасоля
hrášek M горошок
kapusta F савойська капуста
kedluben M кольрабі
křen M хрін

květák M
mrkev F
okurka F
paprika F
pazītka F
petržel F
pórek M
rajčata N pl. (sg. **rajče**)
ředkvička F
salát M

цвітна капуста
 морква
 огірок
 паприка, перець
 цибуля-шніт, зелена цибуля
 петрушка
 цибуля-порей
 помідори, томати
 редька, редиска
 салат, салата, качанний/
 качановий салат, салат-латук

špenát M шпинат
zelí N капуста

Ovoce – фрукти

angrešt M агрус
borůvka F чорниця
broskev F персик
hroznové víno N виноград
jáhoda F суниця, полуниця
malina F малина
meruňka F абрикос

orech M
ostružina F
rybíz M
švestka F
třešně F pl. (sg. **třešeň**)
višně F pl. (sg. **višeň**)

горіх
 ожина
 смородина
 слива
 черешня
 вишня

Mléčné výrobky – Молочні продукти

smetana F
šlehačka F
tvaroh M

сметана
вершки
сир

mouka F
strouhanka F

мука
терті (товчені), потовчені

těstoviny F pl.
ovesné vločky F pl.
ryže F

сухарі, сухарна мука
макарони, макаронні вироби
вівсяні пластівці, геркулес
рис

jogurt M
máslo N
sýr tavený M
tvrdý

йогурт
масло
сир (плавленый)
сир (твердый)

hořčice F
pepř M
kmín M
kari N

гірчиця
(чорний) перець
кмин, тмин
карі

V OBCHODĚ ODĚVY (prodavačka, zákazník)

Z: Dobrý den!

P: Dobrý den! Co si prosím přejete?

Z: Chtěl bych letní sako, číslo 50. Můžete mi nějaké ukázat?

P: Prosím, tady si můžete vybrat. Které se vám líbí?

Z: Docela se mi líbí tohle šedivé sako. Je to moje velikost?

P: Moment, podívám se. Ano, je to číslo 50.

Z: Můžu si ho zkusit?

P: Ovšem. Tam vzadu je kabina a tady velké zrcadlo.

Z: Zkusím si ho tady. Sluší mi?

P: Myslím, že potřebujete větší.

Z: Ano, tohle větší je mi dobře. Kolik stojí?

P: 1 540 korun.

Z: Vezmu si ho.

P: Platit budete tamhle u pokladny. Na shledanou a přijďte zase.

Z: Na shledanou.

Jak se ptáme na cenu?

Kolik (Co) to stojí?

Скільки коштує...?

Kolik (Co) stojí metr?
kilo?

Скільки коштує метр?
кіло/кілограм?

Co řekne prodavačka?

Co si přejete?

Ви щось хотіли? Що ви бажаєте?

Co vám můžu nabídnout?

Чим можу бути корисною/-им?

Co řekneme prodavačce?

Můžete mi ukázat ten hnědý svetr?

Покажіть мені, будь ласка, той коричневий светр.

Můžu se podívat na ten svetr?

Можна подивитися той светр?

Chtěl bych si prohlédnout tamten svetr.
Můžu si ten svetr zkusit?
Kde si ho můžu zkusit?
Tady u pultu, nebo v kabině?

Vybereme si?

Je mi to velké. Nemáte menší číslo?

Je mi to malé. Nemáte větší velikost?

Ta barva se mi nehodí. Není moderní.

Nemáte jinou barvu?

Nemáte ten svetr v jiné barvě?

Sluší mi to?

Ta barva mi nesluší.

Je mi dobře. Vezmu si ho.

Padne mi dobře, ale je moc drahá.

Я хотіла б подивитися отой светр.
Можна поміряти цей светр?
Де можна його поміряти?
Тут коло/біля прилавка або в кабінці?

Виберемо що-небудь?/щось?

Це мені велике. У вас нема меншого розміру?

Це мені мале. У вас нема більшого розміру?

Колір мені не підходить. Він уже не модний.

У вас є...іншого кольору?/У вас немає іншого кольору?

У вас є такий светр іншого кольору?

Він, вона... мені підходить?

Цей колір мені не підходить.

Він (светр), вона (спідниця)... мені пасує. Я візьму...

(Светр, спідниця...) на мене шитий/шита, але дорогий/-а.

Cv

□ 10. Vyberte si (Вибирайте):

kalhoty (F pl.)

Jsou mi malé.
Jsou mi dobře.
Jejich barva se mi nelíbí.

Je mi moc velká. Menší nemáte?
Chtěla bych jinou barvu.
Nesluší mi, nevezmu si ji.

boty (F pl.)

sukně (F)

košile (F)

Není moderní, děkuju, nevezmu si ji.
Vezmu si ji, hodí se mi k obleku.
Je mi dobře, ale je moc drahá.

(M) oblek: sako (N)
kalhoty (F pl.)

Je moc drahý. Nemáte lacinější?
Není mi dobře. Můžu si zkusit ten modrý?
Sako mi je dobře, ale kalhoty mi jsou velké.

TENHLE
SI VEZMU!

Řekněte prodavačce:

- chcete ten modrý svetr
- chcete si ten svetr zkusit v kabině
- to není vaše velikost
- nic se vám nelíbí
- nevíte, jestli si vezmete ten modrý, nebo hnědý svetr
- ten svetr vám nesluší, chcete jinou barvu
- to tričko je vám malé, chcete větší

tričko (N)

OBCHODNÍ DŮM

suterén: potraviny
– samoobsluha

přízemí: drogerie

papírnictví

hračky
galanterie
bižuterie

УНІВЕРСАГ

підвальний поверх/ продукти (харчування)
підвальне приміщення: самообслуговування

перший поверх: хімічні, косметичні
та інші дрібні товари
канцелярські товари/
канцтовари
іграшки
галантерея
біжутерія (ювелірні товари)

1. patro: (první)	dámské prádlo dámská konfekce dámská obuv látky pletené zboží	другий жіноча білизна поверх: (готовий) одяг для жінок/жіночий одяг взуття (для жінок) тканини трикотаж/трикотажні вироби
2. patro: (druhé)	pánské a dětské prádlo pánské a dětské oděvy pánská a dětská obuv kožené zboží	третій чоловіча й дитяча білизна поверх: чоловічий і дитячий одяг взуття (для чоловіків і дітей) шкіряні вироби
3. patro: (třetí)	elektrické spotřebiče sklo (křišťál), porcelán sportovní potřeby	четвертий електричні прилади/електроприлади поверх: скло-кристаль, фарфор спортивні потреби
4. patro: (čtvrté)	ložní prádlo koberce nábytek	п'ятий білизна поверх: килими меблі
5. patro: (páté)	restaurace kavárna	шостий ресторан поверх: кафе

!Зверніть увагу на вживання слів „числівник + поверх!“ в чеській та українській мовах:

přízemí = перший поверх
1. patro = другий поверх

□ 11.

NĚCO NIC	+	HEZKÉHO	(G)	něco hezkého	чогось гарного/нічого гарного
				něco laciného	чогось дешевшого/нічого дешевого
				nic drahého	чогось дорожчого/нічого дорожчого
				nic zdravého	чогось здоровішого/нічого здоровішого (здоровішого)

Ve městě si chceme prohlédnout něco
Tady není nic
Mám chuť na něco

zajímavý
nový
hezký
dobrý

Gr

СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ (KOMPARACE, STUPŇOVÁNÍ)

Adjektiva:

malý	–	menší	–	nejmenší
velký	–	větší	–	největší

než kdo, co

z(e) + G

малий – менший – найменший
 великий – більший – найбільший

Adverbia:

málo	–	méně	–	nejméně
hodně	–	více	–	nejvíce

než kdo, co

z(e) + G

мало – меньше – наименше
 менш – найменш
 багато – більше, більш – найбільше
 найбільш

Příklady:

Petr je **větší než já.**Petr je **největší z rodiny.**

Петро вищий від мене.

Петро найвищий у нашій сім'ї.

Petr jí **více než já.**Petr jí **nejvíce z rodiny.**

Петро їсть більше, ніж я.

Петро їсть найбільше в нашій сім'ї.

TOMÁŠ

PETR

Tomáš je větší než Petr.
 Petr je menší než Tomáš.

dobry – lepší – nejlepší
špatný – horší – nejhorší

добрий – кращий/ліпший – найкращий
 найліпший
 поганий – гірший – найгірший

ПРИКМЕТНИК
 +
 ІМЕННИК

dobře – lépe – nejlépe
špatně – hůř(e) – nejhůř(e)

добре – краще/ліпше – найкраще/
 найліпше
 погано – гірше – найгірше

ПРИСЛІВНИК
 +
 ДІЄСЛОВО

Tomáš je **lepší** *student* než já.
 Томаш кращий студент від мене.

Jaký student?

Učí se **lépe** než já.
 Томаш учиться краще, ніж я.

Jak se učí?

СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ/СТУПЕНЮВАННЯ

(KOMPARACE ADJEKTIV)

-ejší – ější levný – levnější – **nejlevnější**
 laciný – lacinější – **nejlacinější**
 nový – novější – **nejnovější**
 krásný – krásnější – **nejkrásnější**
 zdravý – zdravější – **nejzdravější**
 zajímavý – zajímavější – **nejzajímavější**
 moderní – modernější – **nejmodernější**

} дешевий – дешевший –
 найдешевший
 новий – новіший – найновіший
 гарний – гарніший – найгарніший
 здоровий – здоровіший – найзд.
 цікавий – цікавіший – найцікавіший
 сучасний, модний, новий...

-ší mladý – mladší – **nejmladší**
 starý – starší – **nejstarší**
 drahý – dražší – **nejdražší** (h > ž)

молодий...
 старий...
 дорогий...

-í hezký – hezčí – **nejhezčí** (k > č)
 ků > čí měkký – měkčí – **nejměkčí**

гарний, красивий...
 м'який...

Příklady:

Tenhle modrý svetr je **hezčí než**
 ten hnědý, ale také **dražší**.

To je moc drahé. Nemáte něco
lacinějšího?

Mám **staršího** bratra a **mladší** sestru.

Цей синій светр гарніший від (того)
 коричневого, але він і дорожчий.

Це дуже дороге. Чогось дешевшого
 у вас нема?

У мене є старший брат і молодша сестра.
 (Я маю старшого брата й молодшу сестру).

СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ ПРИСЛІВНИКІВ/СТУПЕНЮВАННЯ ПРИСЛІВНИКІВ

(KOMPARACE ADVERBII)

-eji

rychle – rychleji – **nejrychleji**
 pomalu – pomaleji – **nejpomaleji**
 teplo – tepleji – **nejtepleji**
 zima – **chladněji** – **nejchladněji**

швидко – швидше – найш.
 повільно – повільніше – найпов.
 тепло – тепліше – найт.
 холодно – холодніше – найх.

Příklady:

Rozumí česky **více než** já.**Nejméně** rozumím já.Umí to udělat **lépe než** Petr.Máte tady **tepleji než** u nás doma.Zůstanu **raději** doma, není mi dobře.

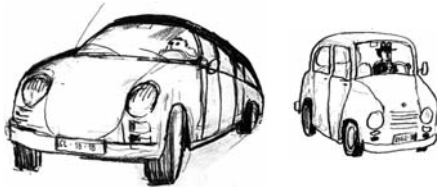
Він розуміє по-чеськи більше/краще, ніж я.

Найменше від усіх розумію я.

Він може це зробити ліпше/краще, ніж я.

Тут у вас тепліше, ніж у нас.

Я краще буду (залишуся) дома, мені погано.

Velké auto jede **rychleji než** malé auto.Malé auto jede **pomaleji než** velké auto.

Вищий (компаратив) та найвищий (суперлатив) ступені порівняння прикметників

sladký	sladší	nejsladší	солодкий – солодший – найсолодший
prudký	prudší	nejprudší	стрімкий, стрімливий, швидкий, бистрий
úzký	užší	nejúžší	вузький
blízky	bližší	nejbližší	близький
krátký	kratší	nejkratší	короткий, куций
nízký	nižší	nejnižší	низький
těžký	těžší	nejtěžší	тяжкий, важкий
hluboký	hlubší	nejhlubší	глибокий
široký	širší	nejširší	широкий
vysoký	vyšší	nejvyšší	високий, великий, значний
hladký	hladší	nejhladší	гладкий, рівний
hezký	hezčí	nejhezčí	гарний, красивий, приємний ...
lehký	lehčí	nejlehčí	легкий, слабый, слабкий ...
vlhký	vlhčí	nejvlhčí	мокрый, вогкий, вологий, сирый ...
suchý	sušší	nejsuchší	сухий, засушливый ...
tichý	tišší	nejtišší	тихий, негослосний, спокійний ...
jednoduchý	jednodušší	nejjednodušší	одинарний, простий, нескладний
dlouhý	delší	nejdelší	довгий
tuhý	tužší	nejtužší	твердий, цупкий, жорсткий
čistý	čistší	nejčistší	чистий
hustý	hustší	nejhustší	густий, рясний
	hustější	nejhustější	

tlustý	tlustší	nejtlustší	товстий, грубий
složitý	složitější	nejsložitější	складний
jistý	jistější	nejjistější	безсумнівний, безперечний, надійний ...
bílý	bělejší	nejbělejší	білий
snadný	snazší	nejsnazší	легкий, неважкий, нетрудний
	snadnější	nejsnadnější	
tmavý	tmavší	nejtmavší	темний
světlý	světlejší	nejsvětlejší	світлий, ясний
moudrý	moudřejší	nejmoudřejší	мудрий, розумний
chytrý	chytrější	nejchytrější	розумний, кмітливий ...

Вищий та найвищий ступені прикметників:

krátce	kratčeji	nejkratčeji	коротко, більш коротко/коротше, найбільш коротко/найкоротше
měkce	měkčeji	nejměkčeji	м'яко, м'якше ...
prudce	prudčeji	nejprudčeji	швидко, різко, швидше, різкіше ...
draho, draze	draže	nejdraže	дорого, дорожче ...
dlouho, dlouze	déle	nejdéle	довго, довше ...
tiho, tiše	tišeji	nejtišeji	тихо, тихше ...
jednoduše	jednodušeji	nejjednodušeji	просто, простіше ...
široko, široce	šířeji, šíře	nejšířeji	широко, ширше ...
vyšoko, vysoce	výše	nejvýše	високо, вище ...
snadno, snáze	snadněji	nejsnadněji	легко, легше ...
blízko	blíže	nejblíže	близько, ближче ...
úzko, úzce	úžeji	nejúžeji	вужко, вужче ...
zřídka, řídce	řídčeji	nejřídčeji	зрідка, рідко, рідше ...
hluboko, hluboce	hlouběji	nejhlouběji	глибоко, глибше ...
nízko, níže	níže	nejníže	низько, нижче ...
brzo, brzy	dříve	nejdříve	скоро, скоріше ...
teple, teple	tepleji	nejtepleji	тепло, тепліше ...
chladno, chladně	chladněji	nejchladněji	холодно, холодніше ...
čisto, čistě	čistěji	nejčistěji	чисто, більш чисто ...
veselo, vesele	veseleji	nejveseleji	весело, веселіше ...
daleko, dalece	dále	nejdále	далеко, далі, трохи даліше, подальше ...
rád	raději	nejraději	краще, найкраще

Je mu **veselo**.
Zpívá si **vesele**.
Je mu **teple**.
Obléká se **teple**.

Je **jasno**.
Je to **jasně** červená barva.
Je tu **chladno**.
Dívá se **chladně**.

Mluví **dlouho**.
Mluví **dlouze**.

Він (собі) весело співає.
Йому весело.

Йому тепло.
Він одягається тепло.

Стоїть ясна погода.
Це яскравочервоний колір.

Тут холодно.
Він дивиться непривільно.

Він довго говорить.
Він говорить довго (протяжливо).

Cv

□ 12.

a) Hledám nějaký
-ou
-é

lacinější

kabát.
restauraci
kalhoty
botyTohle je ale
jsoudrahý
-á
-ékabát.
restaurace
kalhoty
boty

b) Víc se mi líbí

tyhle černé kalhoty
tyhle hnědé boty
tohle šedivé sako
tahle žlutá košile

než

tamty modré.
tamty bílé
tamto zelené
tamta červená

Vezmu si

je.
ho
ji

c) Tahle žena je

krásná
hezká
mladá
moderní
stará
zajímavá

než tamta.

Př.: **krásnější**

□ 13.

Řekněte opak (Скажіть, використовуючи антонім):**Nejlépe** mi jsou tyhle kalhoty.**Nejvíc** mi sluší tohle sako.Skončilo to, jak mohlo **nejhůř**.**Nejméně** se mi líbí tenhle obraz.**Nejvíc** česky umí můj kolega Michal.Kolik máš sýra? Mám ho **nejméně** půl kila.

□ 14. Doplňte správně adjektiva a adverbia:

dobrý – dobře:	Karel je student ve třídě. Studuje ze všech.
pomalý – pomalu:	Moje auto je než tvoje. Jezdí než tvoje.
špatný – špatně:	Zdeněk píše diktáty ze třídy. Vždycky píše ze všech.
zajímavý – zajímavě:	Nevíš něco ? To Tomáš vypravuje než ty.
krásný – krásně:	Jitka si koupila šaty, které měli v obchodě. Obléká se vždycky ze všech.
zdravý – zdravě:	Černý chléb je než bílý. Všichni bychom měli žít
lacný – lacině:	Prosím vás, nemáte něco ? Všude je teď moc draho, musíme nakupovat

□ 15. Říkejte podle vzoru:

Vzor: Píšeš moc **pomalu**. Musíš psát **rychleji**.

Studuješ **špatně**. Musíš studovat

Máš **málo** peněz. Musíš si jich přinést

Jdete moc **rychle**. Musíte jít

Je **zima**. Neoblékáš se moc teple. Musíš se oblékat

V diktátě máš **hodně** chyb. Musíš jich dělat

Ty jsi to koupil moc **draho**. Já to chci koupit

Už včera jsi to udělal **špatně**, ale dneska ještě

□ 16. Doplňujte:

málo – Já mám peněz než ty, ale jich má Petr.

hezky – Koupil jsem si kabát než Richard, ale si koupil Tomáš.

rychle – Mirek chodí než já, ale z nás všech chodí Zdeněk.

zajímavý – Kniha je než noviny, ale pro mě je televize.

starý – Já mám otce než ty, ale má Pavel.

teple – V ložnici je než v kuchyni, ale je v pokoji.

dobře – Můj přítel odpovídá než já, ale odpovídá Jirka.

brzy – Tomáš přišel dnes než Pavel, ale přišla Eva.

□ 17. Odpovídejte podle vzoru:

Vzor: To je zajímavá kniha, že? – To je moje **nejzajímavější kniha**.

To je tvá dobrá kamarádka, že?

To je hezká studentka, že?

To je drahé rádio, že ano?
 To je rychlý sportovec, že?
 To je levný koberec, že?
 To je krásná žena, že ano?
 To jsou tvoje staré boty, že?
 To je moderní restaurace, že?

TO JE MOJE
 NEJDRAŽŠÍ
 RÁDIO!

□ 18. Doplňte opozitum (Доповніть антонім):

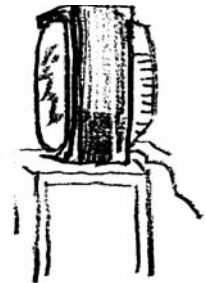
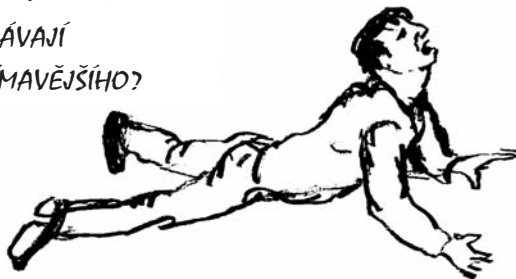
Nechci ty dražší boty, ale ty
 Ta místnost není nejteplejší, ale
 Tomáš nepřišel nejdříve, ale
 Ty jsi to neudělal lépe, ale
 Nelíbí se mi horší kvalita, ale
 Nesmíš jet rychleji, ale
 Tenhle dům není nejmodernější, ale
 Dneska jsem neudělal víc práce, ale
 Ten film není ošklivější, ale
 Tam nevidíme nejstaršího studenta, ale
 Tu knihu nedáme nejhoršímu studentovi, ale

□ 19. Odpovídejte podle vzoru:

Vzor: Nechtěl byste něco **zajímavějšího**? – **Ne, děkuju, nechci (nepotřebuju) nic zajímavějšího.**
To mi stačí.

Nechtěl byste něco (sladký) ?
 (krátký) ?
 (těžký) ?
 (lehký) ?
 (dlouhý) ?
 (snadný) ?
 (chytrý) ?

PROČ NEDÁVÁJÍ
 NĚCO ZAJÍMAVĚJŠÍHO?

Všechno nejlepší k narozeninám!

Усього найкращого на твій (ваш) день народження.

□ 20. Řekněte podle vzoru:

Zákazník: Tento oblek mi je **malý**.
Nemáte nějaký **větší**?

Prodavač: Bohužel, **větší** už nemáme,
to je náš **největší**.

Ці яблуки вже погані. У вас немає кращих?

На жаль, кращих у нас нема, це у нас найкращі.

Ця спідниця мені велика. У вас немає меншого розміру?

Ці штани дуже дорогі. У вас нема дешевших?

Ця книжка не цікава. У вас нема якоїсь більш цікавої?

Ці туфлі (черевики) вже не модні. У вас нема якихось більш модних?

□ 21. Řekněte česky a reagujte:

Vzor: Це дуже дороге.
У вас нема нічого **дешевшого**?

To je moc **drahé**.
Nemáte něco **lacnějšího**?

Це дуже дороге (-о).

Це негарне(-о).

Це не цікаве(-о).

Це дуже дешево(-о).

□ 22. Doplňte:

To není dobře. Musíš to udělat

Píšeš špatně. Musíš psát

To je málo salátu. Můžeš mi ho dát
 Mám moc práce. Potřeboval bych jí mít
 Jdeš moc rychle. Jdi
 Venku je už moc zima. Musíš se obléknout
 Jdeme pomalu. Musíme jít

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:* **Chcete půlku chleba, nebo celý? Chci půlku chleba.**

b) *Odpovídejte:*

Chcete půlku chleba, nebo celý?	Chci půlku chleba.
Chcete 10, nebo 20 deka sýra?	Chci 10 deka sýra.
Chcete jeden, nebo dva litry vína?	Chci jeden litr vína.
Chcete jednu, nebo dvě láhve mléka?	Chci jednu láhev mléka.
Chcete jeden, nebo dva balíčky kávy?	Chci jeden balíček kávy.
Chceš hodně, nebo málo másla?	Chci hodně másla.
Chceš jen půlku housky, nebo celou?	Chci jen půlku housky.

2. a) *Poslouchejte:* **Chcete 10 deka měkkého, nebo tvrdého sýra?
Chci 10 deka tvrdého sýra.**

b) *Odpovídejte:*

Chcete 10 deka měkkého, nebo tvrdého sýra?	Chci 10 deka tvrdého sýra.
Chcete láhev červeného, nebo bílého vína?	Chci láhev bílého vína.
Chcete láhev světlého, nebo černého piva?	Chci láhev černého piva.
Chcete dvě láhve červené, nebo žluté limonády?	Chci dvě láhve žluté limonády.
Chcete balíček indického, nebo čínského čaje?	Chci balíček čínského čaje.

3. a) *Poslouchejte:* **Kde sedí tvoje kamarádka? Tam vedle toho starého pána?
Ne, vedle toho starého pána sedí moje sestra.**

b) *Odpovídejte:*

Kde sedí tvoje kamarádka?	Ne, vedle toho starého pána sedí moje
Vedle toho starého pána?	sestra.
Kde sedí tvoje kamarádka?	Ne, vedle tamté staré paní sedí moje
Vedle tamté staré paní?	sestra.
Kde sedí tvoje kamarádka?	Ne, vedle mého německého přítele
Tam vzadu vedle tvého	sedí moje sestra.
německého přítele?	
Kde sedí tvoje kamarádka?	Ne, vedle toho Němce sedí moje
Tam vlevo vedle toho Němce?	sestra.

4. a) *Poslouchejte:* **To sako stojí 1 740 korun.**

To je moc drahé. Nemáte nějaké levnější?

b) *Reagujte:*

To sako stojí 1 740 korun.	To je moc drahé. Nemáte nějaké levnější?
Ty kalhoty stojí 920 korun.	To je moc drahé. Nemáte nějaké levnější?
Ten svetr stojí 870 korun.	To je moc drahé. Nemáte nějaký levnější?
Ten oblek stojí 4 500 korun.	To je moc drahé. Nemáte nějaký levnější?

5. a) *Poslouchejte: Sluší mi to sako? Ano, moc ti sluší.*b) *Odpovídejte:*

Sluší mi to sako?	Ano, moc ti sluší.
Sluší mi ten oblek?	Ano, moc ti sluší.
Sluší mi ty kalhoty?	Ano, moc ti sluší.

6. a) *Poslouchejte: Proč sis tu sukni nekoupila? Protože mi neslušela.*b) *Odpovídejte:*

Proč sis tu sukni nekoupila?	Protože mi neslušela.
Proč sis to sako nekoupila?	Protože mi neslušelo.
Proč sis ten svetr nekoupil?	Protože mi neslušel.
Proč sis ty kalhoty nekoupil?	Protože mi neslušely.

7. a) *Poslouchejte: Nemůžete mi rozměnit pětikorunu na koruny?***Bohužel, nemám žádné drobné.**b) *Odpovídejte:*

Nemůžete mi rozměnit pětikorunu na koruny?	Bohužel, nemám žádné drobné.
Na pětistovku nemám zpátky.	Bohužel, nemám žádné drobné.
Nemáte drobné?	
Nemáte menší peníze? Na stovku nemám zpátky.	Bohužel, nemám žádné drobné.

8. a) *Poslouchejte: K čemu potřebuješ tu dvoukorunu? Na telefon?***Ano, dvoukorunu potřebuju na telefon.**b) *Odpovídejte.*

K čemu potřebuješ tu dvoukorunu?	Ano, dvoukorunu potřebuju na telefon.
Na telefon?	
K čemu potřebuješ tu stovku?	Ano, stovku potřebuju na telefon.
Na telefon?	
K čemu potřebuješ tu dvacetikorunu?	Ano, dvacetikorunu potřebuju na telefon.
Na telefon do Brna?	

9. a) *Poslouchejte: Na co ses ptal prodavačky? Ptal jsem se, jestli mi rozmění pětikorunu.*

b) Odpovídejte:

Na co ses ptal prodavačky?
Na co ses ptal na poště?
Na co ses ptal té paní?

Ptal jsem se, jestli mi rozmění pětikorunu.
 Ptal jsem se, jestli mi rozmění pětikorunu.
 Ptal jsem se, jestli mi rozmění pětikorunu.

10. a) *Poslouchejte:* Proč hledáš banku? Už nemám koruny, musím si vyměnit marky.

b) Odpovídejte:

Proč hledáš banku?
Proč hledáš směnárnu?
Proč jdeš do banky?

Už nemám koruny, musím si vyměnit marky.
Už nemám koruny, musím si vyměnit marky.
Už nemám koruny, musím si vyměnit marky.

KONVERZACE

Praha, 23. 5. 2000

Věc: Nabídka skleněného zboží

Vážený pane,

jsme firma, která se zabývá vývozem skleněných výrobků. Vaši adresu jsme dostali od našeho obchodního přítele s doporučením, abychom Vám nabídli naše zboží. V současné době Vám můžeme nabídnout tyto výrobky: kalíšky
mísy
vázy
svícny
džbánky.

V příloze zasíláme: prospekty jednotlivých druhů výrobků, ceník uvedených výrobků

**Dodací podmínky: 4–8 týdnů –
dle množství a sortimentu**

Platební podmínky: platba předem
Platnost nabídky: 3 měsíce

S přátelským pozdravem

Ing. Jindřich Holub

Прага, 23. 05. 2000

Пропозиція виробів із скла

Шановний пане...,

представляю вам нашу фірму, яка
займається імпортом скляних виробів. Ми
одержали вашу адресу від нашого
торговельного партнера з рекомен –
дацією, щоб вам запропонувати наш
товар.

у сучасності Вам можемо запропонувати такі вироби: келишки

МИСКИ

ВАЗИ

СВІЧНИКИ

глечики.

У додатку надсилаємо: проспекти окремих виробів і прейскурант поданих виробів.

Термін/строки поставок: 4–8 тижнів
залежно від кількості та асортименту

Умови оплати: платити наперед
Дійсність пропозиції: 3 місяці

З привітом

Їндржих Голуб

Reklamace zboží

Zákazník: Zavolejte mi prosím pana vedoucího.

Vedoucí: Co si přejete?

Z: Ráno jsem tady koupil ovocný jogurt a zjistil jsem, že má prošlou dobu spotřeby.

V: Ano, opravdu. „Spotřebujte do 8. 2.“ – je tady uvedeno. Omlouváme se. Hned vám pochopitelně vrátíme peníze.

Zákaznice: Včera jsem si tu koupila tento svetr za 940 korun. Bohužel jsem si nevšimla, že tady vzadu má skvrnu. Chtěla bych ho vyměnit.

Prodavačka: Ukažte, prosím. Skvrna asi půjde odstranit, ale svetr vám samozřejmě vyměníme. Máte paragon?

Z: Měla bych ho někde mít. Tady je.

P: Počkejte si chvíli. – Bohužel, svetr už nemáme ve vaší velikosti. Vyberete si jiný model, nebo chcete vrátit peníze?

Z: Ne, děkuju, jiný nechci. Chtěla bych vrátit peníze.

Рекламація товару

Покупець: Покличте, будь ласка, шефа.

Завторг: Що ви хотіли?

П: Уранці я у вас купив фруктовий йогурт і звернув увагу на те, що він прострочений.

З: Так, дійсно. „Строк придатності для вживання до 8.02.“ – указано тут. Перепрошуємо. Ми зразу повернемо вам гроші.

Покупниця: Учора я у вас купила цей свetr за 940 крон. На жаль, я не звернула увагу на те, що ззаду є пляма. Я хотіла б його поміняти.

Продавщиця: Покажіть, будь ласка. Пляму, здається, можна було б вивести, але, звичайно, свetr ми вам поміняємо. У вас є касовий чек?

Пок.: Він мусить десь у мене бути. Ось тут.

Прод.: Зачекайте хвилинку. – Пробачте, але вашого розміру вже немає. Ви виберете іншу модель, або вам повернути гроші?

Пок: Ні, дякую, іншу модель я не хочу. Я візьму гроші.

číšník M	офіціант ч.
čtyřikrát	чотири рази; вчетверо
dohromady	разом, до купи
doporučit +D +Ak, -ím pf.	порекомендувати, -ую <i>кому що</i>
doporučovat, -uju impf.	рекомендувати, -ую
dvakrát	два рази, двічі
hlad M	голод ч.
host M, pl. hosté = hosti	гість ч., гостя ж., гості множ.
hotový, -á, -é	готовий, -а, -е
hrníček M	чашка ж., горщик ч., горня с.
chutnat, -á +D impf.	подобатися, смакувати, подобається, смакує <i>кому</i>
chuť F	смак ч.
dobrou chuť!	смачного!
jednou	раз, один раз
jídelní lístek M	меню невід., с.
jídlo N	страва, їжа ж.
koš M	кошик ч.
lžice F	ложка ж.
lžička F	ложечка ж.
nechat impf. (si drobné)	...не треба..., залиши(-іть)!
nech(te) si chutnat!	смачного!
nést, nesu nesl, impf.	нести, несу, він ніс
nůž M, pl. nože	ніж ч., ножі множ.
objednávka F	замовлення с.
obsazený, -á, -é	зайнятий, -а, -е
obyvatel M, pl. -elé	житель, мешканець ч.
osoba F	особа, людина ж.

pítí N	напиток ч.
promiň!	пробач!, вибач!
promiňte!	пробачте!, вибачте! перепрошуємо!
příbor M	прибор ч.
přípravený, -á, -é	приготовлений, -а, -е, готов, -а, -е
rezervovaný, -á, -é	замовлений, -а, -е (стіл), заброньований, -а, -е (місце)
rezervovat impf.	замовляти, -яю, замовити,
-uju	-влю, (за)бронювати, -юю
rok M – 10 let	рік – 10 років
rozbit se, -ije pf.	розбити, розіб'ється
sklo N	скло с.
spadnout, -nu pf.	упасти, упаду
spadl	він упав
spokojen, -a, -o =	задоволений, -а, -е
spokojený, -á, -é s +l	<i>ким, чим</i>
talíř M	тарілка ж.
tradiční	традиційний, -а, -е
ubrus M	скатерка, скатерть ж.
účet M	рахунок ч.
vidlička F	виделка ж.
volný, -á, -é	вільний, -а, -е, незайнятий, -а, -е
vrchní M	старший/головний офіціант, метрдотель ч.
výborný, -á, -é	чудовий, -а, -е
žízeň F	спрага, жага ж.

Ano, tady je volno.
Bohužel, tady je obsazeno.
Budete si přát večeři?
Co si budete přát k pití?
U stolu jsou ještě dvě volná místa.
Chutnalo vám?
Můžete nám rezervovat stůl
na dnešní večer?
Nevadí ti, že jsem rozbil skleničku?
Spadla mi.
Jsem velmi spokojený.

Так, тут вільно.
 На жаль, тут зайнято.
 Ви будете вечеряти?
 Що ви питимете?
 За цим столом є ще два вільні місця.
 Чи вам подобалося/смакувало...?
 Чи ви не могли б замовити для
 нас стіл на сьогоднішній вечір?
 Нічого, що я розбив келишок/чарку?
 Він (вона) у мене упав(-ла).
 Я (дуже) задоволений.

biftek M	біфштекс ч. (натуральний)	pečený, -á, -é	печений, -а, -е, смажений, -а, -е
brambory F pl.	картопля ж.	polévka F, vývar M	суп, бульйон ч., юшка ж.
bramborový, -á, -é	картопляний, -а, -е	předkrm M	холодна закуска
dort M	торт ч.	rajská omáčka F	томатний соус
drůbež F	свійська птиця	roštěná F	антрекот ч.
hovězí	яловичина ж.	ryba F	риба ж.
hranolky M pl.	картопля фрі	ryže F	рис ч.
husa F	гуска ж.	řízek M	шніцель ч.
játra N pl.	печінка ж.	salát M	салат ч.
kachna F	качка ж.	smažený, -á, -é	смажений, -а, -е
karbanátek M	січеник ч. (січена котлета)	smetana F	сметана ж.
kaše F	каша ж., картопляне пюре	šlehačka F	вершки множ.
knedlík M	кнедлік ч.	svíčková F	вирізка (на сметані)
koláč M	пиріг ч., ватрушка ж., різане печиво	šunka F	шинка ж.
	пиріжок ч.	telecí	телятина ж.
koláček M	кістка, кість ж.	nudle F pl.	локшина sg. tant.
kost F	свинячий ошийок	tvoroh M	сир ч.
krkovička (vepřová)	курча, куря с.	tvorohový, -á, -é	сирний, -а, -е, із сиром
kuře N, pl. kuřata	курячий, -а, -е	uzený, -á, -é	копчений, -а, -е
kuřecí	окіст, огузок ч., шинка ж.	vepřový, -á, -é	свинячий, -а, -е, свинина ж.
kýta F	десерт ч.	vývar M	бульйон ч.
moučník = dezert	гарнір ч.	zelí N	капуста ж.
= zákusek M	огірок ч.	zmrzlina F	морозиво с.
obloha F	огірковий, -а, -е,	žebírko N	порібриня, поребриня ж.
okurka F	огірочний, -а, -е		
okurkový, -á, -é	соус ч., підлива ж.	hořký, -á, -é	гіркий, -а, -е
omáčka F	омлет ч.	kyselý, -á, -é	кислий, -а, -е; квашений, -а, -е
omeleta F	підсмажений, -а, -е	sladký, -á, -é	солодкий, -а, -е
opékaný, -á, -é	буженина ж.	slaný, -á, -é	солоний, -а, -е
palačinka F	печеня ж.	studený, -á, -é	холодний, -а, -е
pečeně F		teplý, -á, -é	теплый, -а, -е
		horký, -á, -é	гарячий, -а, -е

Jídelní lístek

Studené předkrmy	Kuřecí koktejl Pražská šunka
Polévky	Hovězí vývar s játrovými knedlíčky Hovězí vývar s vejcem Bramborová polévka
Hotová jídla	Vepřová pečeně, knedlík, zelí Hovězí pečeně, zelenina, opékané brambory Telecí pečeně, bramborový knedlík, rajčatový salát Guláš, knedlík Hovězí maso vařené, rajská omáčka, knedlík Uzené maso, bramborová kaše, okurka Karbanátek, brambory, zelný salát
Jídla na objednávku	Roštěnka, hranolky, tatarská omáčka, obloha Vepřový steak, brambory, obloha Telecí řízek, bramborový salát s majonézou Smažená játra, opékané brambory, okurkový salát
Drůbež a ryby	Pečené kuře, brambory, paprikový salát Kuře s ananasem, rýže Pečená husa, bramborový knedlík, zelí Rybí filé, bramborový salát
Moučníky	Palačinky se zmrzlinou Ovocný a tvarohový koláč Zákusky podle vlastního výběru
Zmrzlina	Vanilková Jahodová Pohár „Corso“

PŘEJEME DOBROU CHUŤ!

Gr

РОДОВИЙ ВІДМІНОК МНОЖИНИ (GENITIV PLURÁLU)

КОНО? ČЕНО?

родова уніфікація = одна форма для всіх родів					тверді приголос.	м'які приголос.		
těch všech	našich vašich	nových mých tvých svých	moderních jejích	M	pánů stolů	mužů pokojů	-ů	
				F N	žen měst	židlí, věcí moří	⊗	-í

Čechy F pl. – do Čech, z Čech

! F, N: studentka + [-e] = studentek студентка (-ток) (коли кілька приголосних,
divadlo + [-e] = divadel театр (-ів) які важко вимовляти)

! N [-iště > -išť:] nástupiště – nástupišť платформа (-орм),
перон (-ів)

! F: [-ice > -ic
-ile > -il] ulice – ulic вулиця – вулиць
chvilě – chvíl ! í > i хвилинка, хвилька,
moment – -нок, -льок, -ів момент – -нок, -льок, -ів
[-yně > -yň] přítelkyně – přítelkyň подруга, приятелька –
подруг, приятельок

! M: přátelé – přátel друзі – друзів
obyvatelé – obyvatel (10 milionů obyvatel) жителі – жителів
peníze – peněz (pl.) гроші – грошей
tisíce – tisíc (sto tisíc korun) тисячі – тисяч
roky – let (30 let = 30 roků) роки – років
dny – dní, dnů дні – днів
lidé, lidi – lidí (hodně lidí) люди – людей
děti – dětí (F) діти – дітей

Příklady:

Bylo pět hodin.

Je to deset korun.

Do divadla je to asi sto metrů.

Mám už málo peněz.

Kolik let mu je?

Budu v Praze ještě asi pět dní.

Була п'ята година.

... десять крон ...

До театру треба пройти приблизно сто метрів.

У мене вже залишилося мало грошей.

Скільки йому років?

Я буду (залишуся) в Празі ще приблизно
п'ять днів.

Mám hodně **dobrých přátel**.
 U **pokladen** bylo hodně lidí.
 Mám doma několik **zajímavých obrazů**.
 Mám ještě pět **těch dobrých cigaret**.
 Do **divadel a kin** teď chodí méně lidí.

У мене багато добрих друзів.
 Біля кас було/стояло багато людей.
 У мене дома є кілька цікавих картин.
 У мене є ще п'ять отих добрих сигарет.
 До театрів і в кіно зараз ходить менше людей.

hodně, moc, mnoho
 dost, málo
 kolik, několik
 5 6 7 . . 15 . . 100
 5–∞

(+ G) (sg. + pl.)

(+ G)	5 hodin	x	2 hodiny
	10 metrů	x	2 metry
	20 žen	x	3 ženy
	6 židlí	x	4 židle

↓
Je 5 hodin.
Pracuje tu 5 žen.
 Bylo 5 hodin.
 Pracovalo tady 5 žen.

↓
Jsou 2 hodiny.
Pracují tady 2 ženy.
 Byly 2 hodiny.
 Pracovaly tady 2 ženy.

↓
Дієслово: одн. с. р.

↓
Дієслово: множ.

Cv

□ 1. **Vzor:** Jsou tam 2 cizinci. – **Ale ne, je tam 5 cizinců.**

Jsou		tam		2 cizinci.		Ale ne,		je		tam 5
Byli (-y)				2 doktoři				bylo		
(-a)				2 Rusové						
				2 talíře						
				2 hrníčky						
				2 dárky						
				2 cizinky						
				2 housky						
				2 skleničky						
				2 divadla						
				2 kina						
				2 auta						

□ 2.

Znáš už hodně	Čechů? českých měst? svých kolegů? českých jídel? pražských kostelů? moderních galerií?	Hodně ne, ale	dva Čechy ano. dvě města dva kolegy dvě jídla dva kostely dvě galerie
---------------	--	---------------	--

□ 3. Řekněte ve správném tvaru:

a) Někdo tady zapomněl lístky do kina.
Čí jsou?

Budou asi	tví kolegové naši přátelé moji kamarádi ti cizinci ti Ukrajinci	tvé sestry. naše přítelkyně moje kamarádky ty cizinky ty Ukrajinky
-----------	---	--

b) Zeptáte se někoho, kde je Národní divadlo?

Zeptám se	ti lidé. tamti páni tamty staré ženy tamty děti ty mladé prodavačky
-----------	---

□ 4.

Kolik minut se vaří vajíčka?	5 minut – 4 minuty
Kolik hodin jste jel do Kyjeva? do Plzně?	36 hodin – 2 hodiny
Kolik dní jsi byl na služební cestě?	6 dní – 3 dny
Kolik týdnů jste strávil v Praze?	7 týdnů – 2 týdny
Kolik měsíců jste už nebyl doma?	10 měsíců – 3 měsíce
Kolik let ti je?	28 let – 4 roky

□ 5. Řekněte ve správném tvaru (sg. → pl.) (Скажіть у відповідній формі):

Ve městě bylo mnoho	velké a staré auto moderní divadlo a kino stará i nová budova hezká ulice malý obchod	člověk malé dítě hezka dívka mladý chlapec starý muž a stará žena
---------------------	---	---

Koupil jsem si několik
-la

bílá košile
zimní sako
moderní oblek
hnědé boty
minisukně

červená růže
česká kniha a český časopis
modrý hrníček a talíř
sklenička
červené tričko

Gr

РОДОВИЙ ВІДМІНОКЗАЙМЕННИКІВ

(GENITIV OSOBNÍCH ZÁJMEN)

Př.: Kolik chceš salámu? Chci **ho** 10 deka.
Kolik chceš kávy? Chci **jí** málo.

JÁ	TY	ON, ONO	ONA	MY	VY	ONI, ONY, ONA
mě	tě	ho	jí	nás	vás	jich
(u) mě	(u) tebe	jeho u něho	u ní	(u) nás	(u) vás	u nich
мене у мене	тебе у тебе	його у нього	її у неї	нас у нас	вас у вас	їх у них

Ptá se **tě** na cestu.
Tebe se ptá, ale **mě** ne.

Ptá se **ho** na cestu.
Jeho se neptá, ale **jí** ano.

Він питає у тебе, як дістатися/потрапити...
Він тебе питає, а не мене.

Він у нього питає, як дістатися/потрапити...
Він питає не у нього, але у неї.

Tebe Живається
Jeho на початку речення
з метою підкреслити
логічний наголос.

jeho – bez **něho**
jí – bez **ní**
jich – bez **nich**

Cv

□ 6.

a) Zeptáte se

doktora?
doktorky?
svých kolegů?
prodavačky?
vrchního?
těch lidí?

Ano, zeptám se

ho.
jí
jich

b) Zeptáš se	Jany? Petra? rodičů? té paní? kolegů? toho pána?	Už jsem se	ho jí jich	zeptal.
--------------	---	------------	------------------	---------

□ 7.

a) Kde je Jana?	U Petra? U vás? U rodičů? U Evy? U Tomáše? U doktora? U profesorky?	Ano, je u	něho. ní nich nás
-----------------	---	-----------	----------------------------

b) Petr je ještě	v kině? ve škole? v divadle? v práci? v Kyjevě v Paříži? (Paříž F = Париж) v restauraci?	Ne, už se z	něho ní	vrátil.
------------------	--	-------------	------------	---------

□ 8. Doplňte zájmena (Доповніть відповідну форму особового займенника):

ON
ONA
ONI

Nepůjdu tam bez Půjdu k večer.
 Vedle je ještě volno. K svátku koupím jen víno.
 Neviděl jsi někde? Hledám už půl hodiny.
 Musím poděkovat za dárek.
 Zlobím se na , protože nepřišel. (-šla, -šli)
 nevidím, ale tebe ano.

mám hlad
nemáš hlad?

mám žízeň
nemáš žízeň?

V KUCHYNI

- Petr: Ahoj, Jano!
Jana: Ahoj! To je dobře, že jsi přišel. Právě vařím a za chvíli bude večeře.
Petr: Můžu ti nějak pomoci?
Jana: Ne, už budu hotová. Ale můžeš připravit stůl – talíře, příbory a hrníčky jsou tady ve skříni. Jíst budeme v obývacím pokoji.
Petr: Mám připravit i talíře na polévku?
Jana: Ale ne, budeme mít jen omelety s džemem.
Petr: Au! Promiň, spadl mi hrníček a rozbil se.
Jana: To nevádí. Jen musíš dobře uklidit sklo. Koš je tamhle v rohu.
Petr: Všechno je už připraveno.
Jana: Tak, nesu omelety a kávu. Můžeš si vzít, kolik chceš. Je hodně omelet.
Dobrou chuť!
Petr: Dobrou chuť! Hm, to je dobré.

Cv

□ 9.

Mám připravit stůl?
 Mám ti pomoci v kuchyni?
 Mám otevřít tu láhev?
 Mám umýt talíře?
 Mám zatelefonovat Petrovi?

Ne, nemusíš, udělám to sám.
 sama.

□ 10.

Už je večeře?
 snídaně?
 oběd?

Ano, už je

hotová.
 hotový.
 připravená.
 připravený.

Už jsi připravil stůl?
 Už jsi uvařila oběd?
 Už jsi uklidil pokoj?
 Už jsi objednal telefonicky
 taxi a vzal peníze?

Ano, všechno je připraveno.
 Ano, všechno je hotovo.

□ 11.

a) Máš dost knedlíků?
 Máš dost hrníčků?
 Máš dost skleniček?
 Máš dost lžiček?

Ano, mám jich dost.

b) Kolik mám připravit talířů?
 příborů?
 nožů?
 lžiček?
 vidliček?

Musíš jich připravit šest.

□ 12. **Doplňte správně** (Виберіть правильне слово/словосполучення та складіть речення):

rád – jsem rád – mám rád

..... že jsem dobře nakoupil.
 dobrou černou kávu.
 že už mluvíte a rozumíte česky.
 si prohlížím ve městě obchody.
 své kolegy v práci.
 si objednávají česká jídla.

13. Odpovídejte:

Kdo přišel k Janě na návštěvu? Měla Jana radost? Co právě dělala? Byla už večeře hotová? Pomohl Petr Janě? Jak? Co připravil na stůl? Jedli v kuchyni? Měli polévku? Co měli k večeři? Pili pivo? Rozbil Petr něco? Zlobila se Jana? Kdo uklidil sklo z hrníčku? Co řekneme, když začínáme jíst? Co řekneme, když nám jídlo chutná? Chutnala Petrovi omelety? Snědl jich hodně?

V RESTAURACI (vrchní, host)

- V: Dobrý den!
 H: Dobrý den. Pane vrchní, máte volný stůl pro čtyři osoby?
 V: Máte ho rezervovaný?
 H: Ne.
 V: Tam u okna je ještě jeden volný stůl. Prosím.
 H: Děkujeme.
 V: Budete si přát večeřet? Ano? Tady je prosím jídelní lístek.
 H: Co nám doporučíte?
 V: Doporučuju vám tradiční české jídlo – vepřovou, knedlík a zelí. Je to výborné.
 H: Dobře, vezmeme si dvakrát vepřovou, jednou roštěnku a rýži a jednou řízek a bramborový salát.
 V: Polévku jste si vybrali také?
 H: Ne, bude to bez polévky.
 V: A co budete pít?
 H: Zatím jen čtyřikrát džus, později si objednáme víno.
 V: Prosím, hned to bude.

PŘEJETE
SI PLATIT?

NE, DĚKUJU,
JEŠTĚ NE.

Host: Pane vrchní, platíme!
 Vrchní: Ano. Chutnalo vám?
 Host: Ano, jsme spokojeni.
 Vrchní: To jsem rád. Platíte dohromady?
 Host: Ano.
 Vrchní: Tady je prosím účet.
 Host: Drobné si nechte. (To je dobré.) Na shledanou.
 Vrchní: Na shledanou, přijďte zase.

Cv

□ 14.

Chutná		ti	zelí	?	Ano, chutnal		mi.
		vám	bramborový salát		-a		
			rýže		-o		
			kuřecí řízek				
			české jídlo				
			bramborová polévka				

□ 15. Odpovězte:

1. Je ten stůl rezervovaný?	1. Mám ještě jeden volný stůl.
2. Je tady, prosím vás, volno?	2. Bohužel ne, za chvíli přijde kolega.
3. Máte volný stůl pro dvě osoby?	3. Ano, je rezervován na celý večer.
4. Můžeme si sednout k tomu pánovi?	4. Moment, zeptám se ho, jestli bude souhlasit.

□ 16.

Řekněte panu vrchnímu, že

- chcete (byste chtěl) jídelní lístek
- chcete kávu
- už chcete platit
- špatně spočítal účet
- vám zapomněl počítat džus
- chcete k polévce housku
- nerozumíte česky, jestli vám může říct jídla ukrajinsky
- chcete rezervovat stůl pro 4 osoby na sobotu 8 hodin večer

□ 17.

Vezmete si	polévku ?	Ano,	si ji.
Dáte si	kávu	Ano,	si ji.
Přejete si	rýži	Ano,	si ji.
Objednáte si	vodku	Ano,	si ji.
	kuře ?	Ano,	si ho.
	řízek	Ano,	si ho.
	salát	Ano,	si ho.
	víno	Ano,	si ho.

□ 18. Odpovězte na otázky podle obrázků:

Co rád pijete?
 Co nerad pijete?
 Co jste pil včera?
 Čeho se napijete, když máte žízeň?
 Co nabídnete návštěvě?

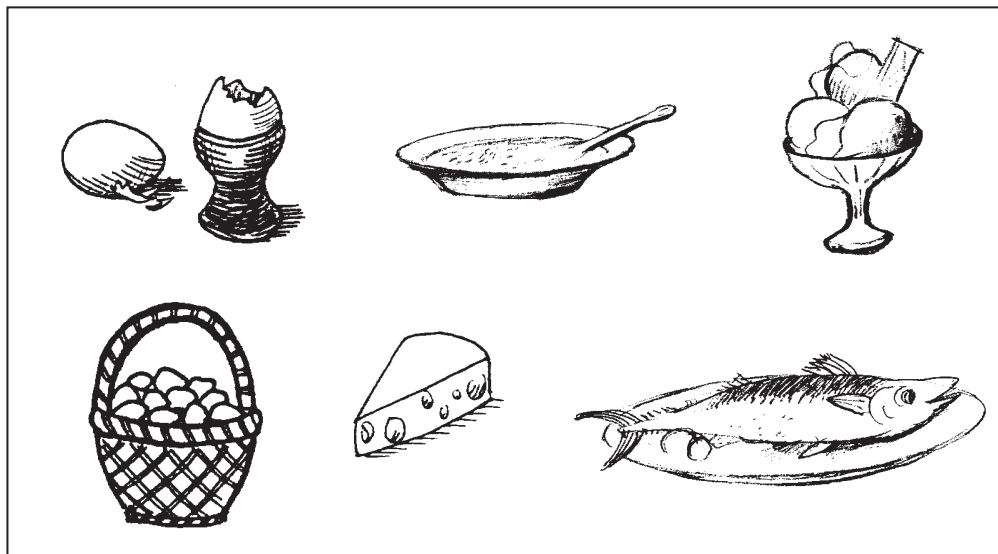
! pít **něco**
 napít se **něčeho**

□ 19. Odpovězte podle obrázků:

Co rád jíte?
 Co vám nechutná?
 Co jste jedl včera?
 Čeho se najíte, když máte hlad?
 Co nabídnete návštěvě?

! jíst **něco**
 najíst se **něčeho**

□ 20. Odpovězte – 1x (jednou), 2x (dvakrát), 3x (třikrát), 4x (čtyřikrát)

Kolikrát si přejete kávu?
 Kolikrát si dáte roštěnku?
 Kolikrát si vezmete polévku?
 Kolikrát jste už byli u nás v restauraci?
 Už jste byl někdy v Praze?

□ 21. Doplněte verba v textu (Доповніть відповідну форму дієслова):

vzít, spadnout, moct, umět, přijít, připravit, nést, rozbít se, chutnat, mít, dát si, pomoci

1. To jsem rád, že 2. Máš hodně práce, chci ti 3.
 Kde jsou talíře? stůl. 4. Můžeš si, kolik chceš. 5.
 ti zákusky. 6. Sklenička mi Nezlobíš se? 7. Okno
 Nevíš, kde objednat nové sklo? 8. Nejvíc mi .
 řízek a bramborový salát. 9. uklidit v kuchyni? 10. K
 večeri jen vejčeka. 11. Tuhle polévku uvařit.

❑ 22. **Přečtěte a přeložte jídelní lístek (na straně 187)**

(Прочитайте й перекладіть меню, ст. 187):

Co si objednáte k obědu? Co si dáte k pití?
k večeři? Co vám můžu nabídnout jako dezert?
Vybrali jste si nějaký salát?

❑ 23. **Dokončete dialog:**

Máte ještě volný stůl pro 3 osoby?	
Chtěli bychom večeřet. Co nám	
doporučíte?	
Je to tradiční české jídlo?	
Vezmeme si ho všichni tři.	Polévku si nedáte?
.....	Co budete pít?
.....	Kávu si dáte hned, nebo později?
.....	Je to všechno?
.....	Hned to bude.

❑ 24. **Odpovídejte podle textu:**

Kolik hostů přišlo do restaurace? Měli rezervovaný stůl? Měl vrchní ještě nějaký stůl volný? Přišli hosté večeřet? Co jim doporučil vrchní? Co si nakonec objednali k jídlu? Vybrali si také polévku? Objednali si hned víno? Vzali si k jídlu pivo? Chutnalo jim? Co odpověděli vrchnímu, když se jich na to zeptal? Myslíte si, že jejich účet byl velký?

❑ 25. **Перекладіть:**

Пан Крал зараз знаходиться в отелі. Він іде до ресторану. Він хоче сісти за стіл, який стоїть у кутку. Стіл, на жаль, уже замовлено. Але біля входу є ще один вільний стіл. Пан Крал замовляє страву: бульйон, шніцель з картоплею та (одне) пиво. Трохи пізніше приходить якась жінка (дама). Пан Крал радіє. У присутності (товаристві) жінки завжди їжа смакує більше. Жінка замовляє те саме, що й пан Крал, але без пива. Потім вони говорять про Прагу. О десятий вечора пан Крал дякує жінці за приємний вечір.

товариство с.	společnost F, ve společnosti (L)	
те саме, що й	to stejné jako	
про (про Прагу)	o + L (o Praze)	(král M – король)

❑ 26. **Přečtěte si vtip (Анекдот):**

poradit někomu něco (pf.) – порадити (кому що)
stěžovat si na něco – скаржитися (на що)

„Porad'te mi, prosím, co si mám dneska vybrat k obědu,“ říká host číšníkovi.
„Co vám mám poradit. No, nejméně si dnes hosté stěžují na biftek.“

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte: U koho může být ta mapa? U otce?* **Ne, u otce určitě není.**

b) *Odpovídejte:*

U koho může být ta mapa? U otce?	Ne, u otce určitě není.
U koho může být ta mapa? U rodičů?	Ne, u rodičů určitě není.
U koho může být ta mapa? U matky?	Ne, u matky určitě není.
U koho může být ta mapa? Vedle u kolegů?	Ne, vedle u kolegů určitě není.

2. a) *Poslouchejte: Vysvětlím ti to.* **To je od tebe hezké, že mi to vysvětlíš.**

b) *Reagujte:*

Vysvětlím ti to.	To je od tebe hezké, že mi to vysvětlíš.
Připravím ti to.	To je od tebe hezké, že mi to připravíš.
Pomůžu ti.	To je od tebe hezké, že mi pomůžeš.
Napíšu ti.	To je od tebe hezké, že mi napíšeš.

3. a) *Poslouchejte: Čeho se chceš napít? Whisky?*

Ne, dám si jen colu, whisky nechci.

b) *Odpovídejte:*

Čeho se chceš napít? Whisky?	Ne, dám si jen colu, whisky nechci.
Čeho se chceš napít? Vína?	Ne, dám si jen colu, víno nechci.
Čeho se chceš napít? Vodka?	Ne, dám si jen colu, vodu nechci.

4. a) *Poslouchejte: Dáte si také něco k jídlu?*

Ne, děkuju, už jsem jedl doma, nemám hlad.

b) *Odpovídejte.*

Dáte si také něco k jídlu?	Ne, děkuju, už jsem jedl doma, nemám hlad.
Můžu vám nabídnout něco ke kafi?	Ne, děkuju, už jsem jedl doma, nemám hlad.
Budete si přát večeřet?	Ne, děkuju, už jsem jedl doma, nemám hlad.

5. a) *Poslouchejte: Neseš mi ten chleba?* **Promiň, zapomněl jsem ho koupit.**

b) *Odpovídejte:*

Neseš mi ten chleba?	Promiň, zapomněl jsem ho koupit.
Neseš mi ta vajíčka?	Promiň, zapomněl jsem je koupit.
Neseš mi to kafe?	Promiň, zapomněl jsem ho koupit.
Neseš mi tu limonádu?	Promiň, zapomněl jsem ji koupit.

6. a) *Poslouchejte: Jak vám chutnalo?* **Bylo to výborné, dal bych si ještě.**

b) *Odpovídejte:*

Jak vám chutnalo?	Bylo to výborné, dal bych si ještě.
Chutnaly vám chlebičky?	Bylo to výborné, dal bych si ještě.
Chutnala vám polévka?	Bylo to výborné, dal bych si ještě.
Chutnal vám ovocný salát?	Bylo to výborné, dal bych si ještě.